תּורה נבֿיאים וּכתובֿים

תּרגום ייִדיש פֿון יהואש

שמות

שְׁמוֹת

א 1 און דאָס זײַנען די נעמען פֿון די קינדער פֿון ישׂראל וואָס
זײַנען געקומען קיין מִצרַיִם מיט יעקבֿן; איטלעכער מיט זײַן
הויזגעזינט זײַנען זיי געקומען: 2 ראובֿן, שמעון, לֵוִי, און יהודה; 3
יִשׂשָׂכָר, זבולון, און בנימין; 4 דָן און נפֿתּלי, גָד און אָשר. 5 און אַלע
נפֿשות וואָס זײַנען אַרויסגעגאַנגען פֿון יעקבֿס דיך, זײַנען געווען
זיבעציק נפֿשות; און יוֹסף איז שוין געווען אין מִצרַיִם.

6 איז געשטאָרבן יוֹסף, און אַלע זײַנע ברידער, און יענער גאַנצער
דָור. און די קינדער פֿון ישׂראל האָבן זיך געפֿרוכפּערט, און זיך
געווידמענט און געמערט, 7 און זיי זײַנען געוואָרן זייער זייער
שטאַרק, און דאָס גאַנצע לאַנד איז פֿול געוואָרן מיט זיי.

8 איז אויפֿגעשטאַנען אַ נײַער מלך איבער מִצרַיִם, וואָס האָט ניט
געקענט יוֹספֿן. 9 און ער האָט געזאָגט צו זײַן פֿאָלק: זעט, דאָס
פֿאָלק פֿון די קינדער פֿון ישׂראל איז מערער און שטאַרקער פֿון
אונדז. 10 קומט לאָמיר זיך קליגן קעגן אים; אַניט וועט ער זיך מערן,
און עס וועט זײַן, אַז עס וועט זיך טרעפֿן אַ מלחמה, וועט ער אויך
צושטיין צו אונדזערע פֿײַנט, און ער וועט מלחמה האַלטן אויף
אונדז, און וועט אַרויסגיין פֿון לאַנד.

11 האָבן זיי געמאַכט איבער אים צינזהאַרן, כּדי אים צו פּײַניקן מיט
זייערע לאַסטאַרבעט, און ער האָט געבויט שפּײַכלערשטעט פֿאַר
פּרעהן, פּתוֹם און רַעְמסֵס. 12 אָבער ווי זיי האָבן אים געפּײַניקט,
אַזוי האָט ער זיך געמערט, און אַזוי האָט ער זיך צעשפּרייט; און זיי
זײַנען געווען אין שרעק פֿאַר די קינדער פֿון ישׂראל. 13 און די מִצרים
האָבן געמאַכט אַרבעטן די קינדער פֿון ישׂראל מיט האַרטיקייט. 14
און זיי האָבן פֿאַרביטערט זייער לעבן מיט שווערער אַרבעט, בײַ ליים
און בײַ ציגל, און בײַ אַלערליי אַרבעט אין פֿעלד; אַלדי אַרבעט
זייערע וואָס זיי האָבן מיט זיי געאַרבעט, איז געווען מיט האַרטיקייט.

15 און דער מלך פֿון מִצרים האָט גערעדט צו די יִדישע הייבינס,
וואָס דער נאָמען פֿון איינער איז געווען שִׁפֿרָה, און דער נאָמען פֿון
דער צווייטער פּוּעָה, און ער האָט געזאָגט: 16 אַז איר העלפֿט די
יִדישע ווײַבער געבערן, זאָלט איר זען אויפֿן בראָכשטול, אויב דאָס
איז אַ זון, זאָלט איר אים טייטן, און אויב דאָס איז אַ טאָכטער, זאָל
זי בלײַבן לעבן.

17 אָבער די הייבינס האָבן מוֹרא געהאַט פֿאַר גאָט, און זיי האָבן ניט
געטאָן אַזוי ווי דער מלך פֿון מִצרַיִם האָט זיי אָנגעזאָגט, און זיי האָבן
געלאָזט לעבן די יִינגלעך. 18 האָט דער מלך פֿון מִצרַיִם גערופֿן די
הייבינס, און האָט צו זיי געזאָגט: פֿאַר וואָס האָט איר געטאָן די
דאָזיקע זאַך, און געלאָזט לעבן די יִינגלעך? 19 האָבן די הייבינס
געזאָגט צו פּרעהן: ווײַל ניט אַזוי ווי די מִצרישע ווײַבער זײַנען די
יִדישע; וואָרום זיי זײַנען לעבהאַפֿטיק; איידער די הייבין קומט צו
זיי, האָבן זיי שוין געבאָרן.

20 און גאָט האָט באַגיטיקט די הייבינס; און דאָס פֿאָלק האָט זיך
געמערט, און זיי זײַנען געוואָרן זייער שטאַרק. 21 און עס איז געווען,
ווײַל די הייבינס האָבן מוֹרא געהאַט פֿאַר גאָט, האָט ער זיי געמאַכט
הײַזער.

22 און פּרעה האָט באַפֿוילן זײַן גאַנצן פֿאָלק, אַזוי צו זאָגן:
יעטוועדער זון וואָס ווערט געבאָרן, זאָלט איר אים אין טײַך
אַרײַנוואַרפֿן, און יעטוועדער טאָכטער זאָלט איר לאָזן לעבן.

ב
1 און אַ מאַן פֿון דעם הויז פֿון לֵוִי איז געגאַנגען און האָט
גענומען אַ טאָכטער פֿון לֵוִי. 2 און די פֿרוי איז טראָגעדיק
געוואָרן, און האָט געבאָרן אַ זון; און זי האָט אים געזען אַז ער איז
שיין, און האָט אים באַהאַלטן דרײַ חדשים. 3 און אַז זי האָט אים
מער ניט געקענט באַהאַלטן, האָט זי גענומען פֿאַר אים אַ קעסטל
פֿון יאַמש, און האָט עס אויסגעקלעפּט מיט ליים און מיט פּעך; און
זי האָט אַרײַנגעטאָן דערין דאָס קינד, און האָט עס אַהינגעטאָן אין
די ריטלעך בײַם ברעג טײַך. 4 און זײַן שוועסטער האָט זיך געשטעלט
פֿון דער ווײַטן, צו וויסן וואָס מיט אים וועט געשען.

5 און די טאָכטער פֿון פַּרעהן האָט אַראָפּגענידערט זיך צו באָדן אין
טײַך; און אירע מיידלעך זײַנען אומגעגאַנגען בײַן זײַט טײַך. האָט זי
דערזען דאָס קעסטל צווישן די ריטלעך, און זי האָט געשיקט איר
דינסט, און האָט עס געלאָזט נעמען. 6 און זי האָט עס געעפֿנט, און
האָט עס דערזען – דאָס קינד – ערשט אַ ייִנגל וואָס וויינט. האָט זי
זיך דערבאַרימט אויף אים, און האָט געזאָגט: פֿון די קינדער פֿון די
עִברים איז דערדאָזיקער. 7 האָט זײַן שוועסטער געזאָגט צו פַּרעהס
טאָכטער: זאָל איך גיין און דיר רופֿן אַ זייגפֿרוי פֿון די ייִדישע
ווײַבער, אַז זי זאָל זייגן פֿאַר דיר דאָס קינד? 8 האָט פַּרעהס טאָכטער
צו איר געזאָגט: גיי. איז די מיידל געגאַנגען און האָט גערופֿן די
מוטער פֿון דעם קינד. 9 און פַּרעהס טאָכטער האָט צו איר געזאָגט:
נעם אַוועק דאָסדאָזיקע קינד, און זייג עס פֿאַר מיר, און איך וועל
דיר געבן דײַן לוין. האָט די פֿרוי גענומען דאָס קינד, און האָט עס
געזייגט.

10 און אַז דאָס קינד איז גרעסער געוואָרן, האָט זי אים געבראַכט צו
פַּרעהס טאָכטער, און ער איז איר געוואָרן פֿאַר אַ זון. און זי האָט
גערופֿן זײַן נאָמען משֶה, און האָט געזאָגט: ווײַל פֿון וואַסער האָב
איך אים אַרויסגעצויגן.

11 און עס איז געווען אין יענע טעג, אַז משה איז אויפֿגעוואַקסן, איז
ער אַרויסגעגאַנגען צו זײַנע ברידער, און האָט זיך צוגעקוקט צו
זייערע לאַסטאַרבעט; און ער האָט געזען אַ מאַן אַ מִצרי שלאָגן אַ
מאַן אַ אידן, פֿון זײַנע ברידער. 12 האָט ער זיך אומגעקוקט אַהער
און אַהין, און אַז ער האָט געזען אַז קיין מענטש איז ניטאָ,
האָט ער דערשלאָגן דעם מִצרי, און האָט אים באַהאַלטן אין זאַמד.

13 און ער איז אַרויסגעגאַנגען אויפֿן צווייטן טאָג, ערשט צוויי מענער
אידן ראַנגלען זיך; האָט ער געזאָגט צו דעם אומגערעכטן: פֿאַר וואָס
שלאָגסטו דײַן חבֿר? 14 האָט יענער געזאָגט: ווער האָט דיך געמאַכט
פֿאַר אַ מאַן אַ האַר און אַ ריכטער איבער אונדז? צי מײַנסטו מיך צו
הרגען, אַזוי ווי דו האָסט געהרגעט דעם מִצרי? האָט משה מוֹרא
געקראָגן, און ער האָט געזאָגט: פֿאַר וואָר, די זאַך איז דערוווּסט
געוואָרן.

15 און פַּרעה האָט געהערט פֿון דערדאָזיקער זאַך, און ער האָט
געוואָלט הרגען משהן. איז משה אַנטלאָפֿן פֿון פֿאַר פַּרעהן, און ער
האָט זיך באַזעצט אין לאַנד מִדיָן; און ער איז געזעסן בײַ אַ ברונעם.
16 און דער פּריסטער פֿון מִדיָן האָט געהאַט זיבן טעכטער; זײַנען זיי
געקומען, און האָבן אָנגעשעפּט און אָנגעפֿילט די קאָריטעס, כּדי
אָנצוטרינקען די שאָף פֿון זייער פֿאָטער. 17 אָבער די פּאַסטוכער
זײַנען געקומען, און האָבן זיי אַוועקגעטריבן. איז משה
אויפֿגעשטאַנען און האָט זיי געהאָלפֿן, און האָט אָנגעטרונקען
זייערע שאָף. 18 און אַז זיי זײַנען געקומען צו זייער פֿאָטער רְעוּאֵלן,
האָט ער געזאָגט: פֿאַר וואָס זײַט איר הײַנט געקומען אַזוי גיך? 19
האָבן זיי געזאָגט: אַ מאַן אַ מִצרי האָט אונדז געהאָלפֿן פֿון דער
האַנט פֿון די פּאַסטוכער, און אויך אָנשעפּן האָט ער אָנגעשעפּט פֿאַר
אונדז, און האָט אָנגעטרונקען די שאָף. 20 האָט ער געזאָגט צו זײַנע
טעכטער: און אַוווּ איז ער? פֿאַר וואָס דען האָט איר דעם מאַן
איבערגעלאָזט? רופֿט אים, און זאָל ער עסן ברויט.

21 און משה האָט אײַנגעוויליקט צו בלײַבן בײַ דעם מאַן; און ער
האָט געגעבן משהן זײַן טאָכטער צִפּוֹרָהן. 22 און זי האָט געבאָרן אַ
זון, און ער האָט גערופֿן זײַן נאָמען גֵרשוֹם, ווײַל ער האָט געזאָגט:
איך בין אַ פֿרעמדער אין אַ פֿרעמדן לאַנד.

23 און עס איז געווען אין יענער לאַנגער צײַט, איז געשטאָרבן דער
מלך פֿון מִצרַיִם, און די קינדער פֿון ישׂראל האָבן געזיפֿצט פֿון דער
קנעכטשאַפֿט, און זיי האָבן געשריען, און זייער געשריי איז
אויפֿגעגאַנגען צו גאָט פֿון דער קנעכטשאַפֿט. 24 און גאָט האָט
געהערט זייער קרעכצן, און גאָט האָט געדאַכט אָן זײַן בונד מיט
אַבֿרהמען, מיט יצחקן, און מיט יעקבֿן. און גאָט האָט געזען די
קינדער פֿון ישׂראל, און גאָט האָט געמערקט.

ג 1 און משה האָט געפּיטערט די שאָפֿ פֿון זײַן שווער יִתרוֹן, דעם
פּריסטער פֿון מִדיָן, און ער האָט געפּירט די שאָפֿ צום מדבר צו,
און ער איז געקומען צום באַרג פֿון גאָט, צו חוֹרֵבֿ. 2 האָט זיך באַוויזן
צו אים אַ מלאך פֿון גאָט אין אַ פלאַמפֿײַער פֿון מיטן פֿון אַ דאָרן,
און ער האָט געזען, ערשט דער דאָרן ברענט אין פֿײַער, און דער
דאָרן ווערט ניט פֿאַרצערט. 3 האָט משה געזאָגט: לאָמיך אַקאָרשט
אָפּקערן און זען די דאָזיקע גרויסע זעונג, פֿאַר וואָס דער דאָרן ווערט
ניט פֿאַרברענט. 4 און ווי גאָט האָט געזען, אַז ער האָט אָפּגעקערט
צו זען, אַזוי האָט גאָט גערופֿן צו אים פֿון מיטן דאָרן, און האָט
געזאָגט: משה! משה! האָט ער געענטפֿערט: דאָ בין איך. 5 האָט ער
געזאָגט: זאָלסט ניט גענענען אַהער; טו אויס דײַנע שיך פֿון דײַנע
פיס, וואָרום דער אָרט וואָס דו שטייסט אויף אים, דאָס איז הייליקע
ערד. 6 און ער האָט געזאָגט: איך בין דער גאָט פֿון דײַן פֿאָטער, דער
גאָט פֿון אַבֿרהמען, דער גאָט פֿון יצחקן, און דער גאָט פֿון יעקבֿן. און
משה האָט פֿאַרבאָרגן זײַן פּנים, ווײַל ער האָט מוֹרא געהאַט צו קוקן
אויף גאָט. 7 און גאָט האָט געזאָגט: זען געזען האָב איך די פּײַן פֿון
מײַן פֿאָלק וואָס אין מִצרַיִם, און איך האָב צוגעהערט זײַן געשריי פֿון
וועגן זײַנע דריקער, וואָרום איך ווייס זײַנע ווייטאָקן. 8 און איך האָב
אַראָפּגענידערט אים מציל צו זײַן פֿון דער האַנט פֿון מִצרַיִם, און
אים אויפֿצוברענגען פֿון יענעם לאַנד אין אַ גוטן און אַ ברייטן לאַנד,
אין אַ לאַנד וואָס פליסט מיט מילך און האָניק, אין דעם אָרט פֿון
דעם כּנַעֲני, און דעם חִתּי, און דעם אֶמוֹרי, און דעם פּרִזי, און דעם
חִוִי, און דעם יבֿוּסי. 9 און אַצונד, זע, דאָס געשריי פֿון די קינדער פֿון
ישׂראל איז געקומען צו מיר, און איך האָב אויך געזען די דריקונג
וואָס די מִצרים דריקן זיי. 10 דרום קום אַצונד, און איך וועל דיך
שיקן צו פַּרעהן, און צי אַרויס מײַן פֿאָלק, די קינדער פֿון ישׂראל, פֿון
מִצרַיִם. 11 האָט משה געזאָגט צו גאָט: ווער בין איך, אַז איך זאָל גיין
צו פַּרעהן, און אַז איך זאָל אַרויסציִען די קינדער פֿון ישׂראל פֿון
מִצרַיִם? 12 האָט ער געזאָגט: אָבער איך וועל זײַן מיט דיר; און דאָס
וועט דיר זײַן דער צייכן, אַז איך האָב דיך געשיקט. ווען דו ציסט
אַרויס דאָס פֿאָלק פֿון מִצרַיִם, וועט איר דינען גאָט אויף דעם דאָזיקן
באַרג. 13 האָט משה געזאָגט צו גאָט: אָט קום איך צו די קינדער פֿון
ישׂראל, און איך וועל זאָגן צו זיי: דער גאָט פֿון אײַערע עלטערן האָט
מיך געשיקט צו אײַך, און זיי וועלן זאָגן צו מיר: וואָס איז זײַן
נאָמען? וואָס זאָל איך זאָגן צו זיי? 14 האָט גאָט געזאָגט צו משהן:
איך בין ווער איך בין. און ער האָט געזאָגט: אַזוי זאָלסטו זאָגן צו די

קינדער פֿון ישׂראל: ”איך בין“ האָט מיך געשיקט צו אײַך. 15 און
גאָט האָט ווײַטער געזאָגט צו משהן: אַזוי זאָלסטו זאָגן צו די קינדער
פֿון ישׂראל: יהוה, דער גאָט פֿון אײַערע עלטערן, דער גאָט פֿון
אַבֿרהמען, דער גאָט פֿון יצחקן, און דער גאָט פֿון יעקבֿן, האָט מיך
געשיקט צו אײַך. דאָס איז מײַן נאָמען אויף אײביק, און דאָס איז
מײַן געדעכעניש אויף דור־דורות. 16 גיי, און זאָלסט אײַנזאַמלען די
עלטסטע פֿון ישׂראל, און זאָגן צו זיי: יהוה, דער גאָט פֿון אײַערע
עלטערן, דער גאָט פֿון אַבֿרהם, יצחק, און יעקבֿ, האָט זיך באַוויזן צו
מיר, אַזוי צו זאָגן: דאַכטן האָב איך געדאַכט אָן אײַך, און אָן וואָס
אײַך ווערט געטאָן אין מִצרַיִם. 17 און איך האָב געזאָגט: איך וועל
אײַך אויפֿברענגען פֿון דער פּײַן פֿון מִצרַיִם, אין לאַנד פֿון דעם כּנַעֲני,
און דעם חִתּי, און דעם אֶמוֹרי, און דעם פּרִזי, און דעם חִוִי, און דעם
יבֿוּסי, אין אַ לאַנד וואָס פֿליסט מיט מילך און האָניק. 18 און זיי
וועלן צוהערן צו דײַן קָול, און וועסט קומען, דו און די עלטסטע פֿון
ישׂראל, צו דעם מלך פֿון מִצרַיִם, און איר וועט זאָגן צו אים: יהוה,
דער גאָט פֿון די עִבֿרים, האָט זיך געטראָפֿן פֿאַר אונדז. און אַצונד,
לאָמיר גיין, איך בעט דיך, דרײַ טעג וועגס אין דער מדבר, כּדי מיר
זאָלן שלאַכטן צו יהוה אונדזער גאָט. 19 און איך ווייס אַז דער מלך
פֿון מִצרַיִם וועט אײַך ניט לאָזן גיין סײַדן דורך אַ שטאַרקער האַנט.
20 וועל איך אויסשטרעקן מײַן האַנט, און איך וועל שלאָגן מִצרַיִם
מיט אַלע מײַנע וווּנדער, וואָס איך וועל טאָן דערין, און דערנאָך וועט
ער אײַך אַוועקלאָזן. 21 און איך וועל געבן דעם דאָזיקן פֿאָלק חן אין
די אויגן פֿון מִצרַיִם, און עס וועט זײַן, אַז איר וועט אַרויסגיין, וועט
איר ניט אַרויסגיין מיט ליידיקן; נאָר יעטוועדער פֿרוי וועט אַנטלײַען
פֿון איר שכנטע, און פֿון דער וואָס וווינט מיט איר אין הויז,
זילבערנע זאַכן, און גילדערנע זאַכן, און קליידער; און איר וועט זיי
אָנטאָן אויף אײַערע זין און אויף אײַערע טעכטער, און איר וועט
אויסליידיקן מִצרַיִם.

ד 1 האָט געענטפֿערט משה און האָט געזאָגט: אָבער זיי וועלן דאָך
מיר ניט גלויבן, און וועלן ניט צוהערן צו מײַן קָול, וואָרום זיי
וועלן זאָגן: גאָט האָט זיך ניט באַוויזן צו דיר. 2 האָט גאָט צו אים
געזאָגט: וואָס איז דאָס אין דײַן האַנט? האָט ער געזאָגט: אַ שטעקן.
3 האָט ער געזאָגט: טו אים אַ וואָרף צו דער ערד. האָט ער אים אַ

וואָרף געטאָן צו דער ערד, און ער איז געוואָרן אַ שלאַנג; און משה
איז אַנטלאָפן פֿאַר איר. 4 האָט גאָט געזאָגט צו משהן: שטרעק אויס
דײַן האַנט, און נעם זי אָן פֿאַרן עק – האָט ער אויסגעשטרעקט זײַן
האַנט, און האָט זי אָנגענומען, און זי איז געוואָרן אַ שטעקן אין זײַן
האַנט – 5 כּדי זיי זאָלן גלויבן, אַז יהוה, דער גאָט פֿון זייערע
עלטערן, דער גאָט פֿון אַבֿרהמען, דער גאָט פֿון יצחקן, און דער גאָט
פֿון יעקבֿן, האָט זיך באַוויזן צו דיר.

6 און גאָט האָט ווידער צו אים געזאָגט: שטעק אַקאָרשט אַרײַן דײַן
האַנט אין דײַן בוזעם. האָט ער אַרײַנגעשטעקט זײַן האַנט אין זײַן
בוזעם; און ווי ער האָט זי אַרויסגעצויגן, ערשט זײַן האַנט איז מצוֹרע
[ווײַס] ווי שניי. 7 האָט ער געזאָגט: קער אום דײַן האַנט אין דײַן
בוזעם. האָט ער אומגעקערט זײַן האַנט אין זײַן בוזעם; און ווי ער
האָט זי אַרויסגעצויגן פֿון זײַן בוזעם, ערשט זי איז ווידער געוואָרן
אַזוי ווי זײַן לײַב.

8 "און עס וועט זײַן, אַז זיי וועלן דיר ניט גלויבן, און וועלן ניט
צוהערן צו דעם קָול פֿון דעם ערשטן צייכן, וועלן זיי גלויבן דעם קָול
פֿון דעם לעצטן צייכן. 9 און עס וועט זײַן, אַז זיי וועלן די דאָזיקע
ביידע צייכנס אויך ניט גלויבן, און וועלן ניט צוהערן צו דײַן קָול,
זאָלסטו נעמען פֿון די וואַסערן פֿון טײַך, און אויסגיסן אויף דער
יבשה, און דאָס וואַסער וואָס דו וועסט נעמען פֿון טײַך, וועט ווערן
בלוט אויף דער יבשה".

10 האָט משה געזאָגט צו גאָט: איך בעט דיך, גאָט, איך בין ניט קיין
מענטש פֿון ווערטער, סײַ פֿון נעכטן, סײַ פֿון אייערנעכטן, סײַ פֿון
זינט דו רעדסט צו דײַן קנעכט; וואָרום איך בין שווער אויפֿן מויל,
און שווער אויף דער צונג. 11 האָט גאָט געזאָגט צו אים: ווער האָט
געמאַכט דעם מענטשן אַ מויל? אָדער ווער מאַכט שטום, אָדער
טויב, אָדער זעעדיק, אָדער בלינד, אויב ניט איך, גאָט? 12 דרום גיי
אַצונד, און איך וועל זײַן מיט דײַן מויל, און וועל דיך לערנען וואָס דו
זאָלסט רעדן. 13 האָט ער געזאָגט: איך בעט דיך, גאָט, שיק דורך
וועמען דו וועסט שיקן.

14 האָט דער צאָרן פֿון גאָט געגרימט אויף משהן, און ער האָט
געזאָגט: איז ניט פֿאַראַן אַהרן דײַן ברודער, דער לֵוִי? איך ווייס אַז

ער קען יאָ רעדן. און זע, ער גייט דיר נאָך אַרויס אַנטקעגן, און ווי
ער וועט דיך דערזען, אַזוי וועט ער זיך האַרציק דערפרייען. 15 און
ווּעסט רעדן צו אים, און ווּעסט אַרײַנטאָן די ווערטער אין זײַן מויל,
און איך וועל זײַן מיט דײַן מויל, און מיט זײַן מויל, און וועל אײַך
לערנען וואָס איר זאָלט טאָן. 16 און ער וועט רעדן פֿאַר דיר צום
פֿאָלק; און עס וועט זײַן, ער וועט דיר זײַן פֿאַר אַ מויל, און דו וועסט
אים זײַן ווי אַ גאָט. 17 און זאָלסט נעמען אין דײַן האַנט דעם דאָזיקן
שטעקן, וואָס מיט אים וועסטו טאָן די צייכנס.

18 איז משה געגאַנגען און האָט זיך אומגעקערט צו זײַן שווער יִתרוֹן,
און האָט צו אים געזאָגט: לאָמיך גיין, איך בעט דיך, און זיך
אומקערן צו מײַנע ברידער וואָס אין מִצרַיִם, און לאָמיך זען אויב זיי
לעבן נאָך. האָט יִתרוֹ געזאָגט צו משהן: גיי בשלום.

19 און גאָט האָט געזאָגט צו משהן אין מִדיָן: גיי קער זיך אום קיין
מִצרַיִם, וואָרום געשטאָרבן זײַנען די אַלע מענטשן וואָס האָבן
געזוכט דײַן לעבן.

20 האָט משה גענומען זײַן ווײַב און זײַנע זין, און האָט זיי
אַרויפֿגעזעצט אויף אַן אייזל, און ער האָט זיך אומגעקערט קיין לאַנד
מִצרַיִם. און משה האָט מיטגענומען דעם שטעקן פֿון גאָט אין זײַן
האַנט.

21 און גאָט האָט געזאָגט צו משהן: ווען דו גייסט זיך אומקערן קיין
מִצרַיִם, מערק אַלע ווּנדער וואָס איך האָב אַרײַנגעטאָן אין דײַן
האַנט, אַז דו זאָלסט זיי טאָן פֿאַר פַּרעהן; אָבער איך וועל פֿעסט
מאַכן זײַן האַרץ, און ער וועט ניט אַוועקלאָזן דאָס פֿאָלק. 22
און זאָלסט זאָגן צו פַּרעהן: אַזוי האָט גאָט געזאָגט: מײַן
ערשטגעבאָרענער זון איז ישׂראל; 23 און איך האָב צו דיר געזאָגט:
לאָז אַוועק מײַן זון, ער זאָל מיר דינען, און דו ווילסט אים ניט
אַוועקלאָזן; זע, איך הרגע דײַן ערשטגעבאָרענעם זון.

24 און עס איז געווען אונטערוועגס אין אַ האַרבעריק, האָט אים
באַגעגנט גאָט, און האָט אים געוואָלט טייטן. 25 האָט צִפּוֹרָה
גענומען אַ שאַרפֿן שטיין, און האָט אָפּגעשניטן די פֿאָרהויט פֿון איר
זון, און האָט צוגערירט צו זײַנע פיס; און זי האָט געזאָגט: פֿאַר וואָר,

אַ בלוט-חתן ביסטו מיר. 26 און ער האָט אים אָפּגעלאָזט. דענצמאָל
האָט זי דאָס געזאָגט „אַ בלוט-חתן“, פֿון וועגן דער באַשנײַדונג.

27 און גאָט האָט געזאָגט צו אַהרֹנען: גיי אַנטקעגן משהן צום מדבר.
איז ער געגאַנגען, און האָט אים באַגעגנט אויפֿן באַרג פֿון גאָט, און
ער האָט אים געקושט. 28 און משה האָט דערציילט אַהרֹנען אַלע
ווערטער פֿון גאָט, מיט וואָס ער האָט אים געשיקט, און אַלע צייכנס
וואָס ער האָט אים באַפֿוילן.

29 און משה און אַהרן זײַנען געגאַנגען און האָבן אײַנגעזאַמלט אַלע
עלטסטע פֿון די קינדער פֿון ישׂראל. 30 און אַהרן האָט גערעדט אַלע
ווערטער, וואָס גאָט האָט גערעדט צו משהן, און ער האָט געטאָן די
צייכנס פֿאַר די אויגן פֿון פֿאָלק. 31 און דאָס פֿאָלק האָט געגלויבט;
און ווי זיי האָבן געהערט אַז גאָט האָט געדאַכט אָן די קינדער פֿון
ישׂראל, און אַז ער האָט געזען זייער פּײַן, אַזוי האָבן זיי זיך גענייַגט
און זיך געבוקט.

ה 1 און דערנאָך זײַנען משה און אַהרן געקומען, און האָבן
געזאָגט צו פַּרעהן: אַזוי האָט געזאָגט יהוה, דער גאָט פֿון
ישׂראל: לאָז אַוועק מײַן פֿאָלק, זיי זאָלן האַלטן אַ יָום-טובֿ צו מיר
אין דער מדבר. 2 האָט פַּרעה געזאָגט: ווער איז יהוה, אַז איך זאָל
צוהערן צו זײַן קָול, אַוועקצולאָזן ישׂראל? ניט איך קען יהוה, און
ניט איך וועל אויך אַוועקלאָזן ישׂראל. 3 האָבן זיי געזאָגט: דער גאָט
פֿון די עִבֿרים האָט זיך געטראָפֿן פֿאַר אונדז. לאָמיר, איך בעט דיך,
גיין דרײַ טעג וועגס אין דער מדבר, און מיר וועלן שלאַכטן צו יהוה
אונדזער גאָט, כּדי ער זאָל אונדז ניט פּלאָגן מיט אַ מגפֿה אָדער מיט
שווערד. 4 האָט דער מלך פֿון מִצרַיִם צו זיי געזאָגט: נאָך וואָס, משה
און אַהרן, רײַסט איר אָפּ דאָס פֿאָלק פֿון זײַן אַרבעט? גייט צו
אײַערע לאַסטאַרבעט. 5 און פַּרעה האָט געזאָגט: דאָס פֿאָלק פֿון
לאַנד איז שוין אַצונד אויך צו פֿיל, און איר ווילט זיי נאָך שטערן פֿון
זייערע לאַסטאַרבעט.

6 און פַּרעה האָט באַפֿוילן אין יענעם טאָג די צווינגערס אין דעם
פֿאָלק, און זײַנע אויפֿזעערס, אַזוי צו זאָגן: 7 איר זאָלט מער ניט
געבן דעם פֿאָלק שטרוי אויף צו מאַכן די ציגל, אַזוי ווי נעכטן-

אייערנעכטן. זיי אַליין זאָלן גיין, און זיך אָנקלייַבן שטרוי. 8 און די
צאָל ציגל, וואָס זיי האָבן געמאַכט נעכטן-אייערנעכטן, זאָלט איר
אַרויפֿלייגן אויף זיי; איר זאָלט דערפֿון ניט מינערן; וואָרום פֿויל
זייַנען זיי, דרום שרייַען זיי, אַזוי צו זאָגן: מיר ווילן גיין שלאַכטן צו
אונדזער גאָט. 9 זאָל די אַרבעט שווערער זייַן אויף די לייַט, אַז זיי
זאָלן זייַן פֿאַרטאָן מיט איר, און זיך ניט פֿאַרנעמען מיט פֿאַלשע
גערייִדן. 10 זייַנען אַרויסגעגאַנגען די צווינגערס פֿון דעם פֿאָלק, און
זייַנע אויפֿזעערס, און האָבן געזאָגט צום פֿאָלק, אַזוי צו זאָגן: אַזוי
האָט געזאָגט פַּרעה: איך גיב אײַך ניט קיין שטרוי. 11 גייט איר,
קריגט אײַך שטרוי פֿון וווּ איר קענט געפֿינען; וואָרום פֿון אײַער
אַרבעט ווערט גאָרנישט געמינערט.

12 האָט זיך דאָס פֿאָלק צעשפּרייט איבערן גאַנצן לאַנד מִצרַיִם, צו
קלייַבן זאַנגוואָרצל פֿאַר שטרוי. 13 און די צווינגערס האָבן געטריבן,
אַזוי צו זאָגן: ענדיקט אײַערע טאָגטעגלעכע אַרבעט, אַזוי ווי בעת
עס איז געווען שטרוי. 14 און די אויפֿזעערס פֿון די קינדער פֿון
ישׂראל, וואָס די צווינגערס פֿון פַּרעהן האָבן אויפֿגעזעצט איבער זיי,
האָבן געקריגן געשלאָגן, אַזוי צו זאָגן: פֿאַר וואָס האָט איר ניט
געענדיקט אײַער סכום ציגל אַזוי ווי פֿריער, אי נעכטן אי הײַנט?

15 זייַנען געקומען די אויפֿזעערס פֿון די קינדער פֿון ישׂראל, און
האָבן געשריִען צו פַּרעהן, אַזוי צו זאָגן: פֿאַר וואָס טוסטו אַזוי צו
דייַנע קנעכט? 16 קיין שטרוי ווערט ניט געגעבן דייַנע קנעכט, און
מע הייסט אונדז: מאַכט ציגל; און זע, דייַנע קנעכט קריגן געשלאָגן,
און די שולד איז אין דייַן פֿאָלק. 17 האָט ער געזאָגט: פֿויל זייַט איר,
פֿויל; דרום זאָגט איר: מיר ווילן גיין שלאַכטן צו יהוה. 18 און אַצונד,
גייט אַרבעט, וואָרום קיין שטרוי וועט אײַך ניט געגעבן ווערן, און די
צאָל ציגל מוזט איר צושטעלן.

20 האָבן די אויפֿזעערס פֿון די קינדער פֿון ישׂראל זיך געזען אין אַן
אומגליק, צו מוזן זאָגן: איר טאָרט ניט מינערן פֿון אײַערע
טאָגטעגלעכע ציגל. 20 און זיי האָבן געטראָפֿן משהן און אַהרֹנען,
שטייענדיק אַקעגן זיי, בייַ זייער אַרויסגיין פֿון פַּרעהן; 21 און זיי
האָבן צו זיי געזאָגט: זאָל גאָט אַראָפּקוקן אויף אײַך, און משפּטן,
וואָס איר האָט פֿאַרמיאוסט אונדזער ריח אין די אויגן פֿון פַּרעהן,

און אין די אויגן פֿון זײַנע קנעכט, צו געבן אַ שווערד אין זייער האַנט
אונדז צו הרגען.

22 האָט משה זיך צוריקגעקערט צו גאָט, און האָט געזאָגט: גאָט,
פֿאַר וואָס טוסטו שלעכטס דעם דאָזיקן פֿאָלק? צו וואָס גאָר האָסטו
מיך געשיקט? 23 אַז זינט איך בין געקומען צו פּרעהן, צו רעדן אין
דײַן נאָמען, באַגייט ער זיך נאָך ערגער מיט דעם דאָזיקן פֿאָלק, און
מציל זײַן האָסטו ניט מציל געווען דײַן פֿאָלק.

ו 1 האָט גאָט געזאָגט צו משהן: אַצונד וועסטו זען וואָס איך וועל
טאָן צו פּרעהן; וואָרום דורך אַ שטאַרקער האַנט וועט ער זיי
אַוועקלאָזן, און דורך אַ שטאַרקער האַנט וועט ער זיי אַרויסטרײַבן
פֿון זײַן לאַנד.

וָאֵרָא

2 און גאָט האָט גערעדט צו משהן, און האָט צו אים געזאָגט: איך
בין יהוה; 3 און איך האָב זיך באַוויזן צו אַבֿרהמען, צו יצחקן, און צו
יעקבֿן, ווי גאָט שַדַי, אָבער מיט מײַן נאָמען יהוה האָב איך זיך ניט
געלאָזט דערקענען צו זיי. 4 און איך האָב אויך אויפֿגעשטעלט מײַן
בונד מיט זיי, זיי צו געבן דאָס לאַנד כּנַעַן, דאָס לאַנד פֿון זייער
ווינשאַפט, וואָס זיי האָבן דרין געוווינט. 5 און איך האָב אויך
געהערט דאָס קרעכצן פֿון די קינדער פֿון ישׂראל, וואָס די מִצרים
פֿאַרקנעכטן זיי, און איך האָב געדאַכט אָן מײַן בונד. 6 דרום זאָג צו
די קינדער פֿון ישׂראל: איך בין יהוה, און איך וועל אײַך אַרויסציען
פֿון אונטער די לאַסטן פֿון מִצרַיִם, און וועל אײַך מציל זײַן פֿון זייער
קנעכטשאַפט, און איך וועל אײַך אויסלייזן מיט אַן אויסגעשטרעקטן
אָרעם, און מיט גרויסע משפטים. 7 און איך וועל אײַך נעמען צו מיר
פֿאַר אַ פֿאָלק, און איך וועל אײַך זײַן צום גאָט; און איר וועט וויסן,
אַז איך בין יהוה אײַער גאָט, וואָס האָט אײַך אַרויסגעצויגן פֿון
אונטער די לאַסטן פֿון מִצרַיִם. 8 און איך וועל אײַך ברענגען אין דעם
לאַנד, וואָס איך האָב אויפֿגעהויבן מײַן האַנט, עס צו געבן צו
אַבֿרהמען, צו יצחקן, און צו יעקבֿן, און איך וועל עס געבן צו אײַך
פֿאַר אַן אַרב; איך בין יהוה.

9 האָט משה אַזוי גערעדט צו די קינדער פֿון ישׂראל, אָבער זיי האָבן
ניט צוגעהערט צו משהן פֿון קורץ געמיט און פֿון שווערער אַרבעט.

10 און גאָט האָט גערעדט צו משהן, אַזוי צו זאָגן: 11 גיי רעד צו
פַּרעה דעם מלך פֿון מִצרַיִם, ער זאָל אַוועקלאָזן די קינדער פֿון
ישׂראל פֿון זײַן לאַנד. 12 האָט משה גערעדט פֿאַר גאָט, אַזוי צו זאָגן:
זע, די קינדער פֿון ישׂראל האָבן ניט צוגעהערט צו מיר, הײַנט ווי
וועט פַּרעה מיך צוהערן, אַז איך האָב פֿאַרשטאָפּטע ליפּן?

13 און גאָט האָט גערעדט צו משהן און צו אַהרֹנען, און זיי באַפֿוילן
צו די קינדער פֿון ישׂראל, און צו פַּרעה דעם מלך פֿון מִצרַיִם, כּדי
אַרויסצוציִען די קינדער פֿון ישׂראל, פֿון לאַנד מִצרַיִם.

14 דאָס זײַנען די הויפּטן פֿון זייערע פֿאָטערהײַזער: די זין פֿון ראובֵֿן,
ישׂראלס בכָור: חֲנוֹך, און פַּלוא, חֶצרוֹן, און כַּרמי. דאָס זײַנען די
משפּחות פֿון ראובֵֿן. 15 און די זין פֿון שמעונען: ימואֵל, און יָמִין, און
אוֹהַד, און יָכִין, און צוֹחַר, און שָׁאול דער זון פֿון אַ כּנַעֲנית. דאָס
זײַנען די משפּחות פֿון שמעון. 16 און דאָס זײַנען די נעמען פֿון לֵוִיס
זין, לויט זייערע געבורטן: גֵרשוֹן, און קהָת, און מרָרי. און די יאָרן
פֿון לֵוִיס לעבן זײַנען געווען הונדערט און זיבן און דרײַסיק יאָר. 17
די זין פֿון גֵרשוֹנען: לִבני, און שִׁמעִי, לויט זייערע משפּחות. 18 און די
זין פֿון קהָתן: עַמרָם, און יִצהָר, און חבֿרוֹן, און עוזיאֵל. און די יאָרן
פֿון קהָתעס לעבן זײַנען געווען הונדערט און דרײַ און דרײַסיק יאָר.
19 און די זין פֿון מרָרין: מחלי, און מושי. דאָס זײַנען די משפּחות פֿון
לֵוִי לויט זייערע געבורטן. 20 און עַמרָם האָט זיך גענומען זײַן מומע
יוֹכֶבֶֿדן פֿאַר אַ ווײַב, און זי האָט אים געבאָרן אַהרֹנען און משהן. און
די יאָרן פֿון עַמרָמס לעבן זײַנען געווען הונדערט און זיבן און
דרײַסיק יאָר. 21 און די זין פֿון יִצהָרן: קֹרח, און נֶפֶג, און זכרי. 22
און די זין פֿון עוזיאֵלן: מישָׁאֵל, און אֶלצָפָן, און סִתרי. 23 און אַהרן
האָט זיך גענומען אֱלישֶׁבַֿע די טאָכטער פֿון עַמינָדָבֿן, די שוועסטער
פֿון נַחשוֹנען, פֿאַר אַ ווײַב, און זי האָט אים געבאָרן נָדָבֿן, און
אַביהואן, אֶלעָזָרן, און איתָמָרן. 24 און די זין פֿון קֹרחן: אַסיר, און
אֶלקָנָה, און אַביאָסָף. דאָס זײַנען די משפּחות פֿון די קָרחים. 25 און
אֶלעָזָר דער זון פֿון אַהרֹנען האָט זיך גענומען איינע פֿון די טעכטער
פֿון פּוטיאֵלן זיך פֿאַר אַ ווײַב; און זי האָט אים געבאָרן פּינחסן. דאָס
זײַנען די הויפּטן פֿון די פֿאָטערהײַזער פֿון די לוִיִים לויט זייערע

משפּחות. 26 דאָס זײַנען אַהרן און משה, וואָס גאָט האָט צו זיי
געזאָגט: ציט אַרויס די קינדער פֿון ישׂראל פֿון לאַנד מִצרַיִם לויט
זייערע מחנות. 27 זיי זײַנען דאָס די וואָס האָבן גערעדט צו פַּרעה
דעם מלך פֿון מִצרַיִם, כּדי אַרויסצוציען די קינדער פֿון ישׂראל פֿון
מִצרַיִם. דאָס זײַנען משה און אַהרן.

28 און עס איז געווען אין דעם טאָג וואָס גאָט האָט גערעדט צו
משהן אין לאַנד מִצרַיִם. 29 האָט גאָט געזאָגט צו משהן, אַזוי צו
זאָגן: איך בין יהוה; רעד צו פַּרעה דעם מלך פֿון מִצרַיִם אַלץ וואָס
איך רעד צו דיר. האָט משה געזאָגט פֿאַר גאָט: איך האָב דאָך
פֿאַרשטאָפּטע ליפּן, און ווי וועט פַּרעה צוהערן צו מיר?

ז
1 האָט גאָט געזאָגט צו משהן: זע, איך האָב דיך געמאַכט ווי אַ
גאָט צו פַּרעהן, און אַהרן דײַן ברודער וועט זײַן דײַן נביא. 2 דו
וועסט רעדן אַלץ וואָס איך וועל דיר באַפֿעלן, און אַהרן דײַן ברודער
וועט רעדן צו פַּרעהן, ער זאָל אַוועקלאָזן די קינדער פֿון ישׂראל פֿון
זײַן לאַנד. 3 און איך וועל האַרט מאַכן פַּרעהס האַרץ, און וועל מערן
מײַנע צייכנס און מײַנע וווּנדער אין לאַנד מִצרַיִם. 4 אָבער פַּרעה
וועט ניט צוהערן צו אײַך, און איך וועל אַרויפֿטאָן מײַן האַנט אויף
מִצרַיִם, און וועל אַרויסציען מײַנע מחנות, מײַן פֿאָלק, די קינדער פֿון
ישׂראל, פֿון לאַנד מִצרַיִם, מיט גרויסע משפּטים. 5 און די מִצרים
וועלן וויסן, אַז איך בין יהוה, ווען איך וועל אויסשטרעקן מײַן האַנט
אויף מִצרַיִם, און וועל אַרויסציען די קינדער פֿון ישׂראל פֿון צווישן
זיי.

6 האָבן משה און אַהרן אַזוי געטאָן; אַזוי ווי גאָט האָט זיי באַפֿוילן,
אַזוי האָבן זיי געטאָן. 7 און משה איז געווען אַ מאַן פֿון אַכציק יאָר,
און אַהרן אַ מאַן פֿון דרײַ און אַכציק יאָר, ווען זיי האָבן גערעדט צו
פַּרעהן.

8 און גאָט האָט געזאָגט צו משהן און צו אַהרֹנען, אַזוי צו זאָגן: 9 אַז
פַּרעה וועט רעדן צו אײַך, אַזוי צו זאָגן: גיט פֿון אײַך אַ וווּנדער;
זאָלסטו זאָגן צו אַהרֹנען: נעם דײַן שטעקן, און טו אַ וואָרף פֿאַר
פַּרעהן, וועט ער ווערן אַ שלאַנג.

10 זײַנען משה און אַהרן געקומען צו פַּרעהן, און זײ האָבן אַזױ
געטאָן, װי גאָט האָט באַפֿױלן; און אַהרן האָט אַ װאָרף געטאָן זײַן
שטעקן פֿאַר פַּרעהן, און פֿאַר זײַנע קנעכט, און ער איז געװאָרן אַ
שלאַנג.

11 האָט אױך פַּרעה גערופֿן די חכמים און די מכַשפים, און אױך זײ,
די חַרטומים פֿון מִצרַיִם, האָבן געטאָן דעס גלײַכן מיט זײערע
פֿאַרבאָרגענע קונצן. 12 און זײ האָבן אַ װאָרף געטאָן איטלעכער זײַן
שטעקן, און זײ זײַנען געװאָרן שלאַנגען; אָבער אַהרנס שטעקן האָט
אײַנגעשלונגען זײערע שטעקנס.

13 און פַּרעהס האַרץ איז געבליבן פֿעסט, און ער האָט ניט
צוגעהערט צו זײ, אַזױ װי גאָט האָט גערעדט.

14 און גאָט האָט געזאָגט צו משהן: פַּרעהס האַרץ איז האַרט, ער
װיל ניט אַװעקלאָזן דאָס פֿאָלק. 15 גײ צו פַּרעהן אין דער פֿרי; זע,
ער גײט אַרױס צום װאַסער, װעסטו זיך שטעלן אים אַנטקעגן, בײַם
ברעג טײַך, און דעם שטעקן װאָס איז פֿאַרקערט געװאָרן אין אַ
שלאַנג, זאָלסטו נעמען אין דײַן האַנט. 16 און זאָלסט זאָגן צו אים:
יהוה, דער גאָט פֿון די עִברים, האָט מיך געשיקט צו דיר, אַזױ צו
זאָגן: לאָז אַװעק מײַן פֿאָלק, זײ זאָלן מיר דינען אין דער מדבר; און
זע, האָסט ניט צוגעהערט ביז אַהער. 17 האָט גאָט אַזױ געזאָגט:
דערמיט װעסטו װיסן, אַז איך בין יהוה: זע, איך שלאָג מיט דעם
שטעקן װאָס אין מײַן האַנט, אױפֿן װאַסער װאָס אין טײַך, און עס
װעט פֿאַרקערט װערן אין בלוט. 18 און די פֿיש װאָס אין טײַך װעלן
אױסשטאַרבן, און דער טײַך װעט פֿאַרשטונקען װערן, און די מִצרים
װעלן זיך עקלען צו טרינקען װאַסער אױסן טײַך.

19 און גאָט האָט געזאָגט צו משהן: זאָג צו אַהרֹנען: נעם דײַן
שטעקן, און שטרעק אױס דײַן האַנט אױף די װאַסערן פֿון מִצרַיִם,
אױף זײערע שטראָמען, אױף זײערע טײַכן, און אױף זײערע
געמױזעכצן, און אױף אַלע זײערע אָנזאַמלונגען פֿון װאַסער, און זײ
זאָלן װערן בלוט; און עס זאָל זײַן בלוט אין גאַנצן לאַנד מִצרַיִם, סײַ
אין הילצערנע כּלים, סײַ אין שטײנערנע.

20 האָבן משה און אַהרן אַזױ געטאָן, װי גאָט האָט באַפֿױלן. און ער
האָט אױפֿגעהױבן דעם שטעקן, און האָט געשלאָגן דאָס װאַסער

וואָס אין טײַך, פֿאַר די אויגן פֿון פַּרעהן, און פֿאַר די אויגן פֿון זײַנע
קנעכט; און דאָס גאַנצע וואַסער וואָס אין טײַך איז פֿאַרקערט
געוואָרן אין בלוט. 21 און די פיש וואָס אין טײַך זײַנען
אויסגעשטאָרבן, און דער טײַך איז פֿאַרשטונקען געוואָרן, און די
מִצרים האָבן ניט געקענט טרינקען וואַסער אויסן טײַך; און דאָס
בלוט איז געווען אין גאַנצן לאַנד מִצרַיִם.

22 האָבן די חַרטומים פֿון מִצרַיִם געטאָן דעס גלײַכן מיט זייערע
פֿאַרבאָרגענע קונצן; און פַּרעהס האַרץ איז געבליבן פֿעסט, און ער
האָט ניט צוגעהערט צו זיי; אַזוי ווי גאָט האָט גערעדט. 23 און פַּרעה
האָט זיך אומגעקערט און איז אַרײַנגעגאַנגען אין זײַן הויז, און האָט
אויך דאָס ניט גענומען צום האַרצן. 24 און אַלע מִצרים האָבן
געגראָבן אַרום טײַך נאָך וואַסער צום טרינקען, וואָרום זיי האָבן ניט
געקענט טרינקען די וואַסערן פֿון טײַך. 25 און עס זײַנען
דערפילט געוואָרן זיבן טעג, נאָך דעם ווי גאָט האָט געשלאָגן דעם
טײַך.

26 און גאָט האָט געזאָגט צו משהן: קום צו פַּרעהן, און זאָג צו אים:
אַזוי האָט גאָט געזאָגט: לאָז אַוועק מײַן פֿאָלק, זיי זאָלן מיר דינען.
27 און אויב דו ווילסט זיי ניט אַוועקלאָזן, אָט פּלאָג איך דײַן גאַנצן
גבֿול מיט פרעש. 28 און דער טײַך וועט ווידמענען פרעש, און זיי
וועלן אַרויפֿגיין, און וועלן קומען אין דײַן הויז, און אין דײַן
שלאָפֿקאַמער, און אויף דײַן בעט, און אין הויז פֿון דײַנע קנעכט, און
אויף דײַן פֿאָלק, און אין דײַנע אויוונס, און אין דײַנע טייגמולטערס.
29 אי אויף דיר, אי אויף דײַן פֿאָלק, אי אויף אַלע דײַנע קנעכט, וועלן
אַרויפֿגיין די פרעש.

ח 1 און גאָט האָט געזאָגט צו משהן: זאָג צו אַהרֹנען: שטרעק
אויס דײַן האַנט מיט דײַן שטעקן אויף די שטראָמען, אויף די
טײַכן, און אויף די געמויזעכצן, און ברענג אַרויף פרעש אויפֿן לאַנד
מִצרַיִם. 2 און אַהרן האָט אויסגעשטרעקט זײַן האַנט אויף די
וואַסערן פֿון מִצרַיִם, און די פרעש זײַנען אַרויפֿגעגאַנגען, און האָבן
באַדעקט דאָס לאַנד מִצרַיִם. 3 האָבן די חַרטומים געטאָן דעס גלײַכן

מיט זייערע פֿאַרבאָרגענע קונצן, און זיי האָבן אַרויפֿגעבראַכט פרעש
אויפֿן לאַנד מִצרַיִם.

4 און פַּרעה האָט גערופֿן משהן און אַהרֹנען, און האָט געזאָגט: בעט
צו יהוה, ער זאָל אָפּטאָן די פרעש פֿון מיר און פֿון מײַן פֿאָלק, און
איך וועל אַוועקלאָזן דאָס פֿאָלק, זיי זאָלן שלאַכטן צו יהוה. 5 האָט
משה געזאָגט צו פַּרעהן: האָב דעם כּבוד איבער מיר; אויף ווען זאָל
איך בעטן פֿאַר דיר, און פֿאַר דײַנע קנעכט, און פֿאַר דײַן פֿאָלק, צו
פֿאַרשנײַדן די פרעש פֿון דיר, און פֿון דײַנע הײַזער, אַז נאָר אין טײַך
זאָלן זיי בלײַבן? 6 האָט ער געענטפֿערט: אויף מאָרגן. האָט ער
געזאָגט: אַזוי ווי דײַן וואָרט! כּדי זאָלסט וויסן, אַז ניטאָ אַזאַ ווי יהוה
אונדזער גאָט. 7 און די פרעש וועלן זיך אָפּטאָן פֿון דיר, און פֿון דײַנע
הײַזער, און פֿון דײַנע קנעכט, און פֿון דײַן פֿאָלק; נאָר אין טײַך וועלן
זיי בלײַבן.

8 זײַנען משה און אַהרן אַרויסגעגאַנגען פֿון פַּרעהן, און משה האָט
געשריען צו גאָט פֿון וועגן די פרעש וואָס ער האָט אַרויפֿגעטאָן אויף
פַּרעהן. 9 און גאָט האָט געטאָן אַזוי ווי דאָס וואָרט פֿון משהן, און די
פרעש זײַנען אויסגעשטאָרבן פֿון די הײַזער, פֿון די הויפֿן, און פֿון די
פֿעלדער. 10 און מע האָט זיי צונויפֿגעשאַרט הויפֿנס אויף הויפֿנס,
און דאָס לאַנד איז פֿאַרשטונקען געוואָרן.

11 און ווי פַּרעה האָט געזען, אַז עס איז געוואָרן אַ דערלײַכטערונג,
אַזוי האָט ער האַרט געמאַכט זײַן האַרץ, און האָט ניט צוגעהערט צו
זיי; אַזוי ווי גאָט האָט גערעדט.

12 און גאָט האָט געזאָגט צו משהן: זאָג צו אַהרֹנען: שטרעק אויס
דײַן שטעקן, און שלאָג דעם שטויב פֿון דער ערד, און ער זאָל ווערן
אומגעציפער אין גאַנצן לאַנד מִצרַיִם. 13 האָבן זיי אַזוי געטאָן; און
אַהרן האָט אויסגעשטרעקט זײַן האַנט מיט זײַן שטעקן, און ער האָט
געשלאָגן דעם שטויב פֿון דער ערד, און עס איז געוואָרן
אומגעציפער אויף מענטשן און אויף בהמות; דער גאַנצער שטויב פֿון
דער ערד איז געוואָרן אומגעציפער אין גאַנצן לאַנד מִצרַיִם. 14 און
די חַרטומים האָבן דעס גלײַכן געאַרבעט מיט זייערע פֿאַרבאָרגענע
קונצן אַרויסצוברענגען אומגעציפער, אָבער זיי האָבן ניט געקענט.
און דאָס אומגעציפער איז געווען אויף מענטשן און אויף בהמות. 15

און די חַרטומים האָבן געזאָגט צו פַּרעהן: אַ פינגער פֿון גאָט איז
דאָס. אָבער פַּרעהס האַרץ איז געבליבן פֿעסט, און ער האָט ניט
צוגעהערט צו זיי; אַזוי ווי גאָט האָט גערעדט.

16 און גאָט האָט געזאָגט צו משהן: פֿעדער זיך אין דער פֿרי, און
שטעל זיך פֿאַר פַּרעהן; זע, ער גייט אַרויס צום וואַסער, זאָלסטו זאָגן
צו אים: אַזוי האָט גאָט געזאָגט: לאָז אַוועק מײַן פֿאָלק, זיי זאָלן מיר
דינען. 17 וואָרום אויב דו לאָזט ניט אַוועק מײַן פֿאָלק, אָט שיק איך
אָן אויף דיר, און אויף דײַנע קנעכט, און אויף דײַן פֿאָלק, און אין
דײַנע הײַזער, אַ געמיש פליגן, און די הײַזער פֿון מִצרַיִם וועלן
אָנגעפֿילט ווערן מיט דעם געמיש פליגן, און אויך די ערד וואָס זיי
זײַנען אויף איר. 18 און איך וועל אָפּזונדערן אין יענעם טאָג דאָס
לאַנד גוֹשֶן, וואָס מײַן פֿאָלק האַלט זיך אויף דערין, אַז דאָס געמיש
פליגן זאָל דאָרטן ניט זײַן, כּדי זאָלסט וויסן, אַז איך, יהוה, בין אין
לאַנד. 19 און איך וועל מאַכן אַן אָפּשיידונג צווישן מײַן פֿאָלק און
צווישן דײַן פֿאָלק. אויף מאָרגן וועט געשען דערדאָזיקער צייכן.

20 און גאָט האָט אַזוי געטאָן: און עס איז געקומען אַ געדיכט געמיש
פליגן אין הויז פֿון פַּרעהן, און אין הויז פֿון זײַנע קנעכט, און אין
גאַנצן לאַנד מִצרַיִם. דאָס לאַנד איז פֿאַרוויסט געוואָרן פֿון וועגן דעם
געמיש פליגן.

21 האָט פַּרעה גערופֿן משהן און אַהרֹנען, און האָט געזאָגט: גייט
שלאַכט צו אײַער גאָט אין לאַנד. 22 האָט משה געזאָגט: עס איז ניט
רעכט אַזוי צו טאָן, וואָרום די אומווערדיקייט פֿון די מִצרים וועלן
מיר שלאַכטן צו יהוה אונדזער גאָט; זע, אַז מיר וועלן שלאַכטן די
אומווערדיקייט פֿון די מִצרים פֿאַר זייערע אויגן, צי וועלן זיי אונדז
ניט פֿאַרשטיינען? 23 דרײַ טעג וועגס וועלן מיר גיין אין דער מדבר,
און מיר וועלן שלאַכטן צו יהוה אונדזער גאָט, אַזוי ווי ער וועט
אונדז הייסן. 24 האָט פַּרעה געזאָגט: איך וועל אײַך אַוועקלאָזן, איר
זאָלט שלאַכטן צו יהוה אײַער גאָט אין דער מדבר, נאָר זייער ווײַט
זאָלט איר ניט גיין. בעט פֿאַר מיר. 25 האָט משה געזאָגט: זע, איך גיי
אַרויס פֿון דיר, און וועל בעטן צו יהוה, אַז דאָס געמיש פליגן זאָל זיך
מאָרגן אָפּטאָן פֿון פַּרעהן, פֿון זײַנע קנעכט, און פֿון זײַן פֿאָלק; זאָל
אָבער פַּרעה ניט ווידער מאַכן געשפּעט, ניט אַוועקצולאָזן דאָס
פֿאָלק צו שלאַכטן צו יהוה.

26 און משה איז אַרויסגעגאַנגען פֿון פַּרעהן, און האָט געבעטן צו
גאָט. 27 און גאָט האָט געטאָן אַזוי ווי דאָס וואָרט פֿון משהן,
און האָט אָפּגעטאָן דאָס געמיש פליגן, פֿון פַּרעהן, פֿון זײַנע קנעכט,
און פֿון זײַן פֿאָלק; ניט אַן אײנציקע איז געבליבן.

28 אָבער פַּרעה האָט אויך דאָס מאָל האַרט געמאַכט זײַן האַרץ, און
האָט ניט אַװעקגעלאָזן דאָס פֿאָלק.

ט 1 און גאָט האָט געזאָגט צו משהן: קום צו פַּרעהן, און רעד צו
אים: אַזוי האָט געזאָגט יהוה, דער גאָט פֿון די עִברים: לאָז
אַװעק מײַן פֿאָלק, זיי זאָלן מיר דינען. 2 וואָרום אויב דו ווילסט ניט
אַװעקלאָזן, און האַלטסט זיי נאָך ווײַטער, 3 זע, וועט די האַנט פֿון
גאָט זײַן אויף דײַן פֿי וואָס אין פֿעלד, אויף די פֿערד, אויף די אייזלען,
אויף די קעמלען, אויף די רינדער, און אויף די שאָף; אַ זייער שווערע
מגפה. 4 און גאָט וועט אָפּזונדערן צווישן דעם פי פֿון ישׂראל און
צווישן דעם פי פֿון מִצרַיִם, און פֿון אַלץ וואָס געהערט צו די קינדער
פֿון ישׂראל וועט גאָרנישט שטאַרבן. 5 און גאָט האָט געמאַכט אַ
צײַט, אַזוי צו זאָגן: מאָרגן וועט גאָט טאָן די דאָזיקע זאַך אין לאַנד.

6 און גאָט האָט געטאָן די דאָזיקע זאַך אויף מאָרגן, און דאָס גאַנצע
פי פֿון מִצרַיִם איז אויסגעשטאָרבן, אָבער פֿון דעם פי פֿון די קינדער
פֿון ישׂראל איז אַן אײנציקס ניט געשטאָרבן. 7 און פַּרעה האָט
געשיקט, ערשט פֿון דעם פי פֿון ישׂראל איז צו מאָל אַן אײנציקס ניט
געשטאָרבן. אָבער פַּרעהס האַרץ איז געבליבן האַרט, און ער האָט
ניט אַװעקגעלאָזן דאָס פֿאָלק.

8 און גאָט האָט געזאָגט צו משהן און צו אַהרֹנען: נעמט אײַך
אײַערע פֿולע הויפֿנס אַש פֿון אַ קאַלכאויוון, און משה זאָל עס אַ
וואָרף טאָן אַקעגן הימל, פֿאַר די אויגן פֿון פַּרעהן. 9 און עס וועט
ווערן צו שטויב איבערן גאַנצן לאַנד מִצרַיִם, און ווערן אַ גרינד וואָס
שלאָגט אויס אין בלאָטערן, אויף מענטשן און אויף בהמות, אין
גאַנצן לאַנד מִצרַיִם.

10 האָבן זיי גענומען אַש פֿון אַ קאַלכאויוון, און זיי האָבן זיך
געשטעלט פֿאַר פַּרעהן, און משה האָט עס אַ וואָרף געטאָן אַקעגן

הימל, און עס איז געוואָרן אַ גרינד וואָס שלאָגט אויס אין בלאָטערן,
אויף מענטשן און אויף בהמות. 11 און די חַרטומים האָבן ניט
געקענט שטיין פֿאַר משהן פֿון וועגן דעם גרינד, וואָרום דער גרינד
איז געווען אויף די חַרטומים אַזוי ווי אויף גאַנץ מִצרַיִם.

12 אָבער גאָט האָט פֿעסט געמאַכט פּרעהס האַרץ, און ער האָט ניט
צוגעהערט צו זיי; אַזוי ווי גאָט האָט גערעדט צו משהן.

13 און גאָט האָט געזאָגט צו משהן: פֿעדער זיך אין דער פֿרי, און
שטעל זיך פֿאַר פּרעהן, און זאָג צו אים: אַזוי האָט געזאָגט יהוה דער
גאָט פֿון די עִברים: לאָז אַוועק מײַן פֿאָלק, זיי זאָלן מיר דינען. 14
ווײַל דאָס מאָל שיק איך אָן אַלע מײַנע פּלאָגן אויף דיר גופֿא, אויף
דײַנע קנעכט, און אויף דײַן פֿאָלק, כּדי זאָלסט וויסן, אַז ניטאָ אַזאַ
ווי איך אויף דער גאַנצער ערד. 15 וואָרום איך וואָלט אַצונד
אויסגעשטרעקט מײַן האַנט, און וואָלט געשלאָגן דיך און דײַן פֿאָלק
מיט אַ מגפֿה, אַז דו וואָלסט פֿאַרטיליקט געוואָרן פֿון דער ערד. 16
און נאָר דרום האָב איך דיך געלאָזט באַשטיין, כּדי דיר צו ווײַזן מײַן
כּוח, און כּדי מע זאָל דערציילן מײַן נאָמען איבער דער גאַנצער ערד.
17 נאָך אַלץ דערהייבסטו זיך אַקעגן מײַן פֿאָלק, זיי ניט
אַוועקצולאָזן. 18 זע, איך מאַך רעגענען מאָרגן אין דער צײַט זייער אַ
שווערן האָגל, וואָס אַזאַ ווי ער איז ניט געווען אין מִצרַיִם פֿון דעם
טאָג וואָס זי איז געגרונטפֿעסט געוואָרן און ביז אַצונד. 19 און
אַצונד שיק אַרײַנטרײַבן דײַן פֿי, און אַלץ וואָס דו האָסט אין פֿעלד;
יעטוועדער מענטש און בהמה וואָס וועט זיך געפֿינען אין פֿעלד, און
וועט ניט אַרײַנגענומען ווערן אין הויז, וועט אויף זיי נידערן דער
האָגל, און זיי וועלן שטאַרבן.

20 דער פֿון פּרעהס דינער וואָס האָט מורא געהאַט פֿאַר גאָטס
וואָרט, האָט געמאַכט אַנטרינען זײַנע קנעכט און זײַן פֿי אין די
הײַזער. 21 און ווער עס האָט ניט געטאָן זײַן האַרץ אויף גאָטס
וואָרט, האָט איבערגעלאָזן זײַנע קנעכט און זײַן פֿי אין פֿעלד.

22 און גאָט האָט געזאָגט צו משהן: שטרעק אויס דײַן האַנט אַקעגן
הימל, און זאָל ווערן אַ האָגל אין גאַנצן לאַנד מִצרַיִם, אויף מענטשן,
און אויף בהמות, און אויף אַלע קרײַטעכ(ץ)ער פֿון פֿעלד, אין לאַנד
מִצרַיִם.

23 האָט משה אויסגעשטרעקט זײַן שטעקן אַקעגן הימל, און גאָט
האָט געגעבן דונערן און האָגל, און אַ פֿײַער איז אַראָפּגעפֿאַלן אויף
דער ערד; און גאָט האָט געמאַכט רעגענען אַ האָגל אויפֿן לאַנד
מִצרַיִם. 24 און עס איז געווען אַ האָגל, מיט אַ פֿלאַקעריקן פֿײַער אין
מיטן האָגל, זייער אַ שווערער, וואָס אַזאַ ווי ער איז ניט געווען אין
גאַנצן לאַנד מִצרַיִם, פֿון זינט עס איז געוואָרן צום פֿאָלק. 25 און דער
האָגל האָט אײַנגעשלאָגן אין גאַנצן לאַנד מִצרַיִם אַלץ וואָס אויפֿן
פֿעלד, פֿון אַ מענטשן ביז אַ בהמה; אויך יעטוועדער קרײַטעכץ פֿון
פֿעלד האָט דער האָגל אויסגעשלאָגן, און יעטוועדער בוים פֿון פֿעלד
האָט ער צעבראָכן. 26 נאָר אין לאַנד גֹשֶן, וואָס דאָרטן זײַנען געווען
די קינדער פֿון ישׂראל, איז קיין האָגל ניט געווען.

27 האָט פַּרעה געשיקט און גערופֿן משהן און אַהרֹנען, און ער האָט
צו זיי געזאָגט: איך האָב געזינדיקט דאָס מאָל; יהוה איז גערעכט,
און איך און מײַן פֿאָלק זײַנען אומגערעכט. 28 בעט צו יהוה, און זאָל
זײַן גענוג די דונערן פֿון גאָט און דער האָגל, און איך וועל אײַך
אַוועקלאָזן, און איר וועט מער ניט בלײַבן. 29 האָט משה צו אים
געזאָגט: ווי איך גיי אַרויס פֿון שטאָט, וועל איך אויסשפּרייטן מײַנע
הענט צו יהוה; וועלן די דונערן אויפֿהערן, און דער האָגל וועט מער
ניט זײַן; כּדי זאָלסט וויסן אַז צו יהוה געהערט די ערד. 30 און דו און
דײַנע קנעכט – איך ווייס, אַז איר האָט נאָך אַלץ ניט מוֹרא פֿאַר גאָט
יהוה.

31 און דער פֿלאַקס און דער גערשט זײַנען אויסגעשלאָגן געוואָרן,
וואָרום דער גערשט איז געווען אין זאַנג, און דער פֿלאַקס אין
בלִיוּנג. 32 אָבער דער ווייץ און דער טונקלווייץ זײַנען ניט
אויסגעשלאָגן געוואָרן, ווײַל זיי ווערן שפּעט צײַטיק.

33 און משה איז אַרויסגעגאַנגען פֿון פַּרעהן אויסן שטאָט, און האָט
אויסגעשפּרייט זײַנע הענט צו גאָט, און די דונערן און דער האָגל
האָבן אויפֿגעהערט, און דער רעגן האָט מער ניט געגאָסן אויף דער
ערד.

34 און ווי פַּרעה האָט געזען, אַז דער רעגן און דער האָגל און די
דונערן האָבן אויפֿגעהערט, אַזוי האָט ער ווײַטער געזינדיקט, און
האָט האַרט געמאַכט זײַן האַרץ, ער און זײַנע קנעכט. 35 און פַּרעהס

האַרץ איז געבליבן פֿעסט, און ער האָט ניט אַוועקגעלאָזן די קינדער
פֿון ישׂראל; אַזוי ווי גאָט האָט גערעדט דורך משהן.

בֹּא

י 1 און גאָט האָט געזאָגט צו משהן: קום צו פַּרעהן, וואָרום איך
האָב האַרט געמאַכט זײַן האַרץ און דאָס האַרץ פֿון זײַנע קנעכט,
כּדי איך זאָל טאָן מײַנע דאָזיקע צייכנס צווישן אים; 2 און כּדי
זאָלסט דערציילן אין די אויערן פֿון דײַן זון, און פֿון דײַן זונס זון,
וואָס איך האָב אָנגעטאָן מִצרַיִם, און מײַנע צייכנס וואָס איך האָב
געמאַכט צווישן זיי; און איר זאָלט וויסן, אַז איך בין יהוה.

3 זײַנען משה און אַהרן געקומען צו פַּרעהן, און זיי האָבן צו אים
געזאָגט: אַזוי האָט געזאָגט יהוה דער גאָט פֿון די עִבֿרים: ביז וואַנען
וועסטו זיך ניט וועלן בייגן פֿאַר מיר? לאָז אַוועק מײַן פֿאָלק, זיי זאָלן
מיר דינען. 4 וואָרום אויב דו ווילסט ניט אַוועקלאָזן מײַן פֿאָלק, אָט
ברענג איך מאָרגן אַ הײשעריק אין דײַן גבֿול. 5 און ער וועט
פֿאַרדעקן דעם אָנבליק פֿון דער ערד, אַז מע וועט ניט קענען
אַרויסזען די ערד; און ער וועט אויפֿעסן דעם רעשט פֿון דער
אַנטרינונג, וואָס אײַך איז געבליבן פֿון דעם האָגל, און וועט אויפֿעסן
יעטוועדער בוים וואָס וואַקסט בײַ אײַך אויפֿן פֿעלד. 6 און אָנגעפֿילט
וועלן ווערן דײַנע הײַזער, און די הײַזער פֿון אַלע דײַנע קנעכט, און די
הײַזער פֿון גאַנץ מִצרַיִם; וואָס דײַנע עלטערן און דײַנע עלטערנס
עלטערן האָבן ניט געזען פֿון דעם טאָג, וואָס זיי זײַנען געווען אויף
דער ערד, און ביז הײַנטיקן טאָג. – און ער האָט זיך אומגעקערט,
און איז אַרויסגעגאַנגען פֿון פַּרעהן.

7 האָבן פַּרעהס קנעכט צו אים געזאָגט: ביז וואַנען וועט
דערדאָזיקער אונדז זײַן פֿאַר אַ שטרויכלונג? לאָז אַוועק די לײַט, און
זאָלן זיי דינען יהוה זייער גאָט. צי נאָך ווייסטו ניט אַז מִצרַיִם גייט
אונטער?

8 האָט מען אומגעקערט משהן און אַהרֹנען צו פַּרעהן, און ער האָט
צו זיי געזאָגט: גייט דינט יהוה אײַער גאָט; אָבער ווער און ווער
זײַנען די גייער? 9 האָט משה געזאָגט: מיט אונדזערע יונגע און
מיט אונדזערע אַלטע וועלן מיר גיין; מיט אונדזערע זין און מיט

אונדזערע טעכטער, מיט אונדזערע שאָפּ און מיט אונדזערע רינדער
װעלן מיר גײן; װאָרום אַ יָום-טובֿ צו יהוה איז בײַ אונדז. 10 האָט ער
צו זײ געזאָגט: זאָל יהוה אַזױ זײַן מיט אײַך, װי איך װעל אײַך
אַװעקלאָזן מיט אײַערע געזינטן! זעט, אַז איר האָט עפּעס שלעכטס
אין אױסקוק. 11 ניט אַזױ! גײט אַקאָרשט איר מענער און דינט יהוה,
װאָרום דאָס איז דאָך װאָס איר פֿאַרלאַנגט. – און מע האָט זײ
אַרױסגעטריבן פֿון פֿאַר פּרעהן.

12 האָט גאָט געזאָגט צו משהן: שטרעק אױס דײַן האַנט אױפֿן לאַנד
מִצרַיִם װעגן דעם הײשעריק, און ער װעט אַרױפֿגײן אױפֿן לאַנד
מִצרַיִם, און װעט אױפֿעסן יעטװעדער קרײַטעכץ פֿון דער ערד, אַלץ
װאָס דער האָגל האָט איבערגעלאָזן.

13 און משה האָט אױסגעשטרעקט זײַן שטעקן אױפֿן לאַנד מִצרַיִם,
און גאָט האָט געטריבן אַ מזרח-װינט אױפֿן לאַנד יענעם גאַנצן טאָג
און די גאַנצע נאַכט; װי עס איז געװאָרן פֿרימאָרגן, אַזױ האָט דער
מזרח-װינט אָנגעטראָגן דעם הײשעריק. 14 און דער הײשעריק
איז אַרױפֿגעגאַנגען אױפֿן גאַנצן לאַנד מִצרַיִם, און האָט זיך
אַראָפּגעלאָזט אין דעם גאַנצן גבֿול פֿון מִצרַיִם זײער שװער; ניט פֿאַר
אים איז געװען אַזאַ הײשעריק װי ער, און ניט נאָך אים װעט זײַן
אַזאַ. 15 און ער האָט פֿאַרדעקט דעם אָנבליק פֿון דער גאַנצער ערד,
און די ערד איז פֿינצטער געװאָרן; און ער האָט אױפֿגעגעסן
יעטװעדער קרײַטעכץ פֿון דער ערד, און יעטװעדער פֿרוכט פֿון בױם,
װאָס דער האָגל האָט איבערגעלאָזן; און עס איז ניט געבליבן קײן
גרינס פֿון אַ בױם אָדער פֿון אַ קרײַטעכץ פֿון פֿעלד אין גאַנצן לאַנד
מִצרַיִם.

16 האָט פּרעה גערופֿן אױף גיך משהן און אַהרֹנען, און האָט געזאָגט:
איך האָב געזינדיקט צו יהוה אײַער גאָט, און צו אײַך. 17 און אַצונד
פֿאַרגיב, איך בעט דיך, מײַן חטא בלױז דאָס מאָל, און בעט צו יהוה
אײַער גאָט, ער זאָל אָפּטאָן פֿון מיר נאָר די דאָזיקע פּעסט.

18 איז ער אַרױסגעגאַנגען פֿון פּרעהן, און האָט געבעטן צו גאָט. 19
און גאָט האָט פֿאַרקערט זײער אַ שטאַרקן מערבֿ-װינט, װאָס האָט
אַװעקגעטראָגן דעם הײשעריק, און האָט אים אַרײַנגעשטופּט אין

ים-סוף; ניט אַן אײנציקער הײשעריק איז געבליבן אין גאַנצן גבֿול
פֿון מִצרַיִם.

20 אָבער גאָט האָט פֿעסט געמאַכט פַּרעהס האַרץ, און ער האָט ניט
אַוועקגעלאָזן די קינדער פֿון ישׂראל.

21 און גאָט האָט געזאָגט צו משהן: שטרעק אויס דײַן האַנט אַקעגן
הימל, און זאָל װערן אַ פֿינצטערניש איבערן לאַנד מִצרַיִם, אַז מע
זאָל קענען אָנטאַפּן די פֿינצטערניש.

22 האָט משה אויסגעשטרעקט זײַן האַנט אַקעגן הימל, און עס איז
געװען אַ שטאָקפֿינצטערניש אין גאַנצן לאַנד מִצרַיִם דרײַ טעג. 23 זײ
האָבן אײנער דעם אַנדערן ניט געזען, און זײ האָבן זיך קײנער ניט
אויפֿגעהויבן פֿון זײַן אָרט דרײַ טעג. אָבער בײַ אַלע קינדער פֿון
ישׂראל איז געװען ליכטיק אין זײערע װױנערטער.

24 האָט פַּרעה גערופֿן משהן, און האָט געזאָגט: גײט דינט יהוה; נאָר
אײַערע שאָפּ און אײַערע רינדער זאָלן זיך אָפּשטעלן; אײַערע
געזינטן זאָלן אויך גײן מיט אײַך. 25 האָט משה געזאָגט: אי דו מוזט
אונדז מיטגעבן שלאַכטאָפּפֿער און בראַנדאָפּפֿער, כּדי מיר זאָלן
מקריבֿ זײַן צו יהוה אונדזער גאָט, 26 אי אונדזער פֿי מוז מיטגײן מיט
אונדז; ניט אַ קלוי זאָל איבערבלײַבן; װאָרום דערפֿון װעלן מיר
נעמען אויף צו דינען יהוה אונדזער גאָט; און מיר װײסן ניט מיט
װאָס מיר װעלן דאַרפֿן דינען יהוה, ביז מיר קומען אַהין.

27 אָבער גאָט האָט פֿעסט געמאַכט פַּרעהס האַרץ, און ער האָט זײ
ניט געװאָלט אַװעקלאָזן. 28 און פַּרעה האָט צו אים געזאָגט: גײ
אַװעק פֿון מיר; היט זיך, זאָלסט מער מײַן פּנים ניט זען, װאָרום אין
דעם טאָג װאָס דו זעסט מײַן פּנים, װעסטו שטאַרבן. 29 האָט משה
געזאָגט: האָסט ריכטיק גערעדט; איך װעל מער װידער דײַן פּנים ניט
זען.

יא

1 און גאָט האָט געזאָגט צו משהן: נאָך אײן פּלאָג װעל איך
ברענגען אויף פַּרעהן און אויף מִצרַיִם, דערנאָך װעט ער אײַך
אַװעקלאָזן פֿון דאַנען; אַז ער לאָזט אײַך אַװעק, װעט ער אײַך

טרײַבנדיק אין גאַנצן אַרויסטרײַבן פֿון דאַנען. 2 רעד אַקאָרשט אין
די אויערן פֿון פֿאָלק, זיי זאָלן אַנטלײַען איטלעכער פֿון זײַן חבֿר, און
איטלעכע פֿון איר חבֿרטע, זילבערנע זאַכן און גילדערנע זאַכן.

3 און גאָט האָט געגעבן דעם פֿאָלק חן אין די אויגן פֿון מִצרַיִם. אויך
איז דער מאַן משה געווען זייער גרויס אין לאַנד מִצרַיִם, אין די אויגן
פֿון פַּרעהס קנעכט, און אין די אויגן פֿון פֿאָלק.

4 און משה האָט געזאָגט: אַזוי האָט גאָט געזאָגט: אַרום האַלבע
נאַכט וועל איך אַרויסגיין צווישן מִצרַיִם; 5 און עס וועט שטאַרבן
יעטוועדער בכָור אין לאַנד מִצרַיִם, פֿון דעם בכָור פֿון פַּרעהן וואָס
דאַרף זיצן אויף זײַן טראָן, ביז דעם בכָור פֿון דער דינסט וואָס
הינטער די מילשטיינער; אויך יעטוועדער בכָור פֿון אַ בהמה. 6 און
עס וועט ווערן אַ גרויס געשריי אין גאַנצן לאַנד מִצרַיִם, וואָס אַזאַ
איז ניט געווען, און אַזאַ וועט מער ניט זײַן. 7 אָבער קעגן אַלע
קינדער פֿון ישׂראל וועט אַ הונט ניט שאַרפֿן זײַן צונג, סײַ קעגן אַ
מענטשן, סײַ קעגן אַ בהמה; כּדי איר זאָלט וויסן, אַז יהוה שיידט אָפּ
צווישן מִצרַיִם און צווישן ישׂראל. 8 און אַלע די דאָזיקע קנעכט
דײַנע וועלן אַראָפּנידערן צו מיר, און וועלן זיך בוקן צו מיר, אַזוי צו
זאָגן: גיי אַרויס, דו מיט דײַן גאַנצן פֿאָלק וואָס היטנער דיר; און נאָך
דעם וועל איך אַרויסגיין. – און ער איז אַרויסגעגאַנגען פֿון פַּרעהן
אין גרימצאָרן.

9 און גאָט האָט געזאָגט צו משהן: פַּרעה וועט ניט צוהערן צו אײַך;
כּדי צו מערן מײַנע וווּנדער אין אַלנד מִצרַיִם. 10 און משה און אַהרן
האָבן געטאָן אַלע די דאָזיקע וווּנדער פֿאַר פַּרעהן; אָבער גאָט האָט
פֿעסט געמאַכט פַּרעהס האַרץ, און ער האָט ניט אַוועקגעלאָזן די
קינדער פֿון ישׂראל פֿון זײַן לאַנד.

יב

1 און גאָט האָט געזאָגט צו משהן און צו אַהרֹנען אין לאַנד
מִצרַיִם, אַזוי צו זאָגן: 2 דערדאָזיקער חודש זאָל אײַך זײַן דער
אָנהייב פֿון חדשים; דער ערשטער פֿון די חדשים פֿון יאָר זאָל ער
אײַך זײַן. 3 רעד צו דער גאַנצער עדה פֿון ישׂראל, אַזוי צו זאָגן: אין
צענטן טאָג פֿון דעם דאָזיקן חודש, זאָלן זיי איטלעכער זיך נעמען צו
לאַם פֿאַר אַ פֿאָטערהויז, צו לאַם פֿאַר אַ הויזגעזינט. 4 און אויב דאָס

הויזגעזינט איז צו ווינציק פֿאַר אַ לאַם, זאָל ער נעמען מיט זײַן שכן
וואָס איז נאָענט צו זײַן הויז, לויט דער צאָל נפֿשות; איטלעכן ווערדליק
זײַן עסן זאָלט איר ציילן אויפֿן לאַם. 5 אַ לאַם אָן אַ פעלער, אַ זָכר אַ
יאָר אַלט, זאָל עס אײַך זײַן; פֿון שעפּסן אָדער פֿון ציגן זאָלט איר
נעמען. 6 און ער זאָל בײַ אײַך זײַן אין אָפּהיטונג ביזן פערצנטן טאָג
פֿון דעם דאָזיקן חודש, און די גאַנצע אײַנזאַמלונג פֿון דער עדה פֿון
ישׂראל זאָל אים שעכטן קעגן אָוונט. 7 און זיי זאָלן נעמען פֿון דעם
בלוט און אַרויפֿטאָן אויף ביידע בײַשטידלעך, און אויף דעם
אויבערשטידל, אויף די הײַזער וואָס זיי וועלן אים עסן אין זיי. 8 און
זיי זאָלן עסן דאָס פלייש אין דערדאָזיקער נאַכט, געבראָטן אויפֿן
פֿײַער; מיט מצות און מיט ביטערע קרײַטעכצער זאָלן זיי עס עסן. 9
איר זאָלט ניט עסן פֿון אים האַלב געבראָטן, אָדער געקאָכט,
אָפּגעקאָכט אין וואַסער, נײַערט געבראָטן אויפֿן פֿײַער; זײַן קאָפּ מיט
זײַנע קני און מיט זײַנע אינגעווייד. 10 און איר זאָלט ניט איבערלאָזן
פֿון אים ביז אין דער פֿרי, און וואָס וועט איבערבלײַבן פֿון אים ביז
אין דער פֿרי, זאָלט איר אין פֿײַער פֿאַרברענען. 11 און אַזוי זאָלט
איר אים עסן: אײַערע לענדן אָנגעגורט, אײַערע שיך אויף אײַערע
פיס, און אײַער שטעקן אין אײַער האַנט; און איר זאָלט אים עסן אין
געאײַל. אַ קָרבן-פּסח איז דאָס צו גאָט. 12 און איך וועל דורכגיין
דורכן לאַנד מִצרַיִם אין דערדאָזיקער נאַכט, און וועל שלאָגן
יעטוועדער בכָור אין לאַנד מִצרַיִם, פֿון אַ מענטשן ביז אַ בהמה; און
אויף אַלע געטער פֿון מִצרַיִם וועל איך טאָן אַ משפּט; איך בין יהוה.
13 און דאָס בלוט וועט אײַך זײַן פֿאַר אַ צייכן אויף די הײַזער וואָס
איר זײַט דאָרטן, און איך וועל זען דאָס בלוט, און וועל איבערהיפּן
איבער אײַך, און עס וועט ניט זײַן צווישן אײַך קיין פּלאָג
אומצוברענגען, ווען איך שלאָג אין לאַנד מִצרַיִם. 14 און
דערדאָזיקער טאָג זאָל אײַך זײַן פֿאַר אַ געדעכעניש, און איר זאָלט
אים פֿײַערן אַ פֿײַערטאָג צו גאָט; אויף אײַערע דור-דורות, ווי אַן
אײביק געזעץ, זאָלט איר אים פֿײַערן. 15 זיבן טעג זאָלט איר עסן
מצות; באַלד בײַם ערשטן טאָג זאָלט איר אָפּטאָן זויערטייג פֿון
אײַערע הײַזער, וואָרום איטלעכער וואָס עסט חמץ פֿון ערשטן טאָג
ביזן זיבעטן טאָג, יענע זעל זאָל פֿאַרשניטן ווערן פֿון ישׂראל. 16 און
אין ערשטן טאָג זאָל זײַן אַ הייליקע צונויפֿרופֿונג, און אין זיבעטן
טאָג זאָל זײַן אַ הייליקע צונויפֿרופֿונג בײַ אײַך; קיין אַרבעט זאָל אין
זיי ניט געטאָן ווערן, נאָר וואָס דאַרף געגעסן ווערן פֿון איטלעכן
מענטשן, דאָס אַליין מעג צוגעגרייט ווערן בײַ אײַך. 17 און איר זאָלט

אָפּהיטן די מצות; וואָרום אין דעם דאָזיקן אייגענעם טאָג האָב איך
אַרויסגעצויגן אײַערע מחנות פֿון לאַנד מִצרַיִם. און איר זאָלט היטן
דעם דאָזיקן טאָג אויף אײַערע דור־דורות ווי אַן אייביק געזעץ. 18
אין ערשטן חודש, פֿון פערצנטן טאָג אין חודש אין אָוונט, זאָלט איר
עסן מצות, ביזן איין און צוואַנציקסטן טאָג אין חודש אין אָוונט. 19
זיבן טעג זאָל זיך ניט געפֿינען זויערטייג אין אײַערע הײַזער, וואָרום
איטלעכער וואָס עסט חמץ, יענע זעל זאָל פֿאַרשניטן ווערן פֿון דער
עדה פֿון ישׂראל, סײַ אַ פֿרעמדער, און סײַ אַן אײַנגעבאָרענער פֿון
לאַנד. 20 קיין חמץ זאָלט איר ניט עסן; אין אַלע אײַערע וווינערטער
זאָלט איר עסן מצות.

21 און משה האָט גערופֿן אַלע עלטסטע פֿון ישׂראל, און האָט צו זיי
געזאָגט: ציט אַרויס און נעמט אײַך שאָף לויט אײַערע משפּחות, און
שעכט דעם קָרבן־פּסח. 22 און איר זאָלט נעמען אַ בינטל אֵזוֹב־גראָז
און אײַנטונקען אין דעם בלוט וואָס אין בעקן, און איר זאָלט צורירן
צו דעם אויבערשטידל און צו די ביידע בײַשטידלעך פֿון דעם בלוט
וואָס אין בעקן, און איר זאָלט קיינער ניט אַרויסגיין פֿון דעם
אײַנגאַנג פֿון זײַן הויז ביז אין דער פֿרי. 23 און אַז גאָט וועט דורכגיין
צו שלאָגן מִצרַיִם, וועט ער זען דאָס בלוט אויפֿן אויבערשטידל און
אויף די ביידע בײַשטידלעך, און גאָט וועט איבערהיפּן איבערן
אײַנגאַנג, און ער וועט ניט לאָזן דעם אומברענגער אַרײַנקומען אין
אײַער הויז צו שלאָגן. 24 און איר זאָלט אָפּהיטן די דאָזיקע זאַך ווי אַ
געזעץ פֿאַר דיר און פֿאַר דײַנע קינדער אויף אייביק. 25 און עס וועט
זײַן, אַז איר וועט קומען אין דעם לאַנד וואָס גאָט וועט אײַך געבן,
אַזוי ווי ער האָט צוגעזאָגט, זאָלט איר אָפּהיטן דעם דאָזיקן דינסט.
26 און עס וועט זײַן, אַז אײַערע קינדער וועלן אײַך פֿרעגן: וואָס איז
בײַ אײַך דערדאָזיקער דינסט? 27 זאָלט איר זאָגן: אַ קָרבן־פּסח איז
דאָס צו גאָט, ווײַל ער האָט איבערגעהיפּט איבער די הײַזער פֿון די
קינדער פֿון ישׂראל אין מִצרַיִם, ווען ער האָט געשלאָגן מִצרַיִם, און
אונדזערע הײַזער האָט ער מציל געווען. האָט דאָס פֿאָלק זיך גענייגט
און זיך געבוקט. 28 און די קינדער פֿון ישׂראל זײַנען געגאַנגען און
האָבן געטאָן; אַזוי ווי גאָט האָט באַפֿוילן משהן און אַהרֹנען, אַזוי
האָבן זיי געטאָן.

29 און עס איז געווען אין האַלבע נאַכט, אַזוי האָט גאָט געשלאָגן
יעטווועדער בכור אין לאַנד מִצרַיִם, פֿון דעם בכור פֿון פַּרעהן וואָס

האָט געזאָלט זיצן אויף זײַן טראָן, ביז דעם בכור פֿון געפֿאַנגענעם
וואָס אין תּפֿיסה ; און יעטוועדער בכור פֿון אַ בהמה.

30 איז פּרעה אויפֿגעשטאַנען בײַ דער נאַכט, ער און אַלע זײַנע
קנעכט, און גאַנץ מִצרַיִם, און עס איז געוואָרן אַ גרויס געשריי אין
מִצרַיִם, וואָרום עס איז ניט געווען אַ הויז וואָס דאָרטן זאָל ניט זײַן
אַ טויטער. 31 און ער האָט גערופֿן משהן און אַהרֹנען בײַ דער נאַכט,
און האָט געזאָגט: שטייט אויף, גייט אַרויס פֿון צווישן מײַן פֿאָלק, אי
איר, אי די קינדער פֿון ישׂראל, און גייט דינט יהוה, אַזוי ווי איר האָט
געזאָגט. 32 נעמט אי אײַערע שאָף, אי אײַערע רינדער, אַזוי ווי איר
האָט געזאָגט, און גייט; און בענטשט מיך אויך.

33 און די מִצרים זײַנען צוגעשטאַנען צו דעם פֿאָלק, זיי
אַרויסצושיקן וואָס גיכער פֿון לאַנד, וואָרום זיי האָבן געזאָגט: מיר
וועלן אַלע אויסשטאַרבן. 34 און דאָס פֿאָלק האָט גענומען זייער טייג
איידער ער איז געזײַערט געוואָרן; זייערע טייגמולטערס זײַנען געווען
אײַנגעבונדן אין זייערע טיכער אויף זייערע אַקסלען.

35 און די קינדער פֿון ישׂראל האָבן געטאָן אַזוי ווי דאָס וואָרט פֿון
משהן, און זיי האָבן אַנטליען פֿון די מִצרים זילבערנע זאַכן און
גילדערנע זאַכן, און קליידער. 36 וואָרום גאָט האָט געגעבן דעם
פֿאָלק חן אין די אויגן פֿון די מִצרים, און זיי האָבן זיי געליען; און זיי
האָבן אויסגעליידיקט מִצרַיִם.

37 און די קינדער פֿון ישׂראל האָבן אַרויסגעצויגן פֿון רַעְמסֵס קיין
סוּכּוֹת, אַרום זעקס הונדערט טויזנט פֿוסגייער, מענער, אַחוץ
קינדער. 38 און אויך אַ סך געמישט פֿאָלק איז אַרויסגעגאַנגען מיט
זיי; און שאָף און רינדער זייער אַ גרויסע סטאַדע. 39 און זיי האָבן
געבאַקן פֿון דעם טייג וואָס זיי האָבן אַרויסגעטראָגן פֿון מִצרַיִם,
קוכנס מצה, וואָרום ער איז ניט געזײַערט געוואָרן, ווײַל זיי זײַנען
אַרויסגעטריבן געוואָרן פֿון מִצרַיִם, און האָבן זיך ניט געקענט
אויפֿהאַלטן, און אַפֿילו צערונג האָבן זיי זיך ניט צוגעגרייט.

40 און דאָס זיצן פֿון די קינדער פֿון ישׂראל, וואָס זיי זײַנען געזעסן
אין מִצרַיִם, איז געווען פֿיר הונדערט יאָר און דרײַסיק יאָר. 41 און
עס איז געווען צום סוף פֿון פֿיר הונדערט יאָר און דרײַסיק יאָר, איז,
גענוי אין דעם דאָזיקן טאָג, זײַנען אַלע מחנות פֿון גאָט

אַרויסגעגאַנגען פֿון לאַנד מִצרַיִם. 42 אַ וואַכנאַכט איז דאָס געווען
בײַ גאָט זיי אַרויסצוציִען פֿון לאַנד מִצרַיִם; איז די דאָזיקע אייגענע
נאַכט אַ וואַכנאַכט צו גאָט בײַ אַלע קינדער פֿון ישׂראל אויף זייערע
דוֹר-דוֹרות.

43 און גאָט האָט געזאָגט צו משהן און אַהרֹנען: דאָס איז דער דין
פֿון דעם קָרבן-פּסח: קיין פֿרעמד-געבאָרענער טאָר פֿון אים ניט עסן.
44 און ווי נאָר עמיצנס אַ קנעכט געקויפֿט פֿאַר געלט, אַז דו
האָסט אים געמַלט, דענצמאָל מעג ער פֿון אים עסן. 45 אַן
אײַנגעוואַנדערטער און אַ געדונגענער טאָר פֿון אים ניט עסן. 46 אין
איין הויז זאָל ער געגעסן ווערן; זאָלסט ניט אַרויסטראָגן פֿון דעם
פֿלייש אויסן הויז; און אַ ביין זאָלט איר ניט צעברעכן אין אים. 47 די
גאַנצע עדה פֿון ישׂראל זאָל אים מאַכן. 48 און אַז בײַ דיר וועט זיך
אויפֿהאַלטן אַ פֿרעמדער, און ער וועט וועלן מאַכן אַ קָרבן-פּסח צו
גאָט, זאָל בײַ אים געמַלט ווערן יעטוועדער מאַנספּאַרשוין, און
דענצמאָל קען ער גענענען אים צו מאַכן; און ער זאָל זײַן אַזוי ווי אַן
אײַנגעבאָרענער פֿון לאַנד; אָבער קיין אומבאַשניטענער טאָר פֿון
אים ניט עסן. 49 איין געזעץ זאָל זײַן פֿאַר דעם אײַנגעבאָרענעם, און
פֿאַר דעם פֿרעמדן וואָס האַלט זיך אויף צווישן אײַך.

50 און אַלע קינדער פֿון ישׂראל האָבן דאָס געטאָן; אַזוי ווי גאָט האָט
באַפֿוילן משהן און אַהרֹנען, אַזוי האָבן זיי געטאָן.

51 און עס איז געווען אין דעם דאָזיקן אייגענעם טאָג, האָט גאָט
אַרויסגעצויגן די קינדער פֿון ישׂראל, פֿון לאַנד מִצרַיִם, לויט זייערע
מחנות.

יג

1 און גאָט האָט גערעדט צו משהן, אַזוי צו זאָגן: 2 הייליק צו
מיר יעטוועדער בכוֹר; איטלעכס וואָס עפֿנט דעם טראַכט
צווישן די קינדער פֿון ישׂראל, פֿון אַ מענטשן אָדער פֿון אַ בהמה,
זאָל געהערן צו מיר.

3 און משה האָט געזאָגט צו דעם פֿאָלק: געדענקט דעם דאָזיקן טאָג
וואָס איר זײַט אַרויסגעגאַנגען פֿון מִצרַיִם, פֿון דעם הויז פֿון
קנעכטשאַפֿט; וואָרום מיט אַ שטאַרקער האַנט האָט אײַך גאָט

אַרויסגעצויגן פֿון דאַנען; דרום זאָל ניט געגעסן ווערן חמץ. 4 הײַנט
גייט איר אַרויס, אין חוֹדש אָביבֿ, 5 איז, אַז גאָט וועט דיך ברענגען
אין לאַנד פֿון דעם כּנַעֲני, און דעם חִתּי, און דעם אֶמוֹרי, און דעם
חוי, און דעם יבֿוּסי, וואָס ער האָט געשוואָרן דײַנע עלטערן, דיר צו
געבן, אַ לאַנד וואָס פליסט מיט מילך און האָניק, זאָלסטו טאָן דעם
דאָזיקן דינסט אין דעם דאָזיקן חוֹדש. 6 זיבן טעג זאָלסטו עסן מצות
און אויפֿן זיבעטן טאָג זאָל זײַן אַ יָום-טובֿ צו גאָט. 7 מצות זאָל
געגעסן ווערן אין די זיבן טעג, און עס זאָל ניט געזען ווערן בײַ דיר
חמץ, און עס זאָל ניט געזען ווערן בײַ דיר זויערטייג, אין דײַן גאַנצן
גבֿוּל. 8 און זאָלסט דערציילן דײַן זון אין יענעם טאָג, אַזוי צו זאָגן:
דאָס איז פֿון וועגן דעם וואָס גאָט האָט מיר געטאָן בײַ מײַן אַרויסגיין
פֿון מִצרַיִם. און עס זאָל דיר זײַן פֿאַר אַ צייכן אויף דײַן האַנט, און
פֿאַר אַ דערמאָנונג צווישן דײַנע אויגן, כּדי די תּוֹרה פֿון גאָט זאָל זײַן
אין דײַן מויל; וואָרום מיט אַ שטאַרקער האַנט האָט דיך גאָט
אַרויסגעצויגן פֿון מִצרַיִם. 10 און זאָלסט אָפּהיטן דאָסדאָזיקע געזעץ
אין זײַן געשטעלטער צײַט, פֿון יאָר צו יאָר.

11 און עס וועט זײַן, אַז גאָט וועט דיך ברענגען אין לאַנד פֿון דעם
כּנַעֲני, אַזוי ווי ער האָט געשוואָרן דיר און דײַנע עלטערן, און ער
וועט עס דיר געבן, 12 זאָלסטו אָפּשיידן איטלעכס וואָס עפֿנט דעם
טראַכט, צו גאָט; און איטלעך ערשטגעבאָרנס פֿון אַ בהמה וואָס דו
וועסט האָבן, אויב זכָרים, זאָל געהערן צו גאָט. 13 און יעטוועדער
ערשטלינג פֿון אַן אייזל זאָלסטו אויסלייזן מיט אַ לאַם, און אויב דו
וועסט ניט אויסלייזן, זאָלסטו אים אָפּהאַקן דאָס געניק. און
יעטוועדער בכָור פֿון מענטשן צווישן דײַנע זין זאָלסטו אויסלייזן.

14 און עס וועט זײַן, אַז דײַן זון וועט דיך פֿרעגן שפּעטער אַהין, אַזוי
צו זאָגן: וואָס איז דאָס? זאָלסטו זאָגן צו אים: מיט אַ שטאַרקער
האַנט האָט אונדז גאָט אַרויסגעצויגן פֿון מִצרַיִם, פֿון דעם הויז
פֿון קנעכטשאַפֿט. 15 און עס איז געווען, אַז פַּרעה האָט זיך
אײַנגעשפּאַרט קעגן אונדז אַוועקלאָזן, האָט גאָט געהרגעט
יעטוועדער בכָור אין לאַנד מִצרַיִם, פֿון אַ בכָור פֿון אַ מענטשן ביז אַ
בכָור פֿון אַ בהמה; דרום שלאַכט איך צו גאָט איטלעכס וואָס עפֿנט
דעם טראַכט, אויב זכָרים; און יעטוועדער בכָור פֿון מײַנע זין לייז
איך אויס. 16 און עס זאָל זײַן פֿאַר אַ צייכן אויף דײַן האַנט, און פֿאַר

אַ שטערנבאַנד צווישן דיַינע אויגן; וואָרום מיט אַ שטאַרקער האַנט
האָט אונדז גאָט אַרויסגעצויגן פֿון מִצרַיִם.

בשַלַח

17 און עס איז געווען, אַז פַּרעה האָט אַוועקגעלאָזן דאָס פֿאָלק, האָט
זיי גאָט ניט געפירט אויף דעם וועג פֿון דעם לאַנד פֿון די פּלִשתּים,
הגם ער איז געווען נאָנט; וואָרום גאָט האָט געזאָגט: דאָס פֿאָלק
וועט נאָך חרטה האָבן, אַז זיי וועלן דערזען מלחמה, און זיי וועלן זיך
אומקערן קיין מִצרַיִם. 18 און גאָט האָט געפירט דאָס פֿאָלק אַרום,
אויפֿן וועג פֿון מדבר ביַים ים-סוף. און די קינדער פֿון ישׂראל זיַינען
באַוואָפנטע אַרויפֿגעגאַנגען פֿון לאַנד מִצרַיִם.

19 און משה האָט מיטגענומען מיט זיך דיביינער פֿון יוֹספן; וואָרום
באַשווערן האָט ער באַשוואָרן די קינדער פֿון ישׂראל, אַזוי צו זאָגן:
דערמאָנען וועט זיך גאָט דערמאָנען אָן איַיך; זאָלט איר אויפֿברענגען
מיַינע ביינער פֿון דאַנען מיט איַיך.

20 און זיי האָבן געצויגן פֿון סוכּות, און האָבן גערוט אין אֵתָם ביַים
עק מדבר. 21 און גאָט איז געגאַנגען זיי פֿאַרויס, ביַי טאָג אין אַ זיַיל
פֿון וואָלקן, זיי צו פירן אויפֿן וועג, און ביַי נאַכט אין אַ זיַיל פֿון
פֿיַיער, זיי צו לייַכטן; כּדי צו קענען גיין ביַי טאָג און ביַי נאַכט. 22
דער זיַיל פֿון וואָלקן פלעגט זיך ניט אָפּטאָן ביַי טאָג, און דער זיַיל פֿון
פֿיַיער ביַי נאַכט, פֿון פֿאַרן פֿאָלק.

יד 1 און גאָט האָט גערעדט צו משהן, אַזוי צו זאָגן: 2 רעד צו די
קינדער פֿון ישׂראל, זיי זאָלן זיך אומקערן, און רוען פֿאַר פּי-
הַחירוֹת, צווישן מִגדוֹל און צווישן ים, פֿאַר בעַל-צפֿוֹן; אַקעגן אים
זאָלט איר רוען ביַים ים. 3 און פַּרעה וועט זאָגן אויף די קינדער פֿון
ישׂראל: זיי זיַינען צעטומלט אין לאַנד, דער מדבר האָט זיי
איַינגעשלאָסן. 4 און איך וועל פֿעסט מאַכן פַּרעהס האַרץ, און ער
וועט זיי נאָכיאָגן; און איך וועל געערלעכט ווערן דורך פַּרעהן, און
דורך זיַין גאַנצן חיל, און די מִצרים וועלן וויסן, אַז איך בין יהוה. –
און זיי האָבן אַזוי געטאָן.

5 איז אָנגעזאָגט געוואָרן דעם מלך פֿון מצרַיִם, אַז דאָס פֿאָלק איז
אַנטלאָפֿן, און דאָס האַרץ פֿון פּרעהן און פֿון זײַנע קנעכט איז
פֿאַרקערט געוואָרן אַקעגן דעם פֿאָלק, און זיי האָבן געזאָגט: וואָס
האָבן מיר דאָ געטאָן, וואָס מיר האָבן אַוועקגעלאָזן ישׂראל פֿון אונדז
צו דינען?

6 האָט ער אײַנגעשפּאַנט זײַן רײַטוואָגן, און האָט גענומען מיט זיך
זײַן פֿאָלק. 7 און ער האָט מיטגענומען זעקס הונדערט געקליבענע
רײַטוועגן, און אַלע רײַטוועגן פֿון מִצרַיִם, און עלטסטע איבער זיי
אַלע. 8 און גאָט האָט פֿעסט געמאַכט דאָס האַרץ פֿון פּרעה דעם
מלך פֿון מִצרַיִם, און ער האָט נאָכגעיאָגט די קינדער פֿון ישׂראל; און
די קינדער פֿון ישׂראל זײַנען אַרויסגעגאַנגען מיט אַ הויכער האַנט. 9
און די מִצרים האָבן זיי נאָכגעיאָגט, אַלע פֿערד, די רײַטוועגן פֿון
פּרעהן, און זײַנע רײַטער, און זײַן חיל, און זיי האָבן זיי אָנגעיאָגט ווי
זיי האָבן גערוט בײַם ים, בײַ פּי-החירות, פֿאַר בעל-צפֿון. 10 און ווי
פּרעה האָט זיך דערנענטערט, אַזוי האָבן די קינדער פֿון ישׂראל
אויפֿגעהויבן זייערע אויגן, ערשט די מִצרים ציִען הינטער זיי, און זיי
האָבן זייער מורא געהאַט; און די קינדער פֿון ישׂראל האָבן געשריִען
צו גאָט. 11 און זיי האָבן געזאָגט צו משהן: צי ווײַל קיין קברים
זײַנען ניטאָ אין מִצרַיִם, האָסטו אונדז אַרויסגענומען צו שטאַרבן אין
דער מדבר? וואָס האָסטו דאָ געטאָן צו אונדז, אונדז אַרויסצוציִען
פֿון מִצרַיִם? 12 איז דאָס ניט דאָס וואָרט וואָס מיר האָבן גערעדט צו
דיר אין מִצרַיִם, אַזוי צו זאָגן: ”טו זיך אָפּ פֿון אונדז, און לאָמיר
דינען מִצרַיִם“? וואָרום בעסער פֿאַר אונדז צו דינען מִצרַיִם, איידער
מיר זאָלן שטאַרבן אין דער מדבר. 13 האָט משה געזאָגט צום פֿאָלק:
איר זאָלט ניט מורא האָבן; שטייט און זעט די ישועה פֿון גאָט וואָס
ער וועט אײַך הײַנט טאָן; וואָרום ווי איר זעט הײַנט די מִצרים, וועט
איר זיי אויף אייביק מער ווידער ניט אָנזען. 14 גאָט וועט מלחמה
האַלטן פֿאַר אײַך, און איר וועט שטיין שטיל.

15 און גאָט האָט געזאָגט צו משהן: וואָס שרײַסטו צו מיר? רעד צו
די קינדער פֿון ישׂראל, זיי זאָלן ציִען. 16 און דו הייב אויף דײַן
שטעקן, און שטרעק אויס דײַן האַנט אויפֿן ים, און שפּאַלט ים, און
די קינדער פֿון ישׂראל וועלן אַרײַן אין מיטן ים אויף טריקעניש. 17
און איך, זע, איך מאַך פֿעסט דאָס האַרץ פֿון די מִצרים, און זיי וועלן
אַרײַן נאָך זיי; און איך וועל געערלעכט ווערן דורך פּרעהן, און דורך

זייַן גאַנצן חיל, דורך זייַנע רייַטוועגן, און דורך זייַנע רייַטער. 18 און
די מִצרים וועלן וויסן אַז איך בין יהוה, ווען איך ווער געערלעכט
דורך פַּרעהן, דורך זייַנע רייַטוועגן, און דורך זייַנע רייַטער.

19 און דער מלאך פֿון גאָט וואָס איז געגאַנגען פֿאַר דער מחנה פֿון
ישׂראל, האָט אַוועקגעצויגן און איז געגאַנגען פֿון הינטער זיי; און
דער וואָלקנזייַל האָט אַוועקגעצויגן פֿון פֿאַר זיי, און האָט זיך
געשטעלט הינטער זיי; 20 און ער איז געקומען צווישן דער מחנה פֿון
מִצרַיִם, און צווישן דער מחנה פֿון ישׂראל; און דאָרטן איז געווען
דער וואָלקן און די פֿינצטערניש און דאָ האָט ער באַלויכטן די נאַכט;
און איינע האָט ניט געקענט צו דער אַנדערער די גאַנצע נאַכט. 21
און משה האָט אויסגעשטרעקט זייַן האַנט אויפֿן ים, און גאָט האָט
געטריבן דעם ים מיט אַ שטאַרקן מזרח-ווינט אַ גאַנצע נאַכט, און
געמאַכט דעם ים פֿאַר אַ טריקעניש, און די וואַסערן האָבן זיך
צעשפּאָלטן. און די קינדער פֿון ישׂראל זייַנען אַרייַנגעגאַנגען אין
מיטן ים אויף טריקעניש; און די וואַסערן זייַנען זיי געווען אַ מויער
פֿון זייער רעכטער זייַט און פֿון זייער לינקער. 23 און די מִצרים האָבן
נאָכגעיאָגט, און אַלע פֿערד פֿון פַּרעהן, זייַנע רייַטוועגן, און זייַנע
רייַטער, זייַנען אַרייַן נאָך זיי אין מיטן ים. 24 און עס איז געווען אין
דער פֿרימאָרגנוואַך, האָט גאָט אַראָפּגעקוקט אויף דער מחנה פֿון
מִצרַיִם מיט אַ זייַל פֿון פֿייַער און וואָלקן, און ער האָט פֿאַרטומלט די
מחנה פֿון מִצרַיִם. 25 און ער האָט אָפּגעטאָן די רעדער פֿון זייערע
רייַטוועגן, און זיי געמאַכט פֿאָרן מיט שווערקייט, און די מִצרים
האָבן געזאָגט: לאָמיר אַנטלויפֿן פֿון ישׂראל, וואָרום יהוה האַלט
מלחמה פֿאַר זיי מיט מִצרַיִם.

26 און גאָט האָט געזאָגט צו משהן: שטרעק אויס דייַן האַנט אויפֿן
ים, און זאָלן די וואַסערן זיך אומקערן אויף די מִצרים, אויף זייערע
רייַטוועגן, און אויף זייערע רייַטער. 27 האָט משה אויסגעשטרעקט
זייַן האַנט אויפֿן ים, און דער ים האָט זיך אומגעקערט אַקעגן
פֿרימאָרגן צו זייַן שטאַרקייט, און די מִצרים זייַנען אים אָנגעלאָפֿן
אַנטקעגן; און גאָט האָט אַרייַנגעטרייסלט די מִצרים אין מיטן ים. 28
און די וואַסערן האָבן זיך אומגעקערט, און האָבן צוגעדעקט די
רייַטוועגן, און די רייַטער – דעם גאַנצן חיל פֿון פַּרעהן, וואָס איז
אַרייַן נאָך זיי אין ים; ניט געבליבן פֿון זיי צו מאָל אַן איינציקער. 29
און די קינדער פֿון ישׂראל זייַנען געגאַנגען אין מיטן ים אויף

טריקעניש און די וואַסערן זיַינען זיי געווען אַ מויער פֿון זייער
רעכטער זיַיט און פֿון זייער לינקער. 30 און גאָט האָט אין יענעם
טאָג געהאָלפֿן ישׂראל פֿון דער האַנט פֿון מִצרַיִם, און ישׂראל האָט
געזען די מִצרים טויט אויפֿן ברעג פֿון ים. 31 און ישׂראל האָט געזען
די גרויסע שטאַרקייט וואָס גאָט האָט געטאָן אַקעגן מִצרַיִם, און
דאָס פֿאָלק האָט מוֹרא געהאַט פֿאַר גאָט, און זיי האָבן געגלויבט אין
גאָט, און אין זיַין קנעכט משהן.

טו

1 דענצמאָל טוט זינגען משה און די קינדער פֿון ישׂראל
דאָסדאָזיקע געזאַנג צו גאָט, און זיי האָבן געזאָגט, אַזוי צו
זאָגן:

איך וועל זינגען צו יהוה,
וואָרום ער איז הויך דערהייכט;
דעם פֿערד מיט זיַין ריַיטער
האָט ער געשליַידערט אין ים.

2 מיַין שטאַרקייט און געזאַנג איז יָה,
און ער איז מיר געווען אַ ישועה.
דאָס איז מיַין גאָט,
און איך וועל אים באַשיינען;
דער גאָט פֿון מיַין פֿאָטער,
און איך וועל אים דערהייבן.

3 יהוה איז אַ קריגסמאַן,
יהוה איז זיַין נאָמען.
4 פַּרעהס ריַיטוועגן און זיַין חיל
האָט ער געוואָרפֿן אין ים,
און זיַינע געקליבענע עלטסטע
זיַינען אין ים־סוף דערטרונקען.
5 די תּהָומען טוען זיי צודעקן,
זיי האָבן ווי אַ שטיין אין די טיפֿענישן גענידערט.

6 דיַין רעכטע האַנט, גאָט,
דו פּראַכטיקער אין שטאַרקייט,

דײַן רעכטע האַנט, גאָט,
טוט צעברעכן דעם פֿײַנט.
7 און מיט דײַן גרויס מאַכטיקייט
צעשטערסטו דײַנע קעגנשטייער;
שיקסט אַרויס דײַן גרימצאָרן,
פֿאַרצערט ער זיי ווי שטרוי.
8 און פֿון דעם הויך פֿון דײַנע נאָזלעכער
האָבן זיך די וואַסערן געהויפֿנט;
אַזוי ווי אַ סטויג
זײַנען די שטראָמען געשטאַנען;
די תּהומען האָבן געגליווערט
אין האַרצן פֿון ים.
9 דער פֿײַנט האָט געזאָגט:
איך וועל יאָגן, איך וועל כאַפּן,
איך וועל אויסטיילן רויב,
מײַן זעל וועט זיך אָנפֿילן מיט זיי;
איך וועל ציען מײַן שווערד,
אויסראָטן וועט זיי מײַן האַנט.
10 האָסטו מיט דײַן אָטעם אַ בלאָז געטאָן,
האָט דער ים זיי צוגעדעקט;
זיי זײַנען אײַנגעזונקען ווי בלײַ
אין די מאַכטיקע וואַסערן.

11 ווער איז ווי דו, יהוה,
צווישן די מאַכטיקע?
ווער איז ווי דו,
פּראַכטיק אין הייליקייט,
פֿאָרכטיק אין לויבונגען,
טוער פֿון וווּנדער?

12 האָסט אויסגעשטרעקט דײַן רעכטע האַנט,
האָט די ערד זיי אײַנגעשלונגען.
13 האָסט געפֿירט מיט דײַן חסד
דאָס פֿאָלק וואָס דו האָסט אויסגעלייזט;
באַלייט מיט דײַן שטאַרקייט
צו דײַן הייליקער וווינונג.

14 פעלקער האָבן געהערט, האָבן זיי געציטערט,
אַן אַנגסט האָט באַנומען די וווינער פֿון פּלֶשֶׁת.
15 דערשראָקן האָבן זיך דענצמאָל די פירשטן פֿון אֶדוֹם,
די פירער פֿון מוֹאָב, זיי האָט אַ שוידער באַנומען,
צעגאַנגען געוואָרן זײַנען אַלע וווינער פֿון כְּנַעַן;
16 אַן אימה און אַ פּחד איז געפֿאַלן אויף זיי.
דורך דער גרויסקייט פֿון דײַן אָרעם
זײַנען זיי שטיל ווי אַ שטיין געוואָרן,
בעת דײַן פֿאָלק איז אַריבער, גאָט,
בעת אַריבער איז דאָס פֿאָלק וואָס דו האָסט אויסגעקויפֿט.
17 וועסט זיי ברענגען און זיי פלאַנצן
אויף דעם באַרג פֿון דײַן אַרב,
דעם אָרט וואָס דו האָסט געמאַכט
פֿאַר דיר, גאָט, צו וווינען,
דעם הייליקטום, גאָט,
וואָס דײַנע הענט האָבן אויפֿגעשטעלט.

18 גאָט וועט קיניגן
אויף אייביק און שטענדיק.

19 וואָרום פַּרעהס פֿערד מיט זײַנע רײַטוועגן און זײַנע רײַטער זײַנען
אַרײַן אין ים, און גאָט האָט אומגעקערט אויף זיי די וואַסערן פֿון ים,
און די קינדער פֿון ישׂראל זײַנען געגאַנגען אין מיטן ים אויף
טריקעניש.

20 און מרים די נביאה, אַהרנס שוועסטער, האָט גענומען די פויק
אין איר האַנט, און אַלע ווײַבער זײַנען אַרויסגעגאַנגען נאָך איר מיט
פויקן און מיט טענץ. 21 און מרים האָט געזונגען פֿאַר זיי:

זינגט צו גאָט,
וואָרום ער איז הויך דערהייכט;
דעם פֿערד מיט זײַן רײַטער
האָט ער געשלײַדערט אין ים.

22 און משה האָט געמאַכט ציען די ישׂראל פֿון ים-סוף, און זיי זײַנען
אַרויסגעגאַנגען צום מדבר שור; און זיי זײַנען געגאַנגען דרײַ טעג אין
דער מדבר, און האָבן ניט געפונען קיין וואַסער. 23 און זיי זײַנען

געקומען קיין מָרָה; אָבער זיי האָבן ניט געקענט טרינקען דאָס
וואַסער פֿון מָרָה, 24 ווײַל עס איז געווען ביטער. דרום האָט מען
גערופֿן איר נאָמען מָרָה. און דאָס פֿאָלק האָט געמורמלט אַקעגן
משהן, אַזוי צו זאָגן: וואָס זאָלן מיר טרינקען? 25 האָט ער געשריען
צו גאָט, און גאָט האָט אים אָנגעוויזן אַ בוים, און ער האָט אים
אַרײַנגעוואָרפֿן אין וואַסער, און דאָס וואַסער איז געוואָרן זיס.
דאָרטן האָט ער זיי געמאַכט חוקים און געזעצן, און דאָרטן האָט ער
זיי געפּרוּווט. 26 און ער האָט געזאָגט: אויב צוהערן וועסטו צוהערן
צו דעם קָול פֿון יהוה דײַן גאָט, און וועסט טאָן וואָס איז
רעכטפֿאַרטיק אין זײַנע אויגן, און וועסט האָרכן צו זײַנע געבאָט, און
היטן אַלע זײַנע חוקים, וועל איך אַלדי קראַנקשאַפֿט וואָס איך האָב
אַרויפֿגעטאָן אויף מִצרַיִם, ניט אַרויפֿטאָן אויף דיר; וואָרום איך יהוה
בין דײַן פֿאַרהיטער.

27 און זיי זײַנען געקומען קיין אֵילִם; און דאָרטן זײַנען געווען
צוועלף קוואַלן וואַסער, און זיבעציק טייטלביימער; און זיי האָבן
דאָרטן גערוט בײַם וואַסער.

טז

1 און זיי האָבן אַוועקגעצויגן פֿון אֵילִם, און די גאַנצע עדה
פֿון די קינדער פֿון ישׂראל איז אָנגעקומען אין מדבר סין וואָס
צווישן אֵילִם און צווישן סיני, אין פופצנטן טאָג פֿון צווייטן חודש
נאָך זייער אַרויסגיין פֿון לאַנד מִצרַיִם.

2 און די גאַנצע עדה פֿון די קינדער פֿון ישׂראל האָט געמורמלט
אַקעגן משהן און אַקעגן אַהרֹנען אין מדבר; 3 און די קינדער פֿון
ישׂראל האָבן צו זיי געזאָגט: הלוואַי וואָלטן מיר געשטאָרבן דורך
דער האַנט פֿון גאָט אין לאַנד מִצרַיִם ווען מיר זײַנען געזעסן איבערן
פֿלייש ווען מיר האָבן געגעסן ברויט צו זאַט; וואָרום איר האָט אונדז
אַרויסגעבראַכט אין דעם דאָזיקן מדבר, צו טייטן די דאָזיקע גאַנצע
אײַנזאַמלונג דורך הונגער.

4 האָט גאָט געזאָגט צו משהן: זע, איך מאַך אײַך רעגענען ברויט פֿון
הימל, און דאָס פֿאָלק וועט אַרויסגיין און קלײַבן איטלעכן טאָג די
באַדערפֿעניש פֿון טאָג, כּדי איך זאָל אים פּרוּוון אויב ער וועט גיין
אין מײַן תּוֹרה אָדער ניט. 5 און עס וועט זײַן, אויפֿן זעקסטן טאָג, אַז

זיי וועלן אָפּמעסטן וואָס זיי וועלן אַהיימברענגען, וועט עס זײַן צוויי
מאָל אַזוי פּיל ווי זיי קלײַבן אויף טאָגטעגלעך.

6 און משה און אַהרן האָבן געזאָגט צו אַלע קינדער פֿון ישׂראל: אין
אָוונט וועט איר וויסן, אַז גאָט האָט אײַך אַרויסגעצויגן פֿון לאַנד
מִצרַיִם; 7 און אין דער פֿרי וועט איר זען די פּראַכט פֿון גאָט; וואָרום
ער האָט צוגעהערט אײַערע מורמלערײַען אַקעגן גאָט. און וואָס
זײַנען מיר, וואָס איר מורמלט אַקעגן אונדז? 8 און משה האָט
געזאָגט: דאָס וועט געשען ווען גאָט וועט אײַך געבן אין אָוונט פלייש
צום עסן, און אין דער פֿרי ברויט צו זאַט; וואָרום גאָט האָט געהערט
אײַערע מורמלערײַען וואָס איר מורמלט אַקעגן אים; און וואָס
זײַנען מיר? ניט אַקעגן אונדז זײַנען אײַערע מורמלערײַען,
נײַערט אַקעגן גאָט. 9 און משה האָט געזאָגט צו אַהרֹנען: זאָג צו
דער גאַנצער עדה פֿון די קינדער פֿון ישׂראל: גענענט פֿאַר גאָט,
וואָרום ער האָט צוגעהערט אײַערע מורמלערײַען.

10 און עס איז געווען, ווי אַהרן האָט גערעדט צו דער גאַנצער עדה
פֿון די קינדער פֿון ישׂראל, האָבן זיי זיך אומגעקוקט צום מדבר,
ערשט די פּראַכט פֿון גאָט האָט זיך באַוויזן אין וואָלקן. 11 און גאָט
האָט גערעדט צו משהן, אַזוי צו זאָגן: 12 איך האָב געהערט די
מורמלערײַען פֿון די קינדער פֿון ישׂראל. רעד צו זיי אַזוי צו זאָגן:
קעגן אָוונט וועט איר עסן פלייש, און אין דער פֿרי וועט איר זיך זעטן
מיט ברויט, און איר וועט וויסן, אַז איך בין יהוה אײַער גאָט.

13 און עס איז געווען אין אָוונט, זײַנען אַרויפֿגעקומען
וואַכטלפֿויגלען און האָבן באַדעקט דעם לאַגער; און אין דער פֿרי איז
געווען אַ שיכט טוי רונד אַרום לאַגער. 14 און אַז די שיכט טוי האָט
זיך אויפֿגעהויבן, ערשט אויפֿן געזיכט פֿון מדבר איז דינס, שופּיקס,
דין אַזוי ווי פּראָסט אויף דער ערד. 15 און ווי די קינדער פֿון ישׂראל
האָבן דאָס געזען, אַזוי האָבן זיי געזאָגט איינער צום אַנדערן: מַן
הוא?, ווײַל זיי האָבן ניט געוווּסט וואָס דאָס איז. האָט משה צו זיי
געזאָגט: דאָס איז דאָס ברויט, וואָס גאָט האָט אײַך געגעבן צום עסן.

16 דאָס איז די זאַך, וואָס גאָט האָט באַפֿוילן: קלײַבט דערפֿון
איטלעכער לויט זײַן עסן; אַן עוֹמֶר אויף אַ קאָפּ, לויט דער צאָל פֿון

אײַערע נפשות, איטלעכער פֿאַר די וואָס אין זײַן געצעלט זאָלט איר
נעמען.

17 און די קינדער פֿון ישׂראל האָבן אַזוי געטאָן, און זיי האָבן
געקליבן ווער פיל און ווער ווינציק. 18 און אַז זיי האָבן געמאָסטן
מיט אַן עומֶר, האָט דער וואָס האָט געקליבן פיל ניט געהאַט
איבעריק, און דעם וואָס האָט געקליבן ווינציק האָט ניט געפעלט;
איטלעכער ווערליק זײַן עסן האָבן זיי אויפֿגעקליבן.

19 און משה האָט צו זיי געזאָגט: קיינער זאָל דערפֿון ניט איבערלאָזן
ביז אין דער פֿרי. 20 אָבער זיי האָבן ניט צוגעהערט צו משהן, און
לײַט האָבן איבערגעלאָזט דערפֿון ביז אין דער פֿרי, און עס איז
געוואָרן ווערימדיק, און האָט געשטונקען; און משה האָט געצערנט
אויף זיי. 21 און זיי האָבן עס געקליבן פֿרימאָרגן אין פֿרימאָרגן,
איטלעכער ווערליק זײַן עסן; און ווי די זון איז הייס געוואָרן, אַזוי
איז עס צעגאַנגען. 22 און עס איז געווען אויפֿן זעקסטן טאָג, האָבן
זיי געקליבן צוויי מאָל אַזוי פיל ברויט, צוויי עומֶרס פֿאַר איטלעכן;
און אַלע פירשטן פֿון דער עדה זײַנען געקומען, און האָבן דערציילט
משהן.

23 האָט ער צו זיי געזאָגט: דאָס איז וואָס גאָט האָט גערעדט: אַ
רוונג, אַ הייליקער שבת איז מאָרגן צו גאָט; וואָס איר ווילט באַקן
באַקט, און וואָס איר ווילט קאָכן קאָכט, און אַלץ וואָס בלײַבט
איבער, לייגט אײַך אַוועק צו האַלטן ביז אין דער פֿרי. 24 האָבן זיי
עס אַוועקגעלייגט ביז אין דער פֿרי, אַזוי ווי משה האָט באַפֿוילן, און
עס האָט ניט געשטונקען, און קיין ווערים זײַנען דערין ניט געווען.
25 און משה האָט געזאָגט: עסט עס הײַנט, וואָרום הײַנט איז שבת
צו גאָט, הײַנט וועט איר עס ניט געפֿינען אויפֿן פֿעלד. 26 זעקס טעג
זאָלט איר עס קלײַבן, אָבער אויפֿן זיבעטן טאָג איז שבת, דענצמאָל
וועט עס ניט זײַן.

27 און עס איז געווען אויפֿן זיבעטן טאָג, זײַנען פֿון פֿאָלק
אַרויסגעגאַנגען קלײַבן, אָבער זיי האָבן ניט געפונען. 28 האָט גאָט
געזאָגט צו משהן: ביז וואַנען וועט איר ניט וועלן היטן מײַנע געבאָט
און מײַנע לערנונגען? 29 זעט, אַז גאָט האָט אײַך געגעבן דעם שבת,
גיט ער אײַך דערפֿאַר אין זעקסטן טאָג ברויט אויף צוויי טעג. זיצט

איטלעכער בײַ זיך; קײנער זאָל ניט אַרויסגײן פֿון זײַן אָרט אין
זיבעטן טאָג.

30 און דאָס פֿאָלק האָט גערוט אין זיבעטן טאָג.

31 און דאָס הויז פֿון ישׂראל האָט גערופֿן דעם נאָמען דערפֿון מַן; און
עס איז געווען אַזוי ווי קאָריאַנדערזאָמען, ווײַס; און דער טעם
דערפֿון איז געווען אַזוי ווי אַ פּלעצל אויף האָניק.

32 און משה האָט געזאָגט: דאָס איז די זאַך וואָס גאָט האָט באַפֿוילן:
אַן עומֶר-פֿול דערפֿון זאָל זײַן פֿאַר אַ היטונג אויף אײַערע דוֹר-דוֹרות,
כּדי זײ זאָלן זען דאָס ברויט וואָס איך האָב אײַך געגעבן עסן אין דער
מדבר, ווען איך האָב אײַך אַרויסגעצויגן פֿון לאַנד מִצרַיִם.

33 און משה האָט געזאָגט צו אַהרֹנען: נעם אַ קרוג, און טו אַהין
אַרײַן אַן עומֶר-פֿול מַן, און שטעל עס אַוועק פֿאַר גאָט, פֿאַר אַ
היטונג אויף אײַערע דוֹר-דוֹרות. 34 אַזוי ווי גאָט האָט באַפֿוילן משהן,
אַזוי האָט עס אַהרן אַוועקגעשטעלט פֿאַרן געזעץ, פֿאַר אַ היטונג.

35 און די קינדער פֿון ישׂראל האָבן געגעסן דעם מַן פֿערציק יאָר, ביז
זײ זײַנען געקומען צו באַוווינטן לאַנד; זײ האָבן געגעסן דעם מַן ביז
זײ זײַנען געקומען צום ברעג פֿון לאַנד כּנַעַן. 36 און אַן עומֶר דאָס
איז אַ צענטל אֵיפָה.

יז 1 און די גאַנצע עדה פֿון די קינדער פֿון ישׂראל האָט געצויגן
פֿון מדבר סין אויף זײערע צִיונגען, לויט דעם מויל פֿון גאָט,
און זײ האָבן גערוט אין רפידים; און עס איז ניט געווען קײן וואַסער
פֿאַרן פֿאָלק צום טרינקען. 2 און דאָס פֿאָלק האָט זיך געקריגט מיט
משהן, און זײ האָבן געזאָגט: גיט אונדז וואַסער, מיר זאָלן טרינקען.
האָט משה צו זײ געזאָגט: וואָס קריגט איר זיך מיט מיר? וואָס
פּרוּווט איר גאָט?

3 און דאָס פֿאָלק האָט דאָרטן געדאָרשט נאָך וואַסער, און דאָס
פֿאָלק האָט געמורמלט אַקעגן משהן, און האָט געזאָגט: נאָך וואָס

גאָר האָסטו אונדז אויפֿגעבראַכט פֿון מִצרַיִם, צו טייטן מיך און מײַנע
קינדער און מײַנע פֿי דורך דאָרשט?

4 האָט משה געשריען צו גאָט, אַזוי צו זאָגן: וואָס זאָל איך טאָן צו
דעם דאָזיקן פֿאָלק? נאָך אַ ביסל און זיי וועלן מיך פֿאַרשטיינען.

5 האָט גאָט געזאָגט צו משהן: גיי פֿאַרויס פֿאַרן פֿאָלק, און נעם מיט
דיר פֿון די עלטסטע פֿון ישׂראל; און דײַן שטעקן, וואָס דו האָסט
מיט אים געשלאָגן דעם טײַך, נעם אין דײַן האַנט, און זאָלסט גיין. 6
זע, איך וועל דאָרטן שטיין פֿאַר דיר אויפֿן פעלז אין חורֵב; און
זאָלסט שלאָגן דעם פעלז, און עס וועט אַרויסגיין פֿון אים וואַסער,
און דאָס פֿאָלק וועט טרינקען. און משה האָט אַזוי געטאָן פֿאַר די
אויגן פֿון די עלטסטע פֿון ישׂראל.

7 און ער האָט גערופֿן דעם נאָמען פֿון דעם אָרט מַסָה און מריבָה,
פֿון וועגן דעם קריגן זיך פֿון די קינדער פֿון ישׂראל, און פֿון וועגן
זייער פּרוּוון גאָט, אַזוי צו זאָגן: איז גאָט פֿאַראַן צווישן אונדז אָדער
ניט?

8 און עֲמָלֵק איז געקומען, און האָט מלחמה געהאַלטן מיט ישׂראל
אין רפידים. 9 האָט משה געזאָגט צו יהוֹשוען: קלײַב אונדז אויס
מענער, און גיי אַרויס, האַלט מלחמה מיט עֲמָלֵק. מאָרגן וועל איך
זיך שטעלן אויפֿן שפּיץ באַרג, מיט דעם שטעקן פֿון גאָט אין מײַן
האַנט.

10 האָט יהוֹשוע געטאָן אַזוי ווי משה האָט אים אָנגעזאָגט – מלחמה
צו האַלטן מיט עֲמָלֵק. און משה, אַהרן, און חור זײַנען
אַרויפֿגעגאַנגען אויפֿן שפּיץ באַרג. 11 און עס איז געווען, ווי משה
האָט אויפֿגעהויבן זײַן האַנט, אַזוי האָט גובר געווען ישׂראל, און ווי
ער האָט אַראָפּגעלאָזט זײַן האַנט, אַזוי האָט גובר געווען עֲמָלֵק. 12
און משהס הענט זײַנען געוואָרן שווער; האָבן זיי גענומען אַ שטיין
און אַוועקגעלייגט אונטער אים, און ער האָט זיך דערויף געזעצט.
און אַהרן און חור האָבן אונטערגעלענט זײַנע הענט, איינער פֿון דער
זײַט, און איינער פֿון דער אַנדער זײַט; און זײַנע הענט זײַנען געבליבן
פֿעסט ביז זונאונטערגאַנג. 13 און יהוֹשוע האָט פֿאַרשלאַפּט עֲמָלֵק
און זײַן פֿאָלק מיטן שאַרף פֿון שווערד.

14 און גאָט האָט געזאָגט צו משהן: שרײַב דאָס אויף פֿאַר אַ
געדעכעניש אין אַ בוך, און טו עס אין די אויערן פֿון יהוֹשוען, אַז
אויסמעקן וועל איך אויסמעקן דעם זֵכר פֿון עַמָלֵק, פֿון אונטערן
הימל.

15 און משה האָט געבויט אַ מזבח, און האָט גערופֿן זײַן נאָמען יהוה־
נִסי. און ער האָט געזאָגט:
פֿאַר וואָר, די האַנט אויפֿן טראָן פֿון יָה! מלחמה איז בײַ יהוה מיט
עַמָלֵק פֿון דָור צו דָור.

יִתְרוֹ

יח 1 און יִתרוֹ דער פּריסטער פֿון מִדיָן, משהס שווער, האָט
געהערט אַלץ וואָס גאָט האָט געטאָן צו משהן, און צו זײַן
פֿאָלק ישׂראל, ווי גאָט האָט אַרויסגעצויגן ישׂראל פֿון מִצרַיִם. 2 האָט
יִתרוֹ, משהס שווער, גענומען צִפּוֹרָה, משהס ווײַב, נאָך דעם ווי ער
האָט זי געהאַט אַוועקגעשיקט, 3 און אירע צוויי זין, וואָס דער
נאָמען פֿון איינעם איז געווען גֵרשוֹם, ווײַל ער האָט געזאָגט: איך בין
אַ פֿרעמדער אין אַ פֿרעמדן לאַנד, 4 און דער נאָמען פֿון אַנדערן איז
געווען אֶליעֶזֶר, ווײַל: „דער גאָט פֿון מײַן פֿאָטער איז מיר געווען צו
הילף, און ער האָט מיך מציל געווען פֿון פַּרעהס שווערד“. 5 און
יִתרוֹ, משהס שווער, איז געקומען מיט זײַנע זין און זײַן ווײַב צו
משהן אין דעם מדבר וואָס ער האָט דאָרטן גערוט, בײַם באַרג פֿון
גאָט. 6 און ער האָט געלאָזט זאָגן משהן: איך דײַן שווער יִתרוֹ קום
צו דיר, און דײַן ווײַב, און אירע צוויי זין מיט איר.

7 איז משה אַרויסגעגאַנגען אַנטקעגן זײַן שווער, און ער האָט זיך
געבוקט, און האָט אים געקושט, און זיי האָבן איינער דעם אַנדערן
געפֿרעגט אויף פֿריד, און זיי זײַנען אַרײַנגעגאַנגען אין געצעלט. 8 און
משה האָט דערציילט זײַן שווער אַלץ וואָס גאָט האָט געטאָן צו
פַּרעהן און צו מִצרַיִם פֿון וועגן ישׂראל, אַלדי מאַטערניש וואָס זיי
האָט געטראָפֿן אויפֿן וועג, און ווי גאָט האָט זיי מציל געווען.

9 האָט זיך יִתרוֹ געפֿרייט איבער אַלעם גוטן וואָס גאָט האָט געטאָן
צו ישׂראל, וואָס ער האָט זיי מציל געווען פֿון דער האַנט פֿון מִצרַיִם.
10 און יִתרוֹ האָט געזאָגט: געלויבט איז יהוה וואָס האָט אײַך מציל

געווען פֿון דער האַנט פֿון מִצרַיִם, און פֿון דער האַנט פֿון פַּרעהן;
וואָס ער האָט מציל געווען דאָס פֿאָלק פֿון אונטער דער האַנט פֿון
מִצרַיִם. 11 אַצונד ווייס איך, אַז יהוה איז גרעסער פֿון אַלע געטער,
וואָרום דערפֿאַר וואָס זיי האָבן געמוטוויליקט איז דאָס געקומען
אויף זיי.

12 און יִתרוֹ, משהס שווער, האָט געבראַכט אַ בראַנדאָפּפֿער און
שלאַכטאָפּפֿער צו גאָט; און אַהרן און אַלע עלטסטע פֿון ישׂראל
זײַנען געקומען עסן ברויט מיט משהס שווער פֿאַר גאָט.

13 און עס איז געווען אויף מאָרגן, האָט זיך משה געזעצט משפטן
דאָס פֿאָלק, און דאָס פֿאָלק איז געשטאַנען פֿאַר משהן פֿונעם
פֿרימאָרגן ביזן אָוונט. 14 האָט משהס שווער צוגעזען אַלץ וואָס ער
טוט מיט דעם פֿאָלק, און ער האָט געזאָגט: וואָס איז די דאָזיקע זאַך
וואָס דו טוסט מיט דעם פֿאָלק? פֿאַר וואָס זיצסט דו אַליין, און דאָס
גאַנצע פֿאָלק שטייט פֿאַר דיר פֿון פֿרימאָרגן ביז אָוונט?

15 האָט משה געזאָגט צו זײַן שווער: ווײַל דאָס פֿאָלק קומט צו מיר
פֿרעגן בײַ גאָט; 16 אַז זיי האָבן אַ זאַך, קומט זי פֿאַר מיר, און איך
משפט צווישן אַ מאַן און צווישן זײַן חבֿר, און מאַך וויסן די געזעצן
פֿון גאָט און זײַנע לערנונגען.

17 האָט משהס שווער צו אים געזאָגט: ניט גוט איז די זאַך וואָס דו
טוסט. 18 מיד וועסטו מיד ווערן, אי דו, אי דאָסדאָזיקע פֿאָלק וואָס
מיט דיר, ווײַל די זאַך איז צו שווער פֿאַר דיר; קענסט עס ניט טאָן
אַליין. 19 אַצונד הער צו מײַן קול; איך וועל דיר אַן עצה געבן, און
גאָט וועט זײַן מיט דיר: זײַ דו דעם פֿאָלק פֿאַר גאָט, און דו זאָלסט
ברענגען די זאַכן צו גאָט. 20 און זאָלסט זיי קלאָר מאַכן די געזעצן
און די לערנונגען, און זיי מאַכן וויסן דעם וועג וואָס זיי זאָלן אין
אים גיין, און די טוונג וואָס זיי זאָלן טאָן. 21 און דו זאָלסט זען פֿון
גאַנצן פֿאָלק טויגלעכע מענטשן, גאָטספֿאָרכטיקע, אמתע מענטשן,
וואָס האָבן פֿײַנט גייציקייט, און זאָלסט זיי מאַכן איבער זיי פֿאַר
עלטסטע פֿון טויזנט, עלטסטע פֿון הונדערט, עלטסטע פֿון פֿופֿציק,
און עלטסטע פֿון צען. 22 און זיי זאָלן משפטן דאָס פֿאָלק צו
יעטוועדער צײַט; און עס וועט זײַן, יעטוועדער גרויסע זאַך וועלן זיי
ברענגען צו דיר, און יעטוועדער קליינע זאַך וועלן זיי אַליין משפטן,

און זיי וועלן דיר פֿאַרגרינגערן, און מיטטראָגן מיט דיר. 23 אויב דו
וועסט טאָן די דאָזיקע זאַך, און גאָט וועט דיר אַזוי הייסן, וועסטו
קענען באַשטיין, און אויך דאָסדאָזיקע גאַנצע פֿאָלק וועט גיין אַהיים
אין שלום.

24 האָט משה צוגעהערט צו דעם קָול פֿון זײַן שווער, און ער האָט
געטאָן אַלץ וואָס ער האָט געזאָגט. 25 און משה האָט אויסגעקליבן
טויגלעכע מענטשן פֿון גאַנץ ישׂראל, און האָט זיי געמאַכט פֿאַר
הויפּטלײַט איבערן פֿאָלק, פֿאַר עלטסטע פֿון טויזנט, עלטסטע פֿון
הונדערט, עלטסטע פֿון פֿופֿציק, און עלטסטע פֿון צען. 26 און זיי
האָבן געמשפּט דאָס פֿאָלק צו יעטוועדער צײַט; אַ שווערע זאַך האָבן
זיי געבראַכט צו משהן, און יעטוועדער קליינע זאַך האָבן זיי אַליין
געמשפּט.

27 און משה האָט אַרויסבאַגלייט זײַן שווער, און ער איז זיך
אַוועקגעגאַנגען אין זײַן לאַנד.

יט

1 אין דריטן חוֹדש נאָכן אַרויסגיין פֿון די קינדער פֿון ישׂראל
פֿון לאַנד מִצרַיִם, אין דעם דאָזיקן טאָג, זײַנען זיי אָנגעקומען
אין מדבר סינַי. 2 און אַז זיי האָבן געצויגן פֿון רפידים, און זײַנען
געקומען אין מדבר סינַי, האָבן זיי גערוט אין מדבר; און ישׂראל האָט
דאָרטן גערוט אַקעגן באַרג.

3 און משה איז אַרויפֿגעגאַנגען צו גאָט, און גאָט האָט גערופֿן צו
אים פֿון באַרג, אַזוי צו זאָגן: אַזוי זאָלסטו זאָגן צום הויז פֿון יעקבֿ,
און דערציילן די קינדער פֿון ישׂראל: 4 איר האָט געזען וואָס איך
האָב געטאָן צו מִצרַיִם, און ווי איך האָב אײַך געטראָגן אויף
אָדלערפֿליגלען, און האָב אײַך געבראַכט צו מיר. 5 און אַצונד, אויב
צוהערן וועט איר צוהערן צו מײַן קָול, און איר וועט היטן מײַן בונד,
וועט איר זײַן מײַן באַזונדער אייגנס פֿון צווישן אַלע אומות; וואָרום
צו מיר געהערט די גאַנצע ערד. 6 און איר וועט מיר זײַן אַ קיניגרײַך
פֿון כֹּהנים, און אַ הייליק פֿאָלק. דאָס זײַנען די ווערטער וואָס דו
זאָלסט רעדן צו די קינדער פֿון ישׂראל.

7 און משה איז געקומען און האָט צונויפֿגערופֿן די עלטסטע פֿון
פֿאָלק, און ער האָט פֿאַר זיי געלייגט אַלע די דאָזיקע ווערטער וואָס
גאָט האָט אים באַפֿוילן. 8 האָט געענטפֿערט דאָס גאַנצע פֿאָלק אין
איינעם און געזאָגט: אַלץ וואָס גאָט האָט גערעדט, וועלן מיר טאָן.
און משה האָט צוריקגעבראַכט די ווערטער פֿון פֿאָלק צו גאָט.

9 און גאָט האָט געזאָגט צו משהן: זע, איך קום צו דיר אין אַ
געדיכטן וואָלקן, כּדי דאָס פֿאָלק זאָל הערן ווי איך רעד מיט דיר, און
אויך אין דיר זאָלן זיי גלויבן אויף אייביק. און משה האָט דערציילט
די ווערטער פֿון פֿאָלק צו גאָט.

10 און גאָט האָט געזאָגט צו משהן: גיי צום פֿאָלק, און זאָלסט זיי
הייליקן הײַנט און מאָרגן, און זיי זאָלן וואַשן זייערע קליידער; 11 און
זיי זאָלן זײַן אָנגעברייט אויפֿן דריטן טאָג, וואָרום אויפֿן דריטן טאָג
וועט גאָט אַראָפּנידערן פֿאַר די אויגן פֿון גאַנצן פֿאָלק אויפֿן באַרג
סינַי. 12 און זאָלסט אָפּגרענעצן דאָס פֿאָלק רונד אַרום, אַזוי צו
זאָגן: היט אײַך אַרויפֿצוגיין אויפֿן באַרג, אָדער זיך אָנרירן אָן זײַן
ברעג. איטלעכער וואָס רירט זיך אָן אָן דעם באַרג זאָל טייטן געטייט
ווערן; 13 אַ האַנט זאָל זיך ניט אָנרירן אָן אים, נײַערט פֿאַרשטיינען
זאָל ער פֿאַרשטיינט ווערן, אָדער שיסן זאָל ער געשאָסן ווערן; סײַ אַ
בהמה, סײַ אַ מענטש, זאָל ער ניט בלײַבן לעבן. ערשט אַז דער האָרן
גיט אַן אויסגעצויגענעם בלאָז, מעגן זיי אַרויפֿגיין אויפֿן באַרג.

14 האָט משה אַראָפּגענידערט פֿון באַרג צום פֿאָלק, און האָט
געהייליקט דאָס פֿאָלק, און זיי האָבן געוואַשן זייערע קליידער. 15
און ער האָט געזאָגט צום פֿאָלק: זײַט אָנגעברייט אויפֿן דריטן טאָג;
איר זאָלט ניט גענענען צו אַ פרוי.

16 און עס איז געווען אויפֿן דריטן טאָג, ווי עס איז געוואָרן
פֿרימאָרגן, אַזוי זײַנען געוואָרן דונערן און בליצן, און אַ שווערער
וואָלקן אויפֿן באַרג, און דער קָול פֿון שוֹפר איז געווען זייער שטאַרק,
און דאָס גאַנצע פֿאָלק וואָס אין לאַגער האָט געציטערט. 17 און
משה האָט אַרויסגעפֿירט דאָס פֿאָלק פֿון לאַגער גאָט אַנטקעגן, און
זיי האָבן זיך געשטעלט אונטערן באַרג. 18 און דער באַרג סינַי איז
געווען אין גאַנצן אין רויך, פֿון וועגן וואָס גאָט האָט אַראָפּגענידערט
אויף אים מיט פֿײַער; און זײַן רויך איז אויפֿגעגאַנגען אַזוי ווי דער

רויך פֿון אַ קאַלכאויוון, און דער גאַנצער באַרג האָט זייער
געציטערט. 19 און דער קָול פֿון שוֹפֿר איז געוואָרן אַלץ שטאַרקער
און שטאַרקער; משה האָט גערעדט, און גאָט האָט אים געענטפֿערט
אויפֿן קָול. 20 און גאָט האָט אַראָפּגענידערט אויפֿן באַרג סינַי, אויפֿן
שפּיץ באַרג, און גאָט האָט גערופֿן משהן אויפֿן שפּיץ באַרג, און
משה איז אַרויפֿגעגאַנגען. 21 און גאָט האָט געזאָגט צו משהן: נידער
אַראָפּ, וואָרן דאָס פֿאָלק; זיי וועלן זיך חלילה דורכרײַסן צו גאָט צו
קוקן, און עס וועלן פֿאַלן פֿון זיי אַ סך. 22 און אויך די כֹּהנים וואָס
גענענען צו גאָט, זאָלן זיך הייליקן, כּדי גאָט זאָל ניט מאַכן אַ בראָך
צווישן זיי. 23 האָט משה געזאָגט צו גאָט: דאָס פֿאָלק קען ניט
אַרויפֿגיין אויפֿן באַרג סינַי, וואָרום דו האָסט דאָך אונדז אָנגעזאָגט,
אַזוי צו זאָגן: גרענעץ אָפּ דעם באַרג, און זאָלסט אים הייליקן. 24
האָט גאָט צו אים געזאָגט: גיי נידער אַראָפּ, און זאָלסט אַרויפֿקומען,
דו, און אַהרן מיט דיר; אָבער די כֹּהנים און דאָס פֿאָלק זאָלן זיך ניט
דורכרײַסן אַרויפֿצוגיין צו גאָט, כּדי ער זאָל ניט מאַכן אַ בראָך צווישן
זיי.

25 האָט משה אַראָפּגענידערט צום פֿאָלק, און זיי געזאָגט.

כ 1 און גאָט האָט גערעדט אַלע די דאָזיקע ווערטער, אַזוי צו זאָגן:
2 איך בין יהוה דײַן גאָט, וואָס האָט דיך אַרויסגעצויגן פֿון לאַנד
מִצרַיִם, פֿון דעם הויז פֿון קנעכטשאַפֿט.

3 זאָלסט ניט האָבן אַנדערע געטער פֿאַר מײַן פּנים. 4 זאָלסט דיר
ניט מאַכן אַ געשניץ, אָדער אַ שום געשטאַלט פֿון וואָס אין הימל
אויבן, אָדער וואָס אויף דער ערד אונטן, אָדער וואָס אין וואַסער
אונטער דער ערד. 5 זאָלסט זיך ניט בוקן צו זיי, און זאָלסט זיי ניט
דינען; וואָרום איך יהוה דײַן גאָט בין אַ צערנדיקער גאָט, וואָס רעכן
זיך פֿאַר די זינד פֿון די פֿאָטערס מיט די קינדער, מיטן דריטן און
מיטן פֿירטן דָור פֿון די וואָס האָבן מיך פֿײַנט, 6 און טו חסד מיטן
טויזנטסטן גליד פֿון די וואָס האָבן מיך ליב, און פֿון די וואָס היטן
מײַנע געבאָט.

7 זאָלסט ניט אַרויפֿברענגען דעם נאָמען פֿון יהוה דײַן גאָט צום
פֿאַלשן, וואָרום יהוה שענקט ניט דעם וואָס ברענגט אַרויף זײַן
נאָמען צום פֿאַלשן.

8 געדענק דעם טאָג פֿון שבת, אים צו האַלטן הייליק. 9 זעקס טעג
זאָלסטו אַרבעטן, און טאָן אַלע דײַנע מלאָכות; 10 אָבער דער
זיבעטער טאָג איז שבת צו יהוה דײַן גאָט, זאָלסטו ניט טאָן קיין
מלאָכה, דו, און דײַן זון, און דײַן טאָכטער, דײַן קנעכט, און דײַן
דינסט, און דײַן בהמה, און דײַן פֿרעמדער וואָס אין דײַנע טויערן. 11
וואָרום זעקס טעג האָט גאָט געמאַכט דעם הימל און די ערד, דעם
ים, און אַלץ וואָס אין זיי, און אויפֿן זיבעטן טאָג האָט ער גערוט;
דרום האָט גאָט געבענטשט דעם טאָג פֿון שבת, און האָט אים
געהייליקט.

12 האַלט אין כּבֿוד דײַן פֿאָטער און דײַן מוטער, כּדי דײַנע טעג זאָלן
זיך לענגערן אויף דער ערד וואָס יהוה דײַן גאָט גיט דיר.
13 זאָלסט ניט הרגען.
זאָלסט ניט מזנה זײַן.
זאָלסט ניט גנבֿען.
זאָלסט ניט זאָגן אויף דײַן חבֿר פֿאַלשע עדות.

14 זאָלסט ניט גלוסטן דײַן חבֿרס הויז; זאָלסט ניט גלוסטן דײַן
חבֿרס ווײַב, אָדער זײַן קנעכט, אָדער זײַן דינסט, אָדער זײַן אָקס,
אָדער זײַן אייזל, אָדער וואָס נאָר עס איז דײַן חבֿרס.

15 און דאָס גאַנצע פֿאָלק האָט בייגעוווינט די דונערן, און די
פלאַמען, און דעם קָול פֿון שוֹפֿר, און דעם רויכיקן באַרג; און ווי
דאָס פֿאָלק האָט עס געזען, אַזוי האָבן זיי געציטערט, און זײַנען
געשטאַנען פֿון דער ווײַטן. 16 און זיי האָבן געזאָגט צו משהן: רעד דו
צו אונדז, און מיר וועלן הערן, און זאָל ניט רעדן צו אונדז גאָט; מיר
וועלן חלילה שטאַרבן.

17 האָט משה געזאָגט צום פֿאָלק: איר זאָלט ניט מוֹרא האָבן,
וואָרום כּדי אײַך צו פּרוּוון איז גאָט געקומען, און כּדי זײַן מוֹרא זאָל
זײַן פֿאַר אײַער פּנים, אַז איר זאָלט ניט זינדיקן. 18 איז דאָס פֿאָלק
געשטאַנען פֿון דער ווײַטן, און משה האָט גענענט צו דעם נעבל
וואָס דאָרטן איז געווען גאָט.

19 און גאָט האָט געזאָגט צו משהן: אַזוי זאָלסטו זאָגן צו די קינדער
פֿון ישׂראל: איר האָט געזען אַז פֿון הימל האָב איך גערעדט צו אײַך.
20 איר זאָלט ניט מאַכן לעבן מיר געטער פֿון זילבער, און געטער פֿון
גאָלד זאָלט איר אײַך ניט מאַכן. 21 אַ מזבח פֿון ערד זאָלסטו מיר
מאַכן, און שלאַכטן אויף אים דײַנע בראַנדאָפּפֿער און דײַנע
פֿרידאָפּפֿער, דײַנע שאָף און דײַנע רינדער; אין יעטוועדער אָרט וווּ
איך וועל מאַכן דערמאָנען מײַן נאָמען, וועל איך קומען צו דיר, און
וועל דיך בענטשן. 22 און אויב אַ מזבח פֿון שטיינער וועסטו מיר
מאַכן, זאָלסטו זיי ניט בויען געהאַקטע, וואָרום דײַן האַקאײַזן
האָסטו אויפֿגעהויבן דערויף, און האָסט עס פֿאַרשוועכט. 23 און
זאָלסט ניט אַרויפֿגיין מיט טרעפּ אויף מײַן מזבח, כּדי זײַן
נאַקעטקייט זאָל ניט אַנטפּלעקט ווערן אויף אים.

מִשְׁפָּטִים

כא 1 און דאָס זײַנען די געזעצן וואָס דו זאָלסט לייגן פֿאַר זיי: 2
אַז דו וועסט קויפֿן אַ אידישן קנעכט, זאָל ער זעקס יאָר
דינען, און אויפֿן זיבעטן זאָל ער אַרויסגיין פֿרײַ אומזיסט. 3 אויב ער
איז אַליין געקומען, זאָל ער אַליין אַרויסגיין; אויב ער איז אַ
באַווײַבטער, זאָל זײַן ווײַב אַרויסגיין מיט אים. 4 אויב זײַן האַר וועט
אים געבן אַ ווײַב, און זי וועט אים געבערן זין אָדער טעכטער, זאָל
די ווײַב מיט אירע קינדער געהערן צו איר האַר, און ער זאָל
אַרויסגיין אַליין. 5 און אויב זאָגן וועט זאָגן דער קנעכט: איך האָב
ליב מײַן האַר, מײַן ווײַב, און מײַנע קינדער, איך וויל ניט אַרויסגיין
פֿרײַ; 6 זאָל זײַן האַר אים מאַכן גענענען צו גאָט, און אים מאַכן
גענענען צום טיר, אָדער צום בײַשטידל, און זײַן האַר זאָל דורכאָלן
זײַן אויער מיט אַן אָל; און ער זאָל אים דינען אויף שטענדיק.

7 און אַז אַ מאַן וועט פֿאַרקויפֿן זײַן טאָכטער פֿאַר אַ דינסט, זאָל זי
ניט אַרויסגיין אַזוי ווי עס גייען אַרויס די קנעכט. 8 אויב זי געפֿעלט
ניט אין די אויגן פֿון איר האַר, וואָס האָט זי געהאַט באַשטימט פֿאַר
זיך, זאָל ער זי לאָזן אויסלייזן; ער זאָל ניט געוועלטיקן זי צו
פֿאַרקויפֿן צו פֿרעמדע מענטשן, ווען ער פֿעלשט אָן איר. 9 און אויב
ער וועט זי באַשטימען פֿאַר זײַן זון, זאָל ער טאָן צו איר אַזוי ווי דער
שטייגער מיט טעכטער. 10 אויב ער וועט זיך נעמען אַן אַנדערע, זאָל

ער איר שפּײַז, איר קליידונג, און איר װײַברעכט, ניט מינערן. 11 און
אויב ער װעט איר ניט טאָן די דאָזיקע דרײַ זאַכן, זאָל זי אַרויסגיין
אומזיסט, אָן געלט.

12 דער װאָס שלאָגט אַ מענטשן און ער שטאַרבט, זאָל טייטן געטייט
װערן. 13 אָבער דער װאָס האָט ניט געמיינט, נאָר גאָט האָט עס
אונטערגעשיקט אונטער זײַן האַנט, װעל איך דיר מאַכן אַן אָרט װאָס
ער זאָל אַהין אַנטרינען.

14 און אַז אַ מאַן װעט מוטװיליק קומען אויף זײַן חבֿר, אים צו
הרגען מיט ליסטיקייט, זאָלסטו פֿון מײַן מזבח אים אַראָפּנעמען צו
שטאַרבן.

15 און דער װאָס שלאָגט זײַן פֿאָטער, אָדער זײַן מוטער, זאָל טייטן
געטייט װערן.

16 און דער װאָס גנבֿעט אַ מענטשן און פֿאַרקויפֿט אים, אָדער ער
װערט געפֿונען אין זײַן האַנט, זאָל טייטן געטייט װערן.

17 און דער װאָס שילט זײַן פֿאָטער, אָדער זײַן מוטער, זאָל טייטן
געטייט װערן.

18 און אַז מענטשן װעלן זיך קריגן, און איינער װעט שלאָגן דעם
אַנדערן מיט אַ שטיין, אָדער מיטן פֿויסט, און ער װעט ניט שטאַרבן,
נאָר ער װעט זיך אַװעקלייגן אין בעט, 19 איז, אויב ער װעט
אויפֿשטיין און אַרומגיין דרויסן אויף זײַן שטעקן, זאָל דער שלעגער
זײַן פֿרײַ; נאָר פֿאַר זײַן זיצן ליידיק מוז ער באַצאָלן, און אויסהיילן
מוז ער אים לאָזן אויסהיילן.

20 און אַז אַ מאַן װעט שלאָגן זײַן קנעכט, אָדער זײַן דינסט, מיט אַ
שטעקן, און ער װעט שטאַרבן אונטער זײַן האַנט, זאָל ער שטראָפֿן
באַשטראָפֿט װערן.

21 אויב אָבער ער װעט זיך האַלטן אַ טאָג אָדער צװײ טעג, זאָל ער
ניט באַשטראָפֿט װערן; װאָרום דאָס איז זײַן געלט.

22 און אַז מענער װעלן זיך ראַנגלען, און װעלן אָנשטויסן אַ
טראָגעדיקע פֿרוי, און אירע קינדער װעלן אַרויסגיין, אָבער קיין

אומגליק וועט ניט געשען, זאָל קַנסען געקַנסעט ווערן דער
שולדיקער , לויט ווי דער פֿרויס מאַן וועט אויף אים אַרויפֿלייגן, און
ער זאָל עס געבן פֿאַר די דיינים. 23 אויב אָבער אַן אומגליק וועט
געשען, זאָלסטו געבן אַ נפֿש פֿאַר אַ נפש. 24 אַן אויג פֿאַר אַן אויג, אַ
צאָן פֿאַר אַ צאָן, אַ האַנט פֿאַר אַ האַנט, אַ פֿוס פֿאַר אַ פֿוס. 25 אַ
ברען פֿאַר אַ ברען, אַ וווּנד פֿאַר אַ וווּנד, אַ בײַל פֿאַר אַ בײַל.

26 און אַז אַ מאַן וועט שלאָגן דאָס אויג פֿון זײַן קנעכט, אָדער דאָס
אויג פֿון זײַן דינסט, און וועט עס איבערפֿירן, זאָל ער אים
אַרויסלאָזן פֿרײַ פֿאַר זײַן אויג. 27 און אַז ער וועט אויסהאַקן אַ צאָן
פֿון זײַן קנעכט, אָדער אַ צאָן פֿון זײַן דינסט, זאָל ער אים אַרויסלאָזן
פֿרײַ פֿאַר זײַן צאָן.

28 און אַז אַן אָקס וועט שטויסן אַ מאַן אָדער אַ פֿרוי, און זיי וועלן
שטאַרבן, זאָל פֿאַרשטיינען פֿאַרשטיינט ווערן דער אָקס, און זײַן
פֿלייש זאָל ניט געגעסן ווערן; און דער בעל־הבית פֿון אָקס איז פֿרײַ.
29 אויב אָבער ער איז אַ שטויסיקער אָקס פֿון נעכטן-אייערנעכטן,
און זײַן בעל־הבית איז געוואָרנט געוואָרן, און האָט אים ניט געהיט,
און ער וועט טייטן אַ מאַן אָדער אַ פֿרוי, זאָל פֿאַרשטיינט ווערן דער
אָקס, און אויך זײַן בעל־הבית זאָל געטייט ווערן. 30 אויב אַן אויסלייז
וועט אַרויפֿגעלייגט ווערן אויף אים, זאָל ער געבן פֿאַרן אויסקויף פֿון
זײַן נפֿש ווי פֿיל עס וועט אַרויפֿגעלייגט ווערן אויף אים. 31 סײַ ער
וועט שטויסן אַ ייִנגל, סײַ ער וועט שטויסן אַ מיידל, זאָל אַזוי ווי
דערדאָזיקער משפּט געטאָן ווערן צו אים. 32 אויב דער אָקס וועט
שטויסן אַ קנעכט אָדער אַ דינסט, זאָל ער געבן זײַן האַר דרײַסיק
שֶקל זילבער, און דער אָקס זאָל פֿאַרשטיינט ווערן.

33 און אַז אַ מאַן וועט עפֿענען אַ גרוב, אָדער אַז אַ מאַן וועט גראָבן
אַ גרוב, און וועט זי ניט צודעקן, און אַהין וועט אַרײַנפֿאַלן אַן אָקס
אָדער אַן אייזל, 34 זאָל דער בעל־הבית פֿון דער גרוב באַצאָלן; געלט
זאָל ער אומקערן צו זייער בעל־הבית, און די טויטע בהמה זאָל
געהערן צו אים.

35 און אַז אַ מאַנס אָקס וועט שעדיקן דעם אָקס פֿון זײַן חבֿר, און
ער וועט אַוועקפֿאַלן, זאָלן זיי פֿאַרקויפֿן דעם לעבעדיקן אָקס, און זיך
צעטיילן מיטן געלט; און אויך מיטן טויטן זאָלן זיי זיך צעטיילן. 36

אויב עס איז באַוווּסט, אַז ער איז אַ שטויסיקער אָקס פֿון לאַנג אָן, און זײַן בעל־הבית האָט אים ניט געהיט, זאָל ער צאָלן באַצאָלן אַן אָקס פֿאַרן אָקס, און דער טויטער זאָל געהערן צו אים.

37 אַז אַ מאַן וועט גנבֿען אַן אָקס אָדער אַ שעפּס, און וועט אים שעכטן, אָדער ער וועט אים פֿאַרקויפֿן, זאָל ער באַצאָלן פֿינף רינדער פֿאַרן אָקס, און פֿיר שאָף פֿאַרן שעפּס.

כב 1 אַז אַ גנבֿ וועט געכאַפּט ווערן בײַ אַן אײַנברעכונג, און
וועט קריגן געשלאָגן און וועט שטאַרבן, איז ניטאָ פֿאַר אים
קיין בלוטשולד. 2 אויב אָבער די זון איז אויפֿגעגאַנגען איבער אים,
איז דאָ פֿאַר אים בלוטשולד.

באַצאָלן מוז ער באַצאָלן; אויב ער האָט ניט, זאָל ער פֿאַרקויפֿט
ווערן פֿאַר זײַן גנבֿה. 3 אויב געפֿונען וועט געפֿונען ווערן די גנבֿה אין
זײַן האַנט אַ לעבעדיקע, סײַ אַן אָקס, סײַ אַן אייזל, סײַ אַ שעפּס,
זאָל ער באַצאָלן טאָפּל.

4 אַז אַ מאַן וועט לאָזן אָפּעסן אַ פֿעלד אָדער אַ ווײַנגאָרטן, און וועט אַרויסלאָזן זײַן בהמה, און זי וועט אָפּעסן אין אַן אַנדערנס פֿעלד, זאָל ער מיט דעם בעסטן פֿון זײַן פֿעלד, און מיט דעם בעסטן פֿון זײַן ווײַנגאָרטן באַצאָלן.

5 אַז אַ פֿײַער וועט אַרויסגיין, און וועט אָנטרעפֿן דערנער, און עס וועט פֿאַרצערט ווערן אַ סטויג, אָדער שטייענדיקע תּבֿואה, אָדער אַ פֿעלד, זאָל צאָלן באַצאָלן דער וואָס האָט אָנגעצונדן די שׂרפֿה.

6 אַז אַ מאַן וועט געבן זײַן חבֿר געלט אָדער זאַכן צום היטן, און עס
וועט געגנבֿעט ווערן פֿון דעם מאַנס הויז, אויב דער גנבֿ וועט געפֿונען
ווערן, זאָל ער באַצאָלן טאָפּל; 7 אויב דער גנבֿ וועט ניט געפֿונען
ווערן, זאָל דער בעל־הבית פֿון הויז גענענען צו גאָט: צי ער האָט ניט
אויסגעשטרעקט זײַן האַנט אויף זײַן חבֿרס האָב. 8 בײַ איטלעכן חשד
פֿון אומערלעכקייט, וועגן אַן אָקס, וועגן אַן אייזל, וועגן אַ שעפּס,
וועגן אַ קלייד, וועגן וואָסער עס איז פֿאַרלאָרענער זאַך, וואָס יענער

זאָגט, אַז דאָס איז עס, זאָל די זאַך פֿון ביידן קומען פֿאַר גאָט; דער
וועמען גאָט וועט מאַכן שולדיק, זאָל באַצאָלן זײַן חבֿר טאָפּל.

9 אַז אַ מאַן וועט געבן זײַן חבֿר אַן אייזל, אָדער אַן אָקס, אָדער אַ
שעפּס, אָדער וואָסער עס איז בהמה צום היטן, און זי וועט
אַוועקפֿאַלן, אָדער געשעדיקט ווערן, אָדער געפֿאַנגען ווערן, ווען
קיינער זעט ניט, 10 זאָל אַ שבועה פֿון גאָט זײַן צווישן זיי ביידן, אויב
ער האָט ניט אויסגעשטרעקט זײַן האַנט אויף זײַן חבֿרס האָב; און
איר בעל־הבית זאָל עס אָננעמען, און ער דאַרף ניט באַצאָלן. 11 אויב
אָבער גנבֿען איז זי געגנבֿעט געוואָרן פֿון אים, מוז ער באַצאָלן איר
בעל־הבית. 12 אויב פֿאַרצוקן איז זי פֿאַרצוקט געוואָרן, זאָל ער
ברענגען פֿון איר צום עדות; פֿאַר אַ פֿאַרצוקטער דאַרף ער ניט
באַצאָלן.

13 און אַז אַ מאַן וועט באָרגן אַ בהמה פֿון זײַן חבֿר, און זי וועט
געשעדיקט ווערן, אָדער אַוועקפֿאַלן – איז איר בעל־הבית ניט מיט
איר, מוז ער צאָלן באַצאָלן. 14 אויב איר בעל־הבית איז מיט איר,
דאַרף ער ניט באַצאָלן. אויב זי איז אַ געדונגענע, גייט דאָס אַרײַן אין
איר לוין.

15 און אַז אַ מאַן וועט פֿאַרפֿירן אַ יונגפֿרוי וואָס איז ניט פֿאַרקנסט,
און וועט ליגן מיט איר, זאָל ער מיט נדן זי מאַכן פֿאַר זײַן ווײַב. 16
אויב איר פֿאָטער וועט זי אים ניט וועלן געבן, זאָל ער באַצאָלן געלט
לויט דעם נדן פֿון יונגפֿרויען.

17 אַ מכשפֿה זאָלסטו ניט לאָזן לעבן.

18 איטלעכער וואָס ליגט מיט אַ בהמה זאָל טייטן געטייט ווערן.

19 דער וואָס שלאַכט צו געטער, אַחוץ צו יהוה אַליין, זאָל ווערן
חרם.

20 און אַ פֿרעמדן זאָלסטו ניט קריוודען, און זאָלסט אים ניט דריקן,
וואָרום פֿרעמדע זײַט איר געווען אין לאַנד מִצרַיִם.

21 אַן אַלמנה און אַ יתום זאָלט איר ניט פּײַניקן. 22 אויב פּײַניקן
וועסטו אים פּײַניקן, איז, ווי נאָר ער וועט שרײַען צו מיר, וועל איך

זיכער צוהערן זײַן געשריי. 23 און מײַן צאָרן וועט גרימען, און איך
וועל אײַך הרגען מיטן שווערד, און אײַערע ווײַבער וועלן זײַן
אַלמנות, און אײַערע קינדער יתומים.

24 אַז דו וועסט געלט לײַען מײַן פֿאָלק, דעם אָרימאַן בײַ דיר,
זאָלסטו ניט זײַן צו אים ווי אַ בעל־חוב; איר זאָלט ניט אַרויפֿלייגן
אויף אים צינזן.

25 אַז דו וועסט נעמען אין משכּון דײַן חבֿרס קלייד, זאָלסטו עס אים
אומקערן אײדער די זון גייט אונטער; 26 וואָרום דאָס איז זײַן
איינציקער צודעק, דאָס איז זײַן קלייד פֿאַר זײַן לײַב; אין וואָס וועט
ער שלאָפֿן? איז, אַז ער וועט שרײַען צו מיר, וועל איך צוהערן,
וואָרום איך בין לײַטזעליק.

27 גאָט זאָלסטו ניט שילטן, און אַ פֿירשט אין דײַן פֿאָלק זאָלסטו
ניט פֿלוכן.

28 די גאָב פֿון דײַן פֿולקייט און דײַן שֶׁפּע זאָלסטו ניט שפּעטיקן.

דעם בכָור פֿון דײַנע זין זאָלסטו אָפּגעבן צו מיר. 29 דעס גלײַכן
זאָלסטו טאָן מיט דײַן אָקס, מיט דײַנע שאָף; זיבן טעג זאָל עס זײַן
בײַ זײַן מוטער, אויפֿן אַכטן טאָג זאָלט איר עס אָפּגעבן צו מיר.

30 און הייליקע מענטשן זאָלט איר מיר זײַן, און פֿלייש פֿון אַ
פֿאַרצוקטער אויפֿן פֿעלד זאָלט איר ניט עסן; פֿאַרן הונט זאָלט איר
עס אַוועקוואַרפֿן.

כג

1 זאָלסט ניט אַרויסלאָזן אַ פֿאַלשן קלאַנג; זאָלסט ניט מאַכן
איין האַנט מיט דעם רשע צו זײַן אַן עדות אויף אומרעכט. 2
זאָלסט ניט נאָכגיין נאָך אַ רַבים צום בייזן; און אין אַ קריג זאָלסטו
ניט עדות זאָגן כּדי זיך צו נײַגן נאָך אַ רַבים צו פֿאַרדרייען. 3 און אַן
אָרימאַן זאָלסטו ניט שאַנעווען אין זײַן קריג.

4 אַז דו וועסט טרעפֿן דײַן שׂוֹנאס אָקס, אָדער זײַן אייזל,
בלאָנדזשענדיק, זאָלסטו אומקערן אים אומקערן צו אים.

5 אַז דו וועסט זען דײַן שׂונאס אײזל ליגן אונטער זײַן משׂא, זאָלסטו
זיך אָפּהאַלטן פֿון איבערלאָזן צו אים; אָפּבינדן זאָלסטו אָפּבינדן אין
אײנעם מיט אים.

6 זאָלסטו ניט פֿאַרדרײען דאָס רעכט פֿון דײַן אבֿיון אין זײַן קריג. 7
פֿון אַ פֿאַלשן פּסק זאָלסטו זיך דערווײַטערן, און אַן אומשולדיקן און
גערעכטן זאָלסטו ניט הרגען; וואָרום איך וועל ניט לאָזן בלײַבן
גערעכט דעם שולדיקן. 8 און שוחד זאָלסטו ניט נעמען, וואָרום
שׂוחד מאַכט בלינד זעעדיקע, און פֿאַרדרײט די ווערטער פֿון
גערעכטע.

9 און אַ פֿרעמדן זאָלסטו ניט דריקן, וואָרום איר ווײסט דאָס געמיט
פֿון דעם פֿרעמדן, ווײַל פֿרעמדע זײַט איר געווען אין לאַנד מִצרַיִם.

10 און זעקס יאָר זאָלסטו זײען דײַן לאַנד, און אײַנזאַמלען איר
תּבֿואה; 11 אָבער דאָס זיבעטע יאָר זאָלסטו עס פֿאַרלאָזן און עס
איבערלאָזן פֿרײַ, כּדי די אבֿיונים פֿון דײַן פֿאָלק זאָלן עסן; און וואָס
בלײַבט פֿון זײ, זאָל עסן די חיה פֿון פֿעלד. דעס גלײַכן זאָלסטו טאָן
מיט דײַן ווײַנגאָרטן, מיט דײַן אײלבערטגאָרטן.

12 זעקס טעג זאָלסטו טאָן דײַנע אַרבעט, און אויפֿן זיבעטן טאָג
זאָלסטו רוען, כּדי עס זאָל רוען דײַן אָקס און דײַן אײזל, און עס זאָל
אָפּעטעמען דער זון פֿון דײַן דינסט, און דער פֿרעמדער.

13 און אין אַלץ, וואָס איך האָב אײַך אָנגעזאָגט, זאָלט איר זײַן
אָפּגעהיט; און דעם נאָמען פֿון פֿרעמדע געטער זאָלט איר ניט
דערמאָנען; עס זאָל פֿון דײַן מויל ניט געהערט ווערן.

14 דרײַ מאָל אין יאָר זאָלסטו האַלטן אַ יָום-טובֿ צו מיר. 15 דעם
יָום-טובֿ פֿון מצות זאָלסטו היטן: זיבן טעג זאָלסטו עסן מצות, אַזוי
ווי איך האָב דיר באַפֿוילן, צו דער געשטעלטער צײַט אין חודש אָבֿיבֿ
וואָרום אין אים ביסטו אַרויסגעגאַנגען פֿון מִצרַיִם; און מע זאָל זיך
ניט ווײַזן פֿאַר מיר מיט לײדיקן; 16 און דעם יָום-טובֿ פֿון שניט, פֿון
די ערשטפּרוכט פֿון דײַנע אַרבעט, פֿון וואָס דו וועסט פֿאַרזײען אין
פֿעלד; און דעם יָום-טובֿ פֿון אײַנזאַמלונג בײַם אויסלאָז פֿון יאָר, ווען
דו זאַמלסט אײַן דײַנע אַרבעט פֿון פֿעלד. 17 דרײַ מאָל אין יאָר זאָלן
אַלע דײַנע מאַנספּאַרשוינען זיך ווײַזן פֿאַר דעם האַר, גאָט.

18 זאָלסט ניט מקריבֿ זײַן מיט געזײַערטן ברויט דאָס בלוט פֿון מײַן
שלאַכטאָפּפֿער; און דאָס אָפּפֿערפֿעטס פֿון מײַן יָום-טובֿ זאָל ניט
איבערנעכטיקן ביז אין דער פֿרי.

19 די ערשט פֿריצײַטיקע פֿון דײַן ערד זאָלסטו ברענגען אין הויז פֿון
יהוה דײַן גאָט.

זאָלסט ניט קאָכן אַ ציקעלע אין זײַן מוטערס מילך.

20 זע, איך שיק דיר פֿאַרויס אַ מלאך, דיך צו היטן אויפֿן וועג, און
דיך צו ברענגען צו דעם אָרט וואָס איך האָב אָנגעברייט. 21 היט דיך
פֿאַר אים, און הער צו זײַן קָול; זאָלסט ניט ווידערשפּעניקן אָן אים,
22 וואָרום ער וועט ניט פֿאַרגעבן אײַער פֿאַרברעך, ווײַל מײַן נאָמען
איז אין אים. אָבער אויב צוהערן וועסטו צוהערן צו זײַן קָול, און
וועסט טאָן אַלץ וואָס איך רעד, וועל איך פֿײַנטן דײַנע פֿײַנט, און
דריקן דײַנע דריקער. 23 וואָרום מײַן מלאך וועט גיין דיר פֿאַרויס, און
ער וועט דיך ברענגען צו דעם אֶמוֹרי, און דעם חִתּי, און דעם פּרִזי,
און דעם כּנַעֲני, דעם חוי, און דעם יבֿוּסי; און איך וועל זיי
פֿאַרטיליקן. 24 זאָלסט זיך ניט בוקן צו זייערע געטער, און זאָלסט זיי
ניט דינען, און זאָלסט ניט טאָן אַזוי ווי זייערע מעשׂים; נײַערט
צעשטערן זאָלסטו זיי צעשטערן, און צעברעכן זאָסלטו צעברעכן
זייערע זײַלשטיינער. 25 און איר זאָלט דינען יהוה אײַער גאָט, און
ער וועט בענטשן דײַן ברויט און דײַן וואַסער; און איך וועל אָפּטאָן
קראַנקשאַפֿט פֿון צווישן דיר. 26 עס וועט ניט זײַן אַ פֿאַרוואַרפֿערין
אָדער אַן עקרה אין דײַן לאַנד; די צאָל פֿון דײַנע טעג וועל איך
אויספֿילן. 27 מײַן אימה וועל איך שיקן דיר פֿאַרויס, און וועל
פֿאַרטומלען אַל דאָס פֿאָלק וואָס דו וועסט קומען צווישן זיי, און איך
וועל קערן אַלע דײַנע פֿײַנט מיטן נאַקן צו דיר. 28 און איך וועל שיקן
דיר פֿאַרויס די האָרנבין, און זי וועט פֿאַרטרײַבן דעם חוי, דעם
כּנַעֲני, און דעם חִתּי, פֿון פֿאַר דיר. 29 איך וועל זיי ניט פֿאַרטרײַבן
פֿון פֿאַר דיר אין איין יאָר, טאָמער וועט דאָס לאַנד ווערן אַ
וויסטעניש און עס וועט זיך מערן אויף דיר די חיה פֿון פֿעלד. 30
ביסלעכביסלעכווײַז וועל איך זיי פֿאַרטרײַבן פֿון פֿאַר דיר, ביז וואַנען
דו וועסט זיך פֿרוכפּערן, און וועסט אַרבן דאָס לאַנד. 31 און איך וועל
מאַכן דײַן געמאַרק פֿון ים-סוף און ביז דעם ים פֿון די פּלִשׁתּים, און
פֿון מדבר ביזן טײַך; וואָרום איך וועל געבן אין אײַער האַנט די

באַוווינער פֿון לאַנד, און וועסט זיי פֿאַרטרייַבן פֿון פֿאַר דיר. 32
זאָלסט ניט שליסן אַ בונד זיי און זייערע געטער. 33 זיי זאָלן ניט זיצן
אין דייַן לאַנד, כּדי זיי זאָלן דיך ניט מאַכן זינדיקן צו מיר, אַז דו
וועסט דינען זייערע געטער; וואָרום דאָס וועט דיר זייַן פֿאַר אַ
שטרויכלונג.

כד

1 און צו משהן האָט ער געזאָגט: גיי אַרויף צו גאָט, דו, און
אַהרן, נָדָבֿ, און אַבֿיהוא, און זיבעציק פֿון די עלטסטע פֿון
ישׂראל, און איר זאָלט זיך בוקן פֿון דער ווייַטן. 2 און משה אַליין זאָל
גענענען צו גאָט; אָבער זיי זאָלן ניט גענענען. און דאָס פֿאָלק זאָל
ניט אַרויפֿגיין מיט אים.

3 איז משה געקומען, און האָט דערציילט דעם פֿאָלק אַלע ווערטער
פֿון גאָט, און אַלע געזעצן; און דאָס גאַנצע פֿאָלק האָט געענטפֿערט
מיט איין קָול, און געזאָגט: אַלע ווערטער וואָס גאָט האָט גערעדט
וועלן מיר טאָן.

4 און משה האָט פֿאַרשריבן אַלע ווערטער פֿון גאָט, און ער האָט זיך
געפֿעדערט אין דער פֿרי, און האָט געבויט אַ מזבח אונטערן באַרג,
און צוועלף זייַלשטיינער אַקעגן די צוועלף שבֿטים פֿון ישׂראל. 5 און
ער האָט געשיקט די יונגע לייַט פֿון די קינדער פֿון ישׂראל, און זיי
האָבן אויפֿגעבראַכט בראַנדאָפּפֿער און געשלאַכט אָקסן פֿרידאָפּפֿער
צו גאָט. 6 און משה האָט גענומען העלפֿט פֿון דעם בלוט, און
אַרייַנגעטאָן אין בעקנס, און העלפֿט פֿון דעם בלוט האָט ער
געשפּרענגט אויפֿן מזבח. 7 און ער האָט גענומען דאָס בוך פֿון בונד,
און געלייענט אין די אויערן פֿון פֿאָלק; און זיי האָבן געזאָגט: אַלץ
וואָס גאָט האָט גערעדט וועלן מיר טאָן און געהאָרכן. 8 און משה
האָט גענומען דאָס בלוט, און האָט געשפּרענגט אויפֿן פֿאָלק, און
האָט געזאָגט: אָט איז דאָס בלוט פֿון דעם בונד וואָס גאָט האָט
געשלאָסן מיט אייַך אויף אַלע די דאָזיקע ווערטער.

9 און משה, און אַהרן, נָדָבֿ, און אַבֿיהוא, און זיבעציק פֿון די
עלטסטע פֿון ישׂראל, זייַנען אַרויפֿגעגאַנגען; 10 און זיי האָבן געזען
דעם גאָט פֿון ישׂראל; און אונטער זייַנע פֿיס איז געווען אַזוי ווי אַ
פֿלאַסטערווערק פֿון סאַפּירשטיין, און אַזוי ווי דער הימל אַליין אין

לויטערקייט. 11 און אויף די אַדללײַט פֿון די קינדער פֿון ישׂראל האָט
ער ניט אויסגעשטרעקט זײַן האַנט; און זיי האָבן געזען גאָט, און
האָבן געגעסן און געטרונקען.

12 און גאָט האָט געזאָגט צו משהן: קום אַרויף צו מיר אויפֿן באַרג,
און זײַ דאָרטן, און איך וועל דיר געבן די שטיינערנע לוחות מיט דער
תּוֹרה און דעם געבאָט וואָס איך האָב אויפֿגעשריבן זיי צו לערנען.

13 איז אויפֿגעשטאַנען משה, און זײַן באַדינער יהוֹשועַ, און משה איז
אַרויפֿגעגאַנגען אויפֿן באַרג פֿון גאָט. 14 און צו די עלטסטע האָט ער
געזאָגט: האַרט דאָ אויף אונדז, ביז וואַנען מיר וועלן זיך אומקערן צו
אײַך. און אָט זײַנען אַהרן און חור מיט אײַך; ווער עס האָט אַ משפּט
זאָל גענענען צו זיי.

15 און משה איז אַרויפֿגעגאַנגען אויפֿן באַרג, און דער וואָלקן האָט
צוגעדעקט דעם באַרג. 16 און די פּראַכט פֿון גאָט האָט גערוט אויפֿן
באַרג סיני, און דער וואָלקן האָט אים אײַנגעדעקט זעקס טעג; און
אויפֿן זיבעטן טאָג האָט ער גערופֿן צו משהן פֿון וואָלקן.

17 און דאָס אויסזען פֿון גאָטס פּראַכט איז געווען אַזוי ווי אַ
פֿאַרצערעדיק פֿײַער אויפֿן שפּיץ באַרג, פֿאַר די אויגן פֿון די קינדער
פֿון ישׂראל. 18 און משה איז אַרײַנגעגאַנגען אין מיטן וואָלקן, און
איז אַרויף אויפֿן באַרג; און משה איז געווען אויפֿן באַרג פֿערציק טעג
און פֿערציק נעכט.

תְּרוּמָה

כה 1 און גאָט האָט גערעדט צו משהן, אַזוי צו זאָגן: 2 רעד צו
די קינדער פֿון ישׂראל, זיי זאָלן נעמען פֿאַר מיר אַן
אָפּשיידונג; פֿון יעטווועדער מאַן וואָס זײַן האַרץ וועט אים באַווייליקן,
זאָלט איר נעמען מײַן אָפּשיידונג. 3 און דאָס איז די אָפּשיידונג וואָס
איר זאָלט נעמען פֿון זיי: גאָלד, און זילבער, און קופּער; 4 און בלאָע
וואָל, און פּורפּל, און ווערמילרויט, און לײַנען, און ציגנהאָר; 5 און
רויטגעפֿאַרבטע ווידערפֿעלן, און תַּחשפֿעלן, און שִׂטים-האָלץ; 6 אייל
פֿאַר דער לײַכטונג, בשׂמים פֿאַר דעם אייל פֿון זאַלבונג, און פֿאַר
דעם ווײַרויך פֿון שמעקעדיקע געווירצן; 7 אָניקלשטיינער, און

שטיינער צום אײַנפֿאַסן, פֿאַר דעם אֵפֿוֹד, און פֿאַר דעם חוֹשֶן. 8 און
זיי זאָלן מיר מאַכן אַ הייליקטום, אַז איך זאָל רוען צווישן זיי. 9 אַזוי
ווי אַלץ וואָס איך ווײַז דיר, די געשטאַלט פֿון דעם מִשכּן, און די
געשטאַלט פֿון אַלע זײַנע כּלים, אָט אַזוי זאָלט איר מאַכן.

10 און זיי זאָלן מאַכן אַן אָרון פֿון שִטים-האָלץ; צוויי איילן און אַ
האַלב זײַן לענג, און אַן איל און אַ האַלב זײַן ברייט, און אַן איל און
אַ האַלב זײַן הייך. 11 און זאָלסט אים איבערציען מיט ריינעם גאָלד
– פֿון אינעווייניק און פֿון אויסנווייניק זאָלסטו אים איבערציען; און
זאָלסט מאַכן אויף אים אַ גילדערנעם קראַנץ רונד אַרום. 12 און
זאָלסט אויסגיסן פֿאַר אים פֿיר גילדערנע רינגען, און אַרויפֿטאָן אויף
זײַנע פֿיר פֿיס; און צוויי רינגען זאָלן זײַן אויף זײַן איין זײַט, און צוויי
רינגען אויף זײַן צווייטער זײַט. 13 און זאָלסט מאַכן שטאַנגען פֿון
שִטים-האָלץ, און זיי איבערציען מיט גאָלד. 14 און זאָלסט אַרײַנציען
די שטאַנגען אין די רינגען בײַ די זײַטן פֿון אָרון, צו טראָגן אויף זיי
דעם אָרון. 15 אין די רינגען פֿון אָרון זאָלן די שטאַנגען זײַן, זיי זאָלן
ניט אָפּגעטאָן ווערן פֿון אים. 16 און זאָלסט אַרײַנטאָן אין דעם אָרון
דאָס געזעץ וואָס איך וועל דיר געבן.

17 און זאָלסט מאַכן אַ דעק פֿון ריינעם גאָלד; צוויי איילן און אַ
האַלב זײַן לענג, און אַן איל און אַ האַלב זײַן ברייט. 18 און זאָלסט
מאַכן צוויי גילדערנע כּרובֿים; געהאַמערט זאָלסטו זיי מאַכן, בײַ
ביידע עקן פֿון דעק. 19 און מאַך איין כּרובֿ בײַם עק פֿון דער זײַט,
און איין כּרובֿ בײַם עק פֿון דער אַנדער זײַט; פֿון דעם דעק גופֿא
זאָלט איר מאַכן די כּרובֿים בײַ זײַנע ביידע עקן. 20 און די כּרובֿים
זאָלן אויסשפּרייטן די פֿליגלען צו דער הייך, שירעמענדיק מיט זייערע
פֿליגלען איבער דעם דעק, מיט זייערע פּנימער איינער אַקעגן
אַנדערן; צום דעק צו זאָלן זײַן די פּנימער פֿון די כּרובֿים. 21 און
זאָלסט אַרויפֿטאָן דעם דעק אויבן אויפֿן אָרון; און אין דעם אָרון
זאָלסטו אַרײַנטאָן דאָס געזעץ וואָס איך וועל דיר געבן. 22 און איך
וועל זיך דאָרטן אַנטפּלעקן צו דיר, און וועל רעדן מיט דיר פֿון
איבערן דעק, פֿון צווישן די צוויי כּרובֿים וואָס איבער דעם אָרון פֿון
געזעץ, אַלץ וואָס איך וועל דיר באַפֿעלן פֿאַר די קינדער פֿון ישׂראל.

23 און זאָלסט מאַכן אַ טיש פֿון שִטים-האָלץ; צוויי איילן זײַן לענג,
און אַן איל זײַן ברייט, און אַ האַלב זײַן הייך. 24 און

זאָלסט אים איבערציען מיט ריינעם גאָלד, און מאַכן צו אים אַ
גילדערנעם קראַנץ רונד אַרום. 25 און זאָלסט מאַכן צו אים אַ לייַסט
פֿון אַ האַנטברייט רונד אַרום, און מאַכן אַ גילדערנעם קראַנץ צו זייַן
לייַסט רונד אַרום. 26 און זאָלסט מאַכן פֿאַר אים פֿיר גילדערנע
רינגען, און אַרויפֿטאָן די רינגען אויף די פֿיר ווינקלען וואָס אויף
זייַנע פֿיר פֿיס. 27 לעבן דעם לייַסט זאָלן זייַן די רינגען, פֿאַר אויערן
פֿאַר די שטאַנגען צו טראָגן דעם טיש. 28 און זאָלסט מאַכן די
שטאַנגען פֿון שִׂטים-האָלץ, און זיי איבערציען מיט גאָלד; און דער
טיש זאָל געטראָגן ווערן אויף זיי. 29 און זאָלסט מאַכן זייַנע שיסלען,
און זייַנע שאָלן, און זייַנע קאַנען, און זייַנע בעכערס, וואָס מיט זיי
ווערט געגאָסן; פֿון ריינעם גאָלד זאָלסטו זיי מאַכן. 30 און זאָלסט
אַרויפֿטאָן אויפֿן טיש דאָס ברויט פֿון אָנגעזיכט פֿאַר מיר תּמיד.

31 און זאָלסט מאַכן אַ מנוֹרה פֿון ריינעם גאָלד; געהאַמערט זאָל די
מנוֹרה געמאַכט ווערן, איר פֿוסגעשטעל, און איר שטאַם; אירע
בעכערלעך – אירע קנעפּ און אירע בלומען – זאָלן זייַן פֿון איר
גופֿא. 32 און זעקס רערן זאָלן אַרויסגיין פֿון אירע זייַטן, דרייַ רערן
פֿון דער מנוֹרה פֿון איר איין זייַט, און דרייַ רערן פֿון דער מנוֹרה פֿון
איר צווייטער זייַט. 33 דרייַ מאַנדלקווייטיקע בעכערלעך פֿון אַ קנאָפּ
און אַ בלום אויף איין רער, און דרייַ מאַנדלקווייטיקע בעכערלעך פֿון
אַ קנאָפּ און אַ בלום אויפֿן אַנדער רער; אַזוי פֿאַר די זעקס רערן,
וואָס גייען אַרויס פֿון דער מנוֹרה. 34 און אויף דער מנוֹרה פֿיר
מאַנדלקווייטיקע בעכערלעך – אירע קנעפּ און אירע בלומען. און אַ
קנאָפּ אונטער צוויי רערן פֿון איר, און אַ קנאָפּ אונטער צוויי רערן
פֿון איר, 35 און אַ קנאָפּ אונטער צוויי רערן פֿון איר, פֿאַר די זעקס
רערן וואָס גייען אַרויס פֿון דער מנוֹרה. 36 זייערע קנעפּ און זייערע
רערן זאָלן זייַן פֿון איר גופֿא, אין גאַנצן איין אויסהאַמערונג פֿון
ריינעם גאָלד. 37 און זאָלסט מאַכן צו איר זיבן רערלעך, און מע זאָל
אָנצינדן אירע רערלעך, און מאַכן לייַכטן צו איר פֿאָדערזייַט צו. 38
און אירע צווענגלעך און אירע אַשפּענדלעך זאָלן זייַן פֿון ריינעם
גאָלד. 39 פֿון צענטנער ריינעם גאָלד זאָל מען זי מאַכן מיט אַלע די
דאָזיקע כּלים. 40 און זע און זאָלסט מאַכן לויט זייער געשטאַלט, וואָס
דיר ווערט געוויזן אויפֿן באַרג.

כו 1 און דעם מִשכּן זאָלסטו מאַכן פֿון צען פֿאָרהאַנגען; פֿון
געדרייַטן לייַנען, און בלאָער וואָל, און פּורפּל, און
ווערמילרויט, מיט כּרובֿים קונציק אויסגעאַרבעט זאָלסטו זיי מאַכן.
2 די לענג פֿון איטלעכן פֿאָרהאַנג אַכט און צוואַנציק איילן, און די
ברייט פֿון איטלעכן פֿאָרהאַנג פֿיר איילן; איין מאָס פֿאַר אַלע
פֿאָרהאַנגען. 3 פֿינף פֿאָרהאַנגען זאָלן זייַן באַהעפֿט איינער אָן
אַנדערן, און ווידער פֿינף פֿאָרהאַנגען באַהעפֿט איינער אָן אַנדערן. 4
און זאָלסט מאַכן שלייפֿן פֿון בלאָער וואָל אויף דעם זוים פֿון איין
פֿאָרהאַנג בייַם עק פֿון איין באַהעפֿטונג, און אַזוי זאָלסטו מאַכן אויף
דעם זוים פֿון דעם עקסטן פֿאָרהאַנג אין דער צווייטער באַהעפֿטונג.
5 פֿופֿציק שלייפֿן זאָלסטו מאַכן אויף דעם איין פֿאָרהאַנג, און
פֿופֿציק שלייפֿן זאָלסטו מאַכן אויף דעם ברעג פֿון דעם פֿאָרהאַנג
וואָס אין דער צווייטער באַהעפֿטונג; איינער קעגן אַנדערן זאָלן די
שלייפֿן זייַן. 6 און זאָלסט מאַכן פֿופֿציק גילדערנע האָקן, און
באַהעפֿטן די פֿאָרהאַנגען איינעם צום אַנדערן מיט די האָקן, אַז דער
מִשכּן זאָל זייַן איינס. 7 און זאָלסט מאַכן פֿאָרהאַנגען פֿון ציגנהאָר
פֿאַר אַ געצעלט איבערן מִשכּן; עלף פֿאָרהאַנגען זאָלסטו זיי מאַכן. 8
די לענג פֿון איטלעכן פֿאָרהאַנג דרייַסיק איילן, און די ברייט פֿון
איטלעכן פֿאָרהאַנג פֿיר איילן; איין מאָס פֿאַר די עלף פֿאָרהאַנגען.
9 און זאָלסט באַהעפֿטן פֿינף פֿאָרהאַנגען באַזונדער, און זעקס
פֿאָרהאַנגען באַזונדער; און דעם זעקסטן פֿאָרהאַנג זאָלסטו
צונויפֿטאָפּלען אויף דער פֿאָדערזייַט פֿון געצעלט. 10 און זאָלסט
מאַכן פֿופֿציק שלייפֿן אויף דעם זוים פֿון איין פֿאָרהאַנג, דעם עקסטן
אין דער באַהעפֿטונג, און פֿופֿציק שלייפֿן אויף דעם זוים פֿון דעם
פֿאָרהאַנג אין דער צווייטער באַהעפֿטונג. 11 און זאָלסט מאַכן
פֿופֿציק קופּערנע האָקן, און אַרייַנטאָן די האָקן אין די שלייפֿן, און
באַהעפֿטן דאָס געצעלט, אַז עס זאָל זייַן איינס. 12 און דער
אַריבערהאַנג וואָס בלייַבט פֿון די פֿאָרהאַנגען פֿון געצעלט, דער
איבעריקער האַלבער פֿאָרהאַנג, זאָל אַראָפּהענגען אויף דער
הינטערשטער זייַט פֿון מִשכּן. 13 און די אייל פֿון דער זייַט, און די
אייל פֿון דער אַנדער זייַט, וואָס בלייַבט איבער פֿון דער לענג פֿון די
פֿאָרהאַנגען פֿון געצעלט, זאָל אַראָפּהענגען אויף די זייַטן פֿון מִשכּן,
פֿון דער זייַט און פֿון דער אַנדער זייַט, אים צו פֿאַרדעקן.

14 און זאָלסט מאַכן אַ צודעק פֿאַר דעם געצעלט פֿון רויט-
געפֿאַרבטע ווידערפֿעלן, און אַ צודעק פֿון תּחש-פֿעלן פֿון אויבן.

15 און זאָלסט מאַכן די ברעטער צום מִשכּן פֿון שִטים-האָלץ,
שטייענדיק. 16 צען איילן די לענג פֿון אַ ברעט, און אַן איל און אַ
האַלבע איל די ברייט פֿון איטלעכן ברעט. 17 צוויי צאַפּנס צו
איטלעכן ברעט, איינער קעגן אַנדערן אַזוי ווי שטאַפּלען; אַזוי
זאָלסטו מאַכן צו אַלע ברעטער פֿון מִשכּן. 18 און זאָלסט מאַכן די
ברעטער צום מִשכּן, צוואַנציק ברעטער פֿאַר דער דָרום-זײַט צו
דָרום. 19 און פֿערציק זילבערנע שוועלן זאָלסטו מאַכן אונטער די
צוואַנציק ברעטער; צו צוויי שוועלן אונטער איין ברעט פֿאַר זײַנע
צוויי צאַפּנס, צו צוויי שוועלן אונטער איין ברעט פֿאַר זײַנע צוויי
צאַפּנס. 20 און פֿאַר דער צווייטער זײַט פֿון מִשכּן, פֿאַר דער צפֿון-
זײַט, צוואַנציק ברעטער, 21 מיט פֿערציק זילבערנע שוועלן צו זיי:
צוויי שוועלן אונטער איין ברעט, צוויי שוועלן אונטער איין ברעט. 22
און פֿאַר דער הינטערשטער זײַט פֿון מִשכּן צו מערבֿ, זאָלסטו מאַכן
זעקס ברעטער. 23 און צוויי ברעטער זאָלסטו מאַכן פֿאַר די ווינקלען
פֿון מִשכּן, אויף דער הינטערשטער זײַט. 24 און זיי זאָלן זײַן
אַרײַנגעפּאַסט אונטן, און דעס גלײַכן זאָלן זיי זײַן אַרײַנגעפּאַסט
אויבן ביז צום ערשטן רינג; אַזוי זאָל זײַן בײַ זיי ביידן; זיי זאָלן זײַן
פֿאַר די צוויי ווינקלען. 25 און עס וועלן זײַן אַכט ברעטער מיט
זייערע זילבערנע שוועלן – זעכצן שוועלן: צוויי שוועלן אונטער איין
ברעט, צוויי שוועלן אונטער איין ברעט. 26 און זאָלסט מאַכן ריגלען
פֿון שִטים-האָלץ; פֿינף פֿאַר די ברעטער פֿון איין זײַט מִשכּן; 27 און
פֿינף ריגלען פֿאַר די ברעטער פֿון דער צווייטער זײַט מִשכּן, און פֿינף
ריגלען פֿאַר די ברעטער פֿון דער הינטערשטער זײַט מִשכּן, צו מערבֿ;
28 און דעם מיטלסטן ריגל אין מיטן פֿון די ברעטער, וואָס זאָל
דורכריגלען פֿון עק צו עק. 29 און די ברעטער זאָלסטו איבערציִען
מיט גאָלד, און מאַכן צו זיי רינגען פֿון גאָלד, אויערן פֿאַר די ריגלען;
און זאָלסט איבערציִען די ריגלען מיט גאָלד. 30 און זאָלסט
אויפֿשטעלן דעם מִשכּן אַזוי ווי זײַן אָפּמעל וואָס איז דיר באַוויזן
געוואָרן אויפֿן באַרג.

31 און זאָלסט מאַכן אַ פָּרוֹכֶת פֿון בלאָער וואָל, און פורפּל, און
ווערמילרויט, און געדרייטן לײַנען; קונציק אויסגעאַרבעט, מיט
כּרובֿים זאָל מען אים מאַכן. 32 און זאָלסט אים אַרויפֿטאָן אויף פֿיר
זײַלן פֿון שִטים-האָלץ איבערגעצויגן מיט גאָלד, מיט זייערע העקלעך
פֿון גאָלד, אויף פֿיר זילבערנע שוועלן. 33 און זאָלסט אַרויפֿטאָן דעם
פָּרוֹכֶת אונטער די האָקן; און זאָלסט אַרײַנברענגען אַהין, אינעווייניק

פֿון פָּרוֹכֶת, דעם אָרון פֿון געזעץ; און דער פָּרוֹכֶת וועט אײַך אָפּשיידן
צווישן דעם הײליקטום און דעם קָדשֵי-קָדשים. 34 און זאָלסט
אַרויפֿטאָן דעם דעקל אויף דעם אָרון פֿון געזעץ, אין קָדשֵי-קָדשים. 35
און זאָלסט אַוועקשטעלן דעם טיש דרויסן פֿון פָּרוֹכֶת, און די מנוֹרה
אַקעגן דעם טיש, אין דָרום-זײַט מִשכּן; און דעם טיש זאָלסטו
שטעלן אין צפֿון-זײַט. 36 און זאָלסט מאַכן אַ פֿאָרהאַנג צום אײַנגאַנג
פֿון געצעלט, פֿון בלאָער וואָל, און פּורפּל, און ווערמילרויט, און
געדרייטן לײַנען, געשטיקטע אַרבעט. 37 און זאָלסט מאַכן צום
פֿאָרהאַנג פֿינף זײַלן פֿון שִטים-האָלץ, און זיי איבערציִען מיט גאָלד;
זייערע העקלעך פֿון גאָלד; און זאָלסט אויסגיסן פֿאַר זיי פֿינף
קופּערנע שוועלן.

כז

1 און זאָלסט מאַכן דעם מזבח פֿון שִטים-האָלץ, פֿינף איילן די
לענג, און פֿינף איילן די ברייט; פֿירעקעכדיק זאָל דער מזבח
זײַן, און דרײַ איילן זײַן הייך. 2 און זאָלסט מאַכן זײַנע הערנער אויף
זײַנע פֿיר ווינקלען; פֿון אים גופֿא זאָלן זײַן זײַנע הערנער; און
זאָלסט אים איבערציִען מיט קופּער. 3 און זאָלסט מאַכן זײַנע טעפּ
אויף אַוועקנעמען זײַן אַש, און זײַנע שופֿלען, און זײַנע
שפּרענגבעקנס, און זײַנע גאָפּלען און זײַנע פֿײַערפֿאַנען; אַלע זײַנע
כּלים זאָלסטו מאַכן פֿון קופּער. 4 און זאָלסט מאַכן צו אים אַ
קופּערנע זיפּ פֿון נעצאַרבעט, און זאָלסט מאַכן אויף דער נעץ פֿיר
קופּערנע רינגען אויף זײַנע פֿיר עקן. 5 און זאָלסט זי אַרויפֿטאָן
אונטער דעם געזימס פֿון מזבח, פֿון אונטן, און די נעץ זאָל זײַן ביז
דער העלפֿט פֿון מזבח. 6 און זאָלסט מאַכן שטאַנגען צום מזבח,
שטאַנגען פֿון שִטים-האָלץ, און זיי איבערציִען מיט קופּער. 7 און
זײַנע שטאַנגען זאָלן אַרײַנגעצויגן ווערן אין די רינגען, און די
שטאַנגען זאָלן זײַן אויף ביידע זײַטן פֿון מזבח ווען מע טראָגט אים.
8 הויל אינעווייניק, פֿון ברעטער, זאָלסטו אים מאַכן; אַזוי ווי מע
האָט דיר געוויזן אויפֿן באַרג, אַזוי זאָל מען מאַכן.

9 און זאָלסט מאַכן דעם הויף פֿון מִשכּן: פֿאַר דער דָרום-זײַט צו
דָרום, אַרומהאַנגען פֿאַרן הויף פֿון געדרייטן לײַנען, הונדערט איילן
די לענג פֿאַר דער איין זײַט. 10 און די זײַלן דערצו צוואַנציק, און
זייערע שוועלן צוואַנציק, פֿון קופּער; די העקלעך פֿון די זײַלן, און

זייערע רייפֿבענדער, פֿון זילבער. 11 און דעס גלײַכן פֿאַר דער צפֿון-
זײַט, פֿאַר לענג: אַרומהאַנגען הונדערט איילן די לענג, און די זײַלן
דערצו צוואַנציק, און זייערע שוועלן צוואַנציק, פֿון קופּער; די
העקלעך פֿון די זײַלן, און זייערע רייפֿבענדער, פֿון זילבער. 12 און
פֿאַר ברייט פֿון הויף אין מערבֿ-זײַט, אַרומהאַנגען פֿון פֿופֿציק איילן:
די זײַלן דערצו צען, און זייערע שוועלן צען. 13 און די ברייט פֿון
הויף אין מזרח-זײַט צו זונאויפֿגאַנג פֿופֿציק איילן. 14 און פֿופֿצן
איילן אַרומהאַנגען פֿאַר איין זײַט; די זײַלן דערצו דרײַ, און זייערע
שוועלן דרײַ. 15 און פֿאַר דער צווייטער זײַט פֿופֿצן איילן
אַרומהאַנגען; די זײַלן דערצו דרײַ, און זייערע שוועלן דרײַ. 16 און
פֿאַרן טויער פֿון הויף אַ פֿאָרהאַנג פֿון צוואַנציק איילן, פֿון בלאָער
וואָל, און פּורפּל, און ווערמילרויט, און געדרייַטן לײַנען, געשטיקטע
אַרבעט; די זײַלן דערצו פֿיר, און זייערע שוועלן פֿיר. 17 אַלע זײַלן
פֿון הויף רונד אַרום, אַרומגערייפֿט מיט זילבער; זייערע העקלעך פֿון
זילבער, און זייערע שוועלן פֿון קופּער. 18 די לענג פֿון הויף הונדערט
איילן, און די ברייט פֿופֿציק אַקעגן פֿופֿציק, און די הייך פֿינף איילן,
פֿון געדרייַטן לײַנען; און די שוועלן דערצו פֿון קופּער. 19 אַלע געצײַג
פֿון מִשכּן פֿאַר זײַן גאַנצער אַרבעט, און אַלע זײַנע פֿלעקלעך, און
אַלע פֿלעקלעך פֿון הויף, פֿון קופּער.

תְּצַוֶּה

20 און דו זאָלסט באַפֿעלן די קינדער פֿון ישׂראל, זיי זאָלן דיר
ברענגען ריינע געשלאָגענע בוימל פֿאַר דער לײַכטונג, אויף אָנצינדן
אַ ליכט תּמיד. 21 אין אוהל-מועד, דרויסן פֿון פָּרוֹכֶת וואָס פֿאַרן
געזעץ, זאָל עס אַהרן און זײַנע קינדער צוריכטן אויף פֿון אָוונט ביז
אין דער פֿרי, פֿאַר גאָט; אַן אייביק געזעץ אויף זייערע דוֹר-דוֹרות
פֿאַר די קינדער פֿון ישׂראל.

כח

1 און דו מאַך גענענען צו דיר דײַן ברודער אַהרֹנען, און
זײַנע זין מיט אים, פֿון צווישן די קינדער פֿון ישׂראל, כּדי זיי
זאָלן זײַן כֹּהנים צו מיר; אַהרן, נָדָב, און אַביהוא, אֶלעָזָר, און
איתָמָר, אַהרנס זין. 2 און זאָלסט מאַכן דײַן ברודער אַהרֹנען הייליקע
קליידער פֿאַר אַ כּבוד און פֿאַר אַ שיינקייט. 3 און דו זאָלסט רעדן צו

אַלע קלוגהאַרציקע, וואָס איך האָב זיי אָנגעפֿילט מיט אַ גײַסט פֿון
חכמה, זיי זאָלן מאַכן די קליידער פֿאַר אַהרֹנען, כּדי אים צו הייליקן
אַז ער זאָל זײַן אַ כֹּהן צו מיר.

4 און דאָס זײַנען די קליידער, וואָס זיי זאָלן מאַכן: אַ חושֶן, און אַן
אֵפוד, און אַ מאַנטל, און אַ געקעסטלט העמדל, אַ הויב, און אַ
גאַרטל; און זיי זאָלן מאַכן הייליקע קליידער פֿאַר דײַן ברודער
אַהרֹנען און פֿאַר זײַנע זין, כּדי זיי זאָלן זײַן כֹּהנים צו מיר. 5 און זיי
זאָלן נעמען דאָס גאָלד, און די בלאָע וואָל, און דעם פּורפּל, און דאָס
ווערמילרויט, און דעם לײַנען.

6 און זיי זאָלן מאַכן דעם אֵפוד פֿון גאָלד, בלאָער וואָל, און פּורפּל,
ווערמילרויט, און געדרייטן לײַנען, קונציק אויסגעאַרבעט. 7 צוויי
אַקסלבענדער זאָל ער האָבן, באַהעפֿט צו זײַנע צוויי עקן, כּדי ער
זאָל זײַן באַהעפֿט. 8 און דער גאַרטלבאַנד וואָס אויף אים, זאָל זײַן
אַזוי ווי זײַן אַרבעט, פֿון אים גופֿא; פֿון גאָלד, בלאָער וואָל, און
פּורפּל, און ווערמילרויט, און געדרייטן לײַנען. 9 און זאָלסט נעמען
צוויי אָניקלשטיינער, און אויסקריצן אויף זיי די נעמען פֿון די קינדער
פֿון ישׂראל; 10 זעקס פֿון זייערע נעמען אויף איין שטיין, און די
איבעריקע זעקס נעמען אויפֿן צווייטן שטיין, לויט זייערע געבורטן.
11 ווי אַרבעט פֿון אַ שטיינשנײַדער, ווי אויסקריצונגען פֿון אַ זיגל,
זאָלסטו אויסקריצן די צוויי שטיינער לויט די נעמען פֿון די קינדער
פֿון ישׂראל; אײַנגעראָמט אין אײַנפֿאַסונגען פֿון גאָלד זאָלסטו
זיי מאַכן. 12 און זאָלסט אַרויפֿטאָן די צוויי שטיינער אויף די
אַקסלבענדער פֿון איפֿוד – שטיינער פֿון דערמאָנונג פֿאַר די קינדער
פֿון ישׂראל; און אַהרן זאָל טראָגן זייערע נעמען פֿאַר גאָט אויף זײַנע
צוויי אַקסלען פֿאַר אַ דערמאָנונג.

13 און זאָלסט מאַכן אײַנפֿאַסונגען פֿון גאָלד; 14 און צוויי קייטן פֿון
ריינעם גאָלד; געדרייט זאָלסטו זיי מאַכן, פֿלעכטאַרבעט; און זאָלסט
אַרויפֿטאָן די געפֿלאָכטענע קייטן אויף די אײַנפֿאַסונגען.

15 און זאָלסט מאַכן אַ חושֶן פֿון באַשייד, קונציק אויסגעאַרבעט;
אַזוי ווי די אַרבעט פֿון אֵפוד זאָלסטו אים מאַכן: פֿון גאָלד, בלאָער
וואָל, און פּורפּל, און ווערמילרויט, און געדרייטן לײַנען, זאָלסטו אים
מאַכן. 16 פֿירעקעכדיק זאָל ער זײַן, געטאָפּלט, אַ שפּאַן זײַן לענג,

און אַ שפּאַן זײַן ברייט. 17 און זאָלסט אַרײַנזעצן אין אים אַן
אײַנזעצונג פֿון שטיינער, פֿיר ציילן שטיינער. אַ צייל פֿון רובין,
טאָפּאַז, און שמאַראַק, איין צייל; 18 און די צווייטע צייל: גאַרפֿונקל,
סאַפּירשטיין, און דימענט; 19 און די דריטע צייל: יאַכצום, אַגאַט,
און אַמעטיסט; 20 און די פֿירטע צייל: גאָלדשטיין, און אָניקל, און
יאַשפֿיז; אײַנגעזעצט אין גאָלד זאָלן זיי זײַן אין זייערע אײַנפֿאַסונגען.
21 און די שטיינער זאָלן זײַן לויט די נעמען פֿון די קינדער פֿון
ישׂראל, צוועלף, לויט זייערע נעמען; ווי אויסקריצונגען פֿון אַ זיגל,
איטלעכער לויט זײַן נאָמען זאָלן זיי זײַן, אַקעגן די צוועלף שבֿטים.
22 און זאָלסט מאַכן אויפֿן חושן געדרײַטע קייטן, פֿלעכטאַרבעט, פֿון
ריינעם גאָלד. 23 און זאָלסט מאַכן צום חושן צוויי גילדערנע רינגען,
און אַרויפֿטאָן די צוויי רינגען אויף די צוויי עקן פֿון חושן. 24 און
זאָלסט אַרײַנטאָן די צוויי גילדערנע פֿלעכטן אין די צוויי רינגען בײַ
די עקן פֿון חושן. 25 און די צוויי עקן פֿון די צוויי פֿלעכטן זאָלסטו
אַרויפֿטאָן אויף די צוויי אײַנפֿאַסונגען, און אַרויפֿטאָן אויף די
אַקסלבענדער פֿון איפֿוד, אויף זײַן פֿאָדערזײַט. 26 און זאָלסט מאַכן
צוויי גילדערנע רינגען, און זיי אַרויפֿזעצן אויף די צוויי עקן פֿון חושן
בײַ זײַן זוים וואָס צו דער זײַט פֿון אֵפֿוד, אינעווייניק צו. 27 און
זאָלסט מאַכן צוויי גילדערנע רינגען, און זיי אַרויפֿטאָן אויף די צוויי
אַקסלבענדער פֿון איפֿוד, פֿון אונטן, אויף זײַן פֿאָדערזײַט, לעבן זײַן
באַהעפֿטונג, איבער דעם אַרומבאַנד פֿון אֵפֿוד. 28 און מע זאָל
צושנירן דעם חושן דורך זײַנע רינגען צו די רינגען פֿון אֵפֿוד מיט אַ
שנור פֿון בלאָער וואָל, כּדי ער זאָל זײַן אויף דעם אַרומבאַנד פֿון
אֵפֿוד, און דער חושן זאָל זיך ניט אַראָפּרוקן פֿון אֵפֿוד. 29 און אַהרן
זאָל טראָגן די נעמען פֿון די קינדער פֿון ישׂראל אין דעם חושן פֿון
באַשייד אויף זײַן האַרצן, ווען ער קומט אין הייליקטום, פֿאַר אַ
דערמאָנונג פֿאַר גאָט תּמיד. 30 און זאָלסט אַרײַנטאָן אין דעם חושן
פֿון באַשייד די אורים-ותּומים, און זיי זאָלן זײַן בײַ אַהרֹנען אויפֿן
האַרצן, ווען ער קומט פֿאַר גאָט; און אַהרן זאָל טראָגן דעם באַשייד
פֿון די קינדער פֿון ישׂראל אויף זײַן האַרצן פֿאַר גאָט תּמיד.

31 און זאָלסט מאַכן דעם מאַנטל פֿון אֵפֿוד פֿון לויטער בלאָער וואָל.
32 און זײַן עפֿענונג פֿאַרן קאָפּ זאָל זײַן אין זײַן מיטן; אַ זוים זאָל זײַן
בײַ זײַן עפֿענונג רונד אַרום, וועבאַרבעט; אַזוי ווי די עפֿענונג פֿון אַ
פֿאַנצערהעמד זאָל זײַן בײַ אים, ער זאָל זיך ניט צערײַסן. 33 און
זאָלסט מאַכן אויף זײַנע ברעגן מילגרוימען פֿון בלאָער וואָל, און

פּורפּל, און װערמילרױט, אױף זײַנע ברעגן רונד אַרום, און גילדערנע
גלעקלעך צװישן זײ רונד אַרום; 34 אַ גילדערן גלעקל און אַ
מילגרױם, אַ גילערן גלעקל און אַ מילגרױם, אױף די ברעגן פֿון דעם
מאַנטל רונד אַרום. 35 און עס זאָל זײַן אױף אַהרֹנען בײַם דינען, און
דער קָול דערפֿון זאָל זיך הערן װען ער קומט אַרײַן אין הײליקטום
פֿאַר גאָט, און װען ער גײט אַרױס, כּדי ער זאָל ניט שטאַרבן.

36 און זאָלסט מאַכן אַ שטערנבלעך פֿון רײנעם גאָלד, און אױסקריצן
אױף אים װי אױסקריצונגען פֿון אַ זיגל "הײליק צו גאָט". 37 און
זאָלסט עס אַרױפֿטאָן אױף אַ שנור פֿון בלאָער װאָל, און עס זאָל זײַן
אױף דער הױב; אױף דער פֿאָדערזײַט פֿון דער הױב זאָל עס זײַן. 38
און עס זאָל זײַן אױף אַהרנס שטערן, און אַהרן זאָל נעמען אױף זיך
די זינד אַקעגן די הײליקע זאַכן, װאָס די קינדער פֿון ישׂראל הײליקן,
בײַ אַלע זײערע הײליקע גאָבן; און עס זאָל זײַן אױף זײַן שטערן
תּמיד, כּדי זײ זאָלן באַװיליקט װערן פֿאַר גאָט.

39 און זאָלסט מאַכן דאָס העמדל געקעסטלט, פֿון לײַנען; און
זאָלסט מאַכן אַ הױב פֿון לײַענן; און אַ גאַרטל זאָלסטו מאַכן,
געשטיקטע אַרבעט. 40 און אַהרנס זין זאָלסטו מאַכן העמדלעך; און
זאָלסט זײ מאַכן גאַרטלען; און היטלען זאָלסטו זײ מאַכן פֿאַר אַ
כּבוד און פֿאַר אַ שײנקײט. 41 און זאָלסט זײ אָנטאָן דײַן ברודער
אַהרֹנען און זײַנע זין מיט אים; און זאָלסט זײ זאַלבן, און דערפֿילן
זײער האַנט, און זײ הײליקן, אַז זײ זאָלן זײַן כֹּהנים צו מיר. 42 און
מאַך זײ לײַנענע הױזן צו פֿאַרדעקן דאָס שאַנדפֿלײש; פֿון די לענדן
און ביז די דיכן זאָלן זײ זײַן. 43 און זײ זאָלן זײַן אױף אַהרֹנען און
זײַנע זין, װען זײ קומען אין אֹוהל-מוֹעד, אָדער װען זײ גענענען צום
מזבח, צו דינען אין הײליקטום; כּדי זײ זאָלן ניט טראָגן אַ זינד און
שטאַרבן; אַן אײביק געזעץ פֿאַר אים און פֿאַר זײַן זאָמען נאָך אים.

כט

1 און דאָס איז די זאַך װאָס דו זאָלסט טאָן צו זײ, זײ צו
הײליקן צו זײַן כֹּהנים צו מיר: נעם אײן יונגן אָקס און צװײ
װידערס אָן אַ פֿעלער. 2 און אומגעזײַערט ברױט, און אומגעזײַערטע
חלות פֿאַרמישט מיט אײל, און אומגעזײַערטע קוכנס באַשמירט מיט
אײל; פֿון װײצענעם זעמלמעל זאָלסטו זײ מאַכן. 3 און זאָלסט זײ

אַרײַנטאָן אין איין קאָרב, און זיי געגענען אין דעם קאָרב, מיט דעם
אָקס און מיט די צוויי ווידערס. 4 און אַהרׂנען און זײַנע זין זאָלסטו
מאַכן געגענען צום אײַנגאַנג פֿון אוהל-מוֹעד, און זאָלסט זיי וואַשן
מיט וואַסער. 5 און זאָלסט נעמען די קליידער, און אָנקלײַדן אַהרׂנען
דאָס העמדל, און דעם מאַנטל פֿון אֵפֿוֹד, און דעם אֵפֿוֹד, און דעם
חושן, און אים אָנגורטן מיט דעם אַרומבאַנד פֿון אֵפֿוֹד. 6 און זאָלסט
אָנטאָן די הויב אויף זײַן קאָפּ, און אַרויפֿטאָן די הייליקע קרוין אויף
דער הויב. 7 און זאָלסט נעמען דאָס אייל פֿון זאַלבונג, און אַרויפֿגיסן
אויף זײַן קאָפּ, און אים זאַלבן. 8 און זײַנע זין זאָלסטו מאַכן
געגענען, און זיי אָנקלײַדן העמדלעך. 9 און זאָלסט זיי אָנגורטן אַ
גאַרטל, אַהרׂנען און זײַנע זין, און זיי אָנבינדן היטלען, און די כּהונה
זאָל זיי געהערן פֿאַר אַן אייביקן רעכט; און זאָלסט דערפֿילן די האַנט
פֿון אַהרׂנען, און די האַנט פֿון זײַנע זין.

10 און זאָלסט מאַכן געגענען דעם אָקס פֿאַרן אוהל-מוֹעד, און אַהרן
און זײַנע זין זאָלן אָנלעגען זייערע הענט אויפֿן קאָפּ פֿון אָקס. 11 און
זאָלסט שעכטן דעם אָקס פֿאַר גאָט, בײַם אײַנגאַנג פֿון אוהל-מוֹעד.
12 און זאָלסט נעמען פֿון דעם בלוט פֿון אָקס, און אַרויפֿטאָן אויף די
הערנער פֿון מזבח מיט דײַן פֿינגער, און דאָס גאַנצע בלוט זאָלסטו
אויסגיסן בײַם גרונט פֿון מזבח. 13 און זאָלסט נעמען דאָס גאַנצע
פֿעטס וואָס באַדעקט די אינגעווייד, און דאָס רויטפֿלייש איבער דעם
לעבער, אוןביידע נירן, און דאָס פֿעטס וואָס אויף זיי, און דעמפֿן
אויפֿן מזבח. 14 און דאָס פֿלייש פֿון אָקס, און זײַן פֿעל, און זײַן
מיסט, זאָלסטו פֿאַרברענען אין פֿײַער אויסן לאַגער; אַ זינדאָפּפֿער
איז דאָס.

15 און איין ווידער זאָלסטו נעמען, און אַהרן און זײַנע זין זאָלן
אָנלעגען זייערע הענט אויפֿן קאָפּ פֿון ווידער. 16 און זאָלסט שעכטן
דעם ווידער, און נעמען זײַן בלוט, און שפּרענגען אויפֿן מזבח רונד
אַרום. 17 און דעם ווידער זאָלסטו צעשנײַדן אויף זײַנע שטיקער, און
זאָלסט וואַשן זײַנע אינגעווייד, און זײַנע קני, און זיי אַוועקלייגן צו
זײַנע שטיקער, און צו זײַן קאָפּ. 18 און זאָלסט דעמפֿן דעם גאַנצן
ווידער אויפֿן מזבח; אַ בראַנדאָפּפֿער איז דאָס צו גאָט; אַ
געשמאַקער ריח, אַ פֿײַעראָפּפֿער איז דאָס צו גאָט.

19 און זאָלסט נעמען דעם צווייטן ווידער, און אַהרן און זײַנע זין
זאָלן אָנלענען זייערע הענט אויפֿן קאָפּ פֿון ווידער. 20 און זאָלסט
שעכטן דעם ווידער, און נעמען פֿון זײַן בלוט, און אַרויפֿטאָן אויפֿן
רעכטן אויערלעפּל פֿון אַהרֹנען, און אויפֿן רעכטן אויערלעפּל פֿון
זײַנע זין, און אויפֿן דוימען פֿון זייער רעכטער האַנט, און אויפֿן
דוימען פֿון זייער רעכטן פֿוס; און זאָלסט שפּרענגען דאָס בלוט אויפֿן
מזבח רונד אַרום. 21 און זאָלסט נעמען פֿון דעם בלוט וואָס אויפֿן
מזבח, און פֿון דעם אייל פֿון זאַלבונג, און שפּריצן אויף אַהרֹנען, און
אויף זײַנע קליידער, און אויף זײַנע זין, און אויף די קליידער פֿון זײַנע
זין מיט אים; און ער און זײַנע קליידער וועלן ווערן הייליק, און זײַנע
זין און די קליידער פֿון זײַנע זין מיט אים. 22 און זאָלסט נעמען פֿון
דעם ווידער דאָס פֿעטס, און דעם ווײדל, און דאָס פֿעטס וואָס
באַדעקט די אינגעווייד, און דאָס רויטפֿלייש פֿון לעבער, און ביידע
נירן, און דאָס פֿעטס וואָס אויף זיי, און דעם רעכטן שענקל –
וואָרום אַ ווידער פֿון דערפֿילונג איז דאָס – 23 און איין לאַבן ברויט,
און איין חלה ברויט אויף אייל, און איין קוכן פֿון דעם קאָרב
אומגעזײַערטן ברויט וואָס פֿאַר גאָט. 24 און זאָלסט אַלצדינג
אַרויפֿטאָן אויף די הענט פֿון אַהרֹנען, און אויף די הענט פֿון זײַנע זין;
און זאָלסט זיי אויפֿהייבן אַן אויפֿהייבונג פֿאַר גאָט. 25 און זאָלסט
עס נעמען פֿון זייער האַנט, און דעמפֿן אויפֿן מזבח, איבער דעם
בראַנדאָפּפֿער, פֿאַר אַ געשמאַקן ריח פֿאַר גאָט; אַ פֿײַעראָפּפֿער איז
דאָס צו גאָט. 26 און זאָלסט נעמען די ברוסט פֿון דעם ווידער פֿון
דערפֿילונג וואָס פֿאַר אַהרֹנען, און זי אויפֿהייבן אַן אויפֿהייבונג פֿאַר
גאָט; און עס זאָל זײַן דיר צום חלק. 27 און זאָלסט הייליקן די
ברוסט פֿון אויפֿהייבונג, און דעם שענקל פֿון אָפּשיידונג, וואָס איז
אויפֿגעהויבן געוואָרן, און וואָס איז אָפּגעשיידט געוואָרן פֿון דעם
ווידער פֿון דערפֿילונג, פֿון דעם וואָס פֿאַר אַהרֹנען און פֿאַר זײַנע זין.
28 און עס זאָל געהערן צו אַהרֹנען און צו זײַנע קינדער, פֿאַר אַן
אייביקן רעכט, פֿון די קינדער פֿון ישׂראל; וואָרום אַן אָפּשיידונג איז
דאָס, און אַן אָפּשיידונג זאָל עס זײַן, פֿון די קינדער פֿון ישׂראל פֿון
זייערע פֿרידאָפּפֿער, זייער אָפּשיידונג צו גאָט.

29 און די הייליקע קליידער פֿון אַהרֹנען זאָלן זײַן פֿאַר זײַנע זין נאָך
אים, אויף צו זאַלבן אין זיי, און צו דערפֿילן זייער האַנט אין זיי. 30
זיבן טעג זאָל זיי אָנטאָן דער פֿון זײַנע זין, וואָס ווערט דער כֹּהן אויף
זײַן אָרט, דער וואָס קומט אין אוהל-מוֹעד צו דינען אין הייליקטום.

31 און דעם ווידער פֿון דערפֿילונג זאָלסטו נעמען, און קאָכן זײַן
פֿלייש אין אַ הייליקן אָרט. 32 און אַהרן און זײַנע זין זאָלן עסן דאָס
פֿלייש פֿון דעם ווידער, און דאָס ברויט וואָס אין קאָרב, בײַם
אײַנגאַנג פֿון אוֹהל-מוֹעד. 33 און דאָס זאָלן עסן די אויף וועמען עס
איז פֿאַרגעבן געוואָרן דערמיט, כּדי צו דערפֿילן זייער האַנט, זיי צו
הייליקן; אָבער אַ פֿרעמדער זאָל דערפֿון ניט עסן, ווײַל דאָס איז
הייליק. 34 און אַז עס וועט איבערבלײַבן פֿון דעם פֿלייש פֿון
דערפֿילונג, אָדער פֿון דעם ברויט, ביז אין דער פֿרי, זאָלסטו
פֿאַרברענען דאָס געבליבענע אין פֿײַער; עס זאָל ניט געגעסן ווערן,
וואָרום עס איז הייליק.

35 און זאָלסט טאָן צו אַהרֹנען און צו זײַנע זין אַזוי ווי אַלץ וואָס
איך האָב דיר באַפֿוילן; זיבן טעג זאָלסטו דערפֿילן זייער האַנט. 36
און אַן אָקס אַ זינדאָפּפֿער זאָלסטו מאַכן איטלעכן טאָג פֿאַר אַ
פֿאַרגעבונג, און רייניקן דעם מזבח מיט דײַן מכפּר זײַן אויף אים; און
זאָלסט אים זאַלבן, אים צו הייליקן. 37 זיבן טעג זאָלסטו מכפּר זײַן
אויפֿן מזבח, און אים הייליקן; און דער מזבח זאָל זײַן אַ הייליקסטע
הייליקייט; אַלץ וואָס רירט זיך אָן אָן מזבח זאָל ווערן הייליק.

38 און דאָס איז וואָס דו זאָלסט מאַכן אויפֿן מזבח: יאָריקע שעפּסן
צוויי אַ טאָג, תּמיד. 39 איין שעפּס זאָסלטו מאַכן אין דער פֿרי, און
דעם צווייטן שעפּס זאָלסטו מאַכן קעגן אָוונט. 40 און אַ צענטל
זעמלמעל פֿאַרמישט מיט געשלאָגענע אייל אַ פֿערטל הין, און אַ
גיסאָפּפֿער פֿון אַ פֿערטל הין ווײַן צו דעם איין שעפּס. 41 און דעם
צווייטן שעפּס זאָלסטו מאַכן קעגן אָוונט; אַזוי ווי דאָס שפּײַזאָפּפֿער
פֿון אין דער פֿרי, און אַזוי ווי זײַן גיסאָפּפֿער, זאָלסטו מאַכן צו אים,
פֿאַר אַ געשמאַקן ריח, אַ פֿײַעראָפּפֿער צו גאָט. 42 אַ שטענדיק
בראַנדאָפּפֿער אויף אײַערע דוֹר-דוֹרות, בײַם אײַנגאַנג פֿון אוֹהל-
מוֹעד, פֿאַר גאָט, וואָס דאָרטן וועל איך זיך אַנטפּלעקן צו אײַך,
דאָרטן צו רעדן צו דיר. 43 און איך וועל זיך דאָרטן אַנטפּלעקן צו די
קינדער פֿון ישׂראל, און עס וועט געהייליקט ווערן מיט מײַן פּראַכט.
44 און איך וועל הייליקן דעם אוֹהל-מוֹעד, און דעם מזבח; און
אַהרֹנען און זײַנע זין וועל איך הייליקן צו זײַן כּהנים צו מיר. 45 און
איך וועל רוען צווישן די קינדער פֿון ישׂראל, און וועל זיי זײַן צום
גאָט. 46 און זיי וועלן וויסן, אַז איך בין יהוה זייער גאָט, וואָס האָב

זיי אַרויסגעצויגן פֿון לאַנד מִצרַיִם, כּדי איך זאָל רוען צווישן זיי. איך
בין יהוה זייער גאָט.

ל
1 און זאָלסט מאַכן אַ מזבח פֿאַר רייכערונג פֿון ווייַרויך; פֿון
שִטים-האָלץ זאָלסטו אים מאַכן. 2 אַן איל זייַן לענג, און אַן
איל זייַן ברייט; פֿירעקעכדיק זאָל ער זייַן, און צוויי אייל זייַן הייך;
פֿון אים גופֿא זאָלן זייַן זייַנע הערנער. 3 און זאָלסט אים איבערציען
מיט ריינעם גאָלד, זייַן אויבערדעק, און זייַנע ווענט רונד אַרום, 4 און
זייַנע הערנער; און זאָלסט מאַכן צו אים אַ גילדערנעם קראַנץ רונד
אַרום. און צוויי גילדערנע רינגען זאָלסטו מאַכן צו אים אונטער זייַן
קראַנץ; אויף זייַנע צוויי פֿלאַנקען זאָלסטו זיי מאַכן – אויף זייַנע
צוויי זייַטן, און זיי זאָלן זייַן פֿאַר אויערן פֿאַר די שטאַנגען, אים צו
טראָגן אויף זיי. 5 און זאָלסט מאַכן די שטאַנגען פֿון שִטים-האָלץ,
און זיי איבערציען מיט גאָלד. 6 און זאָלסט אים אַוועקשטעלן פֿאַר
דעם פָּרוֹכֶת וואָס פֿאַר דעם אָרון פֿון געזעץ, פֿאַר דעם דעק וואָס
איבער דעם געזעץ, וואָס דאָרטן וועל איך זיך אַנטפּלעקן צו דיר. 7
און אַהרן זאָל רייכערן אויף אים ווייַרויך פֿון שמעקעדיקע געווירצן;
פֿרימאָרגן אין פֿרימאָרגן, ווען ער מאַכט צורעכט די רערלעך, זאָל ער
עס רייכערן. 8 און ווען אַהרן צינדט אָן די רערלעך קעגן אָוונט, זאָל
ער עס רייכערן; אַ שטענדיקן ווייַרויך פֿאַר גאָט אויף אייַערע דור-
דורות. 9 איר זאָלט ניט אויפֿברענגען אויף אים פֿרעמדן ווייַרויך,
אָדער אַ בראַנדאָפּפֿער און אַ שפּייַזאָפּפֿער; און אַ גיסאָפּפֿער זאָלט
איר ניט גיסן אויף אים. 10 און אַהרן זאָל מכפּר זייַן אויף זייַנע
הערנער איין מאָל אין יאָר; מיט דעם בלוט פֿון דעם זינדאָפּפֿער פֿון
פֿאַרגעבונג זאָל ער איין מאָל אין יאָר מכפּר זייַן אויף אים, אויף
אייַערע דור-דורות; אַ הייליקסטע הייליקייט איז ער צו גאָט.

כִּי תִשָּׂא

11 און גאָט האָט גערעדט צו משהן, אַזוי צו זאָגן: 12 אַז דו וועסט
אויפֿנעמען דעם מספּר פֿון די קינדער פֿון ישׂראל לויט זייער ציילונג,
זאָלן זיי געבן איטלעכער אַן אויסלייז פֿאַר זייַן נפֿש צו גאָט, ווען מע
ציילט זיי, כּדי עס זאָל ניט זייַן צווישן זיי אַ מגפֿה, ווען מע ציילט זיי.
13 דאָס זאָלן זיי געבן, איטלעכער וואָס גייט אַריין אין דער ציילונג:

אַ האַלבן שֶקל, אויפֿן הייליקן שֶקל – צוואַנציק גֵרָה אַ שֶקל – אַ
האַלבן שֶקל אַן אָפּשיידונג צו גאָט. 14 איטלעכער וואָס גייט אַרײַן
אין דער ציילונג, פֿון צוואַנציק יאָר אַלט און העכער, זאָל געבן די
אָפּשיידונג פֿון גאָט. 15 דער רײַכער זאָל ניט מערן, און דער אָרימער
זאָל ניט מינערן פֿון אַ האַלבן שֶקל, בײַם געבן די אָפּשיידונג פֿון
גאָט, כּדי מכפּר צו זײַן אויף אײַערע נפֿשות. 16 און זאָלסט נעמען
דאָס געלט פֿון פֿאַרגעבונג, פֿון די קינדער פֿון ישׂראל, און זאָלסט עס
געבן פֿאַר דער אַרבעט פֿון אוהל-מועד, און עס זאָל זײַן די קינדער
פֿון ישׂראל פֿאַר אַ דערמאָנונג פֿאַר גאָט, מכפּר צו זײַן אויף אײַערע
נפֿשות.

17 און גאָט האָט גערעדט צו משהן, אַזוי צו זאָגן: 18 זאָלסט אויך
מאַכן אַ האַנטפֿאַס פֿון קופּער, מיט זײַן געשטעל פֿון קופּער, זיך צו
וואַשן; און זאָלסט אים אַוועקשטעלן צווישן אוהל-מועד און צווישן
מזבח, און אַרײַנטאָן אַהין וואַסער. 19 און אַהרן און זײַנע זין זאָלן
וואַשן פֿון אים זייערע הענט און זייערע פֿיס. 20 ווען זיי קומען אין
אוהל-מועד, זאָלן זיי זיך וואַשן מיט וואַסער, כּדי זיי זאָלן ניט
שטאַרבן; אָדער ווען זיי גענענען צום מזבח צו דינען, צו דעמפֿן אַ
פֿײַעראָפּפֿער צו גאָט. 21 און זיי זאָלן וואַשן זייערע הענט און זייערע
פֿיס, כּדי זיי זאָלן ניט שטאַרבן; און עס זאָל זיי זײַן אַן אייביק געזעץ,
אים און זײַן זאָמען אויף דור-דורות.

22 און גאָט האָט גערעדט צו משהן, אַזוי צו זאָגן: 23 דו נעם דיר
אויך הויפּטגעווירצן, פֿליסיקע מירע פֿינף הונדערט [שֶקל] , און
געווירציקן צימערינג אַ העלפֿט דערפֿון, צוויי הונדערט און פֿופֿציק,
און געווירצראָר צוויי הונדערט און פֿופֿציק, 24 און קאַניל פֿינף
הונדערט, אויפֿן הייליקן שֶקל, און בוימל אַ הין. 25 און זאָלסט מאַכן
דערפֿון אַן אייל פֿון הייליקער זאַלבונג, אַ בשׂמים צובאַרייט אַזוי ווי
דער בשׂמים-מישער מאַכט; אַן אייל פֿון הייליקער זאַלבונג זאָל עס
זײַן. 26 און זאָלסט זאַלבן דערמיט דעם אוהל-מועד, און דעם אָרון
פֿון געזעץ, 27 און דעם טיש און אַלע זײַנע כּלים, און די מנורה און
אירע כּלים, און דעם מזבח פֿאַר ווײַרויך, 28 און דעם מזבח פֿאַר
בראַנדאָפּפֿער און אַלע זײַנע כּלים, און דעם האַנטפֿאַס און זײַן
געשטעל. 29 און זאָלסט זיי הייליקן, זיי זאָלן זײַן אַ הייליקסטע
הייליקייט; אַלץ וואָס רירט זיך אָן זיי אָן זאָל ווערן הייליק. 30 און
אַהרֹנען און זײַנע זין זאָלסטו זאַלבן און זיי הייליקן צו זײַן כֹּהנים צו

מיר. 31 און צו די קינדער פֿון ישׂראל זאָלסטו רעדן, אַזוי צו זאָגן: אַן
אייל פֿון הייליקער זאַלבונג זאָל דאָס זײַן צו מיר אויף אײַערע דוֹר-
דוֹרות. 32 אויף אַ מענטשנס לײַב זאָל עס ניט געגאָסן ווערן, און איר
זאָלט ניט מאַכן אַזוינס, לויט דער צונויפֿמישונג דערפֿון; הייליק איז
דאָס, הייליק זאָל עס אײַך זײַן. 33 איטלעכער וואָס וועט צוברייטן
אַזוינס, אָדער וואָס וועט אַרויפֿטאָן דערפֿון אויף אַ פֿרעמדן, וועט
פֿאַרשניטן ווערן פֿון זײַן פֿאָלק.

34 און גאָט האָט געזאָגט צו משהן: נעם דיר שמעקעדיקע געווירצן,
טריפֿגעווירץ, און רייכערנעגל, און גאַלאַבאַן; שמעקעדיקע געווירצן,
און לויטערן ווײַרויך; גלײַך אויף גלײַך זאָלן זיי זײַן. 35 און זאָלסט
מאַכן דערפֿון אַ רייכערוואַרג, אַ בשׂמים אַזוי ווי דער בשׂמים-מישער
מאַכט, צוגעריכט מיט זאַלץ, ריין, הייליק. 36 און זאָלסט דערפֿון דין
צערײַבן, און אַרויפֿטאָן דערפֿון פֿאַר דעם געזעץ און אוהל-מוֹעד,
וואָס דאָרטן וועל איך זיך אַנטפּלעקן צו דיר; אַ הייליקסטע
הייליקייט זאָל עס אײַך זײַן. 37 און דאָס רייכערוואַרג וואָס דו וועסט
מאַכן – לויט זײַן צונויפֿמישונג זאָלט איר פֿאַר זיך ניט מאַכן; הייליק
צו גאָט זאָל עס דיר זײַן. 38 איטלעכער וואָס וועט מאַכן אַזוינס, צו
שמעקן דערפֿון, וועט פֿאַרשניטן ווערן פֿון זײַן פֿאָלק.

לא

1 און גאָט האָט געזאָגט צו משהן אַזוי צו זאָגן: 2 זע, איך
האָב גערופֿן מיטן נאָמען בצַלאֵל דעם זון פֿון אורי דעם זון
פֿון חורן, פֿון שבֿט יהודה, 3 און איך האָב אים אָנגעפֿילט מיטן גײַסט
פֿון גאָט, אין חכמה, און אין פֿאַרשטאַנדיקייט און אין קענשאַפֿט,
און אין יעטוועדער מלאָכה, 4 אויסצוקינצלען קונציקע זאַכן, צו
אַרבעטן אין גאָלד, און אין זילבער, און אין קופּער; 5 און אין
שנײַדונג פֿון שטיינער צום אײַנפֿאַסן, און אין שניצונג פֿון האָלץ, צו
אַרבעטן אין יעטוועדער מלאָכה. 6 און איך, זע, האָב צוגעגעבן צו
אים אָהליאָבֿ דעם זון פֿון אַחיסָמָכן, פֿון שבֿט דָן; און אין האַרצן פֿון
אַלע קלוגהאַרציקע האָב איך אַרײַנגעגעבן חכמה, אַז זיי זאָלן מאַכן
אַלץ וואָס איך האָב דיר באַפֿוילן: 7 דעם אוהל-מוֹעד, און דעם אָרון
פֿאַרן געזעץ, און דעם דעק וואָס איבער אים, און אַלע כּלים פֿון
געצעלט; 8 און דעם טיש און זײַנע כּלים, און די ריינע מנוֹרה און
אַלע אירע כּלים, און דעם מזבח פֿאַר ווײַרויך; 9 און דעם מזבח פֿאַר

בראַנדאָפּפֿער און אַלע זײַנע כּלים, און דעם האַנטפֿאַס און זײַן
געשטעל; 10 און די געשטריקטע קליידער, און די הייליקע קליידער
פֿאַר אַהרן דעם כֹּהן, און די קליידער פֿון זײַנע זין, אויף צו טאָן די
כּהונה; 11 און דאָס אײל פֿון זאַלבונג, און דעם װײַרויך פֿון
שמעקעדיקע געווירצן פֿאַרן הייליקטום; אַזוי ווי אַלץ וואָס איך האָב
דיר באַפֿוילן, זאָלן זיי טאָן.

12 און גאָט האָט געזאָגט צו משהן, אַזוי צו זאָגן: 13 דו רעד אויך צו
די קינדער פֿון ישׂראל, אַזוי צו זאָגן: איר זאָלט נאָר אָפּהיטן מײַנע
שבתים, וואָרום אַ צייכן איז דאָס צווישן מיר און צווישן אײַך אויף
אײַערע דוֹר־דוֹרות, כּדי איר זאָלט וויסן, אַז איך יהוה הייליק אײַך. 14
און איר זאָלט היטן שבת, וואָרום ער איז הייליק פֿאַר אײַך; דער
וואָס פֿאַרשוועכט אים, זאָל טייטן געטייט ווערן; וואָרום איטלעכער
וואָס טוט אין אים אַן אַרבעט, יענע זעל זאָל פֿאַרשניטן ווערן פֿון
צווישן איר פֿאָלק. 15 זעקס טעג זאָל געטאָן ווערן אַרבעט, אָבער
אויפֿן זיבעטן טאָג זאָל זײַן אַ שבת פֿון רוּונג, הייליק צו גאָט;
איטלעכער וואָס טוט אַן אַרבעט אין טאָג פֿון שבת, זאָל טייטן
געטייט ווערן. 16 און די קינדער פֿון ישׂראל זאָלן היטן שבת, צו
האַלטן שבת אויף זייערע דוֹר־דוֹרות; אַן אייביקער בונד. 17 צווישן
מיר און צווישן די קינדער פֿון ישׂראל איז דאָס אַ צייכן אויף אייביק,
אַז זעקס טעג האָט גאָט געמאַכט דעם הימל און די ערד, און אויפֿן
זיבעטן טאָג האָט ער אויפֿגעהערט און גערוט.

18 און ער האָט געגעבן משהן, ווי ער האָט געענדיקט רעדן מיט אים
אויפֿן באַרג סיני, די צוויי לוחות פֿון געזעץ, שטיינערנע לוחות
געשריבן מיט דעם פֿינגער פֿון גאָט.

לב 1 און ווי דאָס פֿאָלק האָט געזען, אַז משה זאַמט זיך
אַראָפּצונידערן פֿון באַרג, אַזוי האָט דאָס פֿאָלק זיך
אײַנגעזאַמלט אַרום אַהרֹנען, און זיי האָבן צו אים געזאָגט: שטיי
אויף, מאַך אונדז אַ גאָט וואָס זאָל גיין פֿאַר אונדז; וואָרום
דערדאָזיקער מאַן משה, וואָס האָט אונדז אויפֿגעבראַכט פֿון לאַנד
מִצרַיִם, ווייסן מיר ניט וואָס מיט אים איז געוואָרן.

2 האָט אַהרן צו זיי געזאָגט: נעמט אַראָפּ די גילדערנע אוירינגען
וואָס אין די אויערן פֿון אײַערע ווײַבער, אײַערע זין, און אײַערע
טעכטער, און ברענגט צו מיר.

3 האָט דאָס גאַנצע פֿאָלק אַראָפּגענומען פֿון זיך די גילדערנע
אוירינגען וואָס אין זייערע אויערן, 4 און געבראַכט צו אַהרֹנען. און
ער האָט צוגענומען פֿון זייער האַנט, און האָט עס אויסגעפֿורעמט
אין אַ פֿורעם, און האָט דערפֿון געמאַכט אַ געגאָסן קאַלב; און זיי
האָבן געזאָגט: דאָס איז דײַן גאָט, ישׂראל, וואָס האָט דיך
אויפֿגעבראַכט פֿון לאַנד מִצרַיִם.

5 און ווי אַהרן האָט דאָס געזען, אַזוי האָט ער געבויט פֿאַר אים אַ
מזבח, און אַהרן האָט אויסגערופֿן און געזאָגט: אַ יָום-טובֿ צו יהוה
איז מאָרגן. 6 און זיי האָבן זיך געפֿעדערט אויף מאָרגן, און האָבן
אויפֿגעבראַכט בראַנדאָפּפֿער, און גענענט פֿרידאָפּפֿער; און דאָס
פֿאָלק האָט זיך געזעצט עסן און טרינקען, און זיי זײַנען
אויפֿגעשטאַנען זיך לוסטיק צו מאַכן.

7 האָט גאָט גערעדט צו משהן: גיי נידער אַראָפּ, וואָרום פֿאַרדאָרבן
געוואָרן איז דײַן פֿאָלק, וואָס דו האָסט אויפֿגעבראַכט פֿון לאַנד
מִצרַיִם; 8 זיי האָבן זיך גיך אָפּגעקערט פֿון דעם וועג וואָס איך האָב
זיי באַפֿוילן; זיי האָבן זיך געמאַכט אַ געגאָסן קאַלב, און האָבן זיך
געבוקט צו אים, און געשלאַכט צו אים, און געזאָגט: דאָס איז דײַן
גאָט, ישׂראל, וואָס האָט דיך אויפֿגעבראַכט פֿון לאַנד מִצרַיִם. 9 און
גאָט האָט געזאָגט צו משהן: איך האָב געזען דאָסדאָזיקע פֿאָלק,
ערשט עס איז אַ האַרטנעקיק פֿאָלק; 10 און אַצונד לאָז מיך, און מײַן
צאָרן וועט גרימען אויף זיי, און איך וועל זיי פֿאַרלענדן, און וועל דיך
מאַכן פֿאַר אַ גרויס פֿאָלק.

11 האָט משה געבעטן פֿאַר יהוה זײַן גאָט, און ער האָט געזאָגט:
פֿאַר וואָס, גאָט, זאָל גרימען דײַן צאָרן אויף דײַן פֿאָלק, וואָס דו
האָסט אַרויסגעצויגן פֿון לאַנד מצרַיִם מיט גרויס כּוח און מיט אַ
שטאַרקער האַנט? 12 פֿאַר וואָס זאָלן זאָגן די מִצרים, אַזוי צו זאָגן:
צום בייזן האָט ער זיי אַרויסגעצויגן, כּדי זיי צו הרגען אין די בערג,
און זיי צו פֿאַרלענדן פֿון דעם געזיכט פֿון דער ערד? קער זיך אָפּ פֿון
דײַן גרימצאָרן, און האָב חרטה אויף דעם בייז צו דײַן פֿאָלק. 13

דערמאָן זיך אָן אַברהם, אָן יצחק, און אָן ישׂראל, דײַנע קנעכט, וואָס
דו האָסט זיי געשוואָרן בײַ זיך, און האָסט צו זיי גערעדט: איך וועל
מערן אײַער זאָמען אַזוי ווי די שטערן פֿון הימל, און דאָסדאָזיקע
גאַנצע לאַנד וואָס איך האָב געזאָגט, וועל איך געבן צו אײַער זאָמען,
און זיי וועלן עס אַרבן אויף אייביק.

14 האָט גאָט חרטה געהאַט אויף דעם בייז וואָס ער האָט געזאָגט צו
טאָן צו זײַן פֿאָלק.

15 און משה האָט זיך אומגעקערט, און האָט אַראָפּגענידערט פֿון
באַרג, מיט די צוויי לוחות פֿון געזעץ אין זײַן האַנט, לוחות באַשריבן
פֿון זייערע בײדע זײַטן; פֿון דער זײַט און פֿון יענער זײַט זײַנען זיי
געווען באַשריבן. 16 און די לוחות זײַנען געווען די אַרבעט פֿון גאָט,
און דער כּתב איז געווען דער כּתב פֿון גאָט, אויסגעקריצט אויף די
לוחות.

17 און יהושע האָט געהערט דעם קָול פֿון דעם פֿאָלק אין זײַן שאַלן,
און ער האָט געזאָגט צו משהן: אַ קָול פֿון מלחמה איז אין לאַגער.
18 האָט ער געזאָגט: עס איז ניט אַ קָול פֿון געשריי פֿון גבורה, און
ניט אַ קָול פֿון געשריי פֿון שוואַכקייט; אַ קָול פֿון זינגען הער איך.

19 און עס איז געווען, ווי ער האָט גענענט צום לאַגער, און האָט
געזען דאָס קאַלב און די טענץ, אַזוי האָט געגרימט דער צאָרן פֿון
משהן, און ער האָט אַ וואַרף געטאָן פֿון זײַנע הענט די לוחות, און
האָט זיי צעבראָכן אונטערן באַרג. 20 און ער האָט גענומען דאָס
קאַלב, וואָס זיי האָבן געמאַכט, און האָט פֿאַרברענט אין פֿײַער, און
צעמאָלן ביז וואַנען עס איז געוואָרן דין, און האָט צעשאָטן אויפֿן
וואַסער, און געגעבן טרינקען די קינדער פֿון ישׂראל.

21 און משה האָט געזאָגט צו אהרנען: וואָס האָט דיר דאָסדאָזיקע
פֿאָלק געטאָן, וואָס דו האָסט געבראַכט אויף אים אַ גרויסע זינד?

22 האָט אַהרן געזאָגט: זאָל ניט גרימען דער צאָרן פֿון מײַן האַר; דו
קענסט דאָס פֿאָלק, אַז ער איז שלעכט. 23 האָבן זיי צו מיר געזאָגט:
מאַך אונדז אַ גאָט וואָס זאָל גיין פֿאַר אונדז, וואָרום דערדאָזיקער
מאַן משה, וואָס האָט אונדז אויפֿגעבראַכט פֿון לאַנד מִצרַיִם, ווייסן
מיר ניט וואָס מיט אים איז געוואָרן. 24 האָב איך צו זיי געזאָגט:

ווער עס האָט גאָלד, נעמט אַראָפּ פֿון זיך; און זיי האָבן מיר געגעבן, און איך האָב עס אַרײַנגעוואָרפֿן אין פֿײַער, און עס איז אַרויסגעקומען דאָסדאָזיקע קאַלב.

25 און משה האָט געזען דאָס פֿאָלק, אַז עס איז צעווילדערט, ווײַל אַהרן האָט עס צעווילדערט, צו שאַנד בײַ זייערע פֿײַנט. 26 האָט משה זיך געשטעלט אין טויער פֿון לאַגער, און האָט געזאָגט: ווער פֿאַר יהוה, צו מיר! האָבן זיך אײַנגעזאַמלט צו אים אַלע קינדער פֿון לֵוִי. 27 און ער האָט צו זיי געזאָגט: אַזוי האָט געזאָגט יהוה דער גאָט פֿון ישׂראל: טוט אָן איטלעכער זײַן שווערד אויף זײַן דיך, גייט דורך הין און צוריק פֿון טויער צו טויער אין לאַגער, און הרגעט איטלעכער זײַן ברודער, און איטלעכער זײַן חבֿר, און איטלעכער זײַן קרוב.

28 האָבן די קינדער פֿון לֵוִי געטאָן אַזוי ווי דאָס וואָרט פֿון משהן, און עס זײַנען געפֿאַלן פֿון פֿאָלק אין יענעם טאָג אַרום דרײַ טויזנט מאַן. 29 און משה האָט געזאָגט: דערפֿילט אײַער האַנט הײַנט צו גאָט, ווײַל איטלעכער איז געווען אַקעגן זײַן זון, און אַקעגן זײַן ברודער, און כּדי אײַך הײַנט צו געבן אַ ברכה.

30 און עס איז געווען אויף מאָרגן, האָט משה געזאָגט צום פֿאָלק: איר האָט געזינדיקט אַ גרויסע זינד; און אַצונד וועל איך אַרויפֿגיין צו גאָט, אפֿשר וועל איך מכפּר זײַן אויף אײַער זינד.

31 האָט משה זיך אומגעקערט צו גאָט, און האָט געזאָגט: איך בעט דיך, דאָסדאָזיקע פֿאָלק האָט געזינדיקט אַ גרויסע זינד, און זיי האָבן זיך געמאַכט אַ גאָט פֿון גאָלד. 32 איז, אַצונד, אויב דו וועסט פֿאַרגעבן זייער זינד –, און אויב ניט, מעק מיך אויס, איך בעט דיך, פֿון דײַן בוך וואָס דו האָסט געשריבן.

33 האָט גאָט געזאָגט צו משהן: ווער עס האָט געזינדיקט צו מיר, אים וועל איך אויסמעקן פֿון מײַן בוך. 34 און אַצונד גיי פֿיר דאָסדאָזיקע פֿאָלק אַהין וווּ איך האָב דיר געזאָגט; זע, מײַן מלאך וועט גיין דיר פֿאַרויס; אָבער אין דעם טאָג, וואָס איך רעכן זיך, וועל איך זיך רעכענען מיט זיי פֿאַר זייער זינד.

35 און גאָט האָט געפּלאָגט דאָס פֿאָלק פֿאַר וואָס זיי האָבן געמאַכט
דאָס קאַלב, וואָס אַהרן האָט געמאַכט.

לג

1 און גאָט האָט גערעדט צו משהן: קום, גיי אַרויף פֿון דאַנען,
דו און דאָס פֿאָלק וואָס דו האָסט אויפֿגעבראַכט פֿון לאַנד
מִצרַיִם, צו דעם לאַנד וואָס איך האָב געשוואָרן צו אַברהמען, צו
יצחקן, און צו יעקבֿן, אַזוי צו זאָגן: צו דײַן זאָמען וועל איך עס געבן
– 2 און איך וועל שיקן דיר פֿאַרויס אַ מלאך, און וועל פֿאַרטרײַבן
דעם כּנַעֲני, דעם אֱמוֹרי, און דעם חִתּי, און דעם פּרִזי, דעם חִוי, און
דעם יבוּסי – 3 צו אַ לאַנד וואָס פֿליסט מיט מילך און האָניק –
וואָרום איך וועל ניט אַרויפֿגיין צווישן דיר, ווײַל אַ האַרטנעקיק
פֿאָלק ביסטו; איך קען דיך נאָך פֿאַרלענדן אויפֿן וועג.

4 האָט דאָס פֿאָלק געהערט דעם דאָזיקן שלעכטן אָנזאָג, און זיי
האָבן געטרויערט, און האָבן קיינער ניט אָנגעטאָן זײַן צירונג אויף
זיך.

5 און גאָט האָט געזאָגט צו משהן: זאָג צו די קינדער פֿון ישׂראל:
איר זײַט אַ האַרטנעקיק פֿאָלק; איין רגע ווען איך זאָל אַרויפֿגיין
צווישן דיר, וועל איך דיך פֿאַרלענדן. און אַצונד נעם אַראָפּ דײַן
צירונג פֿון זיך, און איך וועל באַטראַכטן, וואָס איך זאָל טאָן צו דיר.
6 האָבן די קינדער פֿון ישׂראל זיך אויסגעטאָן זייער צירונג פֿון באַרג
חוֹרֵב אָן.

7 און משה פֿלעגט נעמען דאָס געצעלט, און פֿלעגט עס זיך
אויפֿשטעלן אויסן לאַגער, ווײַט פֿון לאַגער, און פֿלעגט עס רופֿן
אוֹהל-מוֹעד. און עס איז געווען, איטלעכער וואָס האָט געזוכט גאָט,
פֿלעגט אַרויסגיין צום אוֹהל-מוֹעד וואָס אויסן לאַגער. 8 און עס איז
געווען, ווי משה איז אַרויסגעגאַנגען צום געצעלט, אַזוי פֿלעגט דאָס
גאַנצע פֿאָלק זיך אויפֿשטעלן, און שטיין איטלעכער אין אײַנגאַנג פֿון
זײַן געצעלט, און נאָכקוקן משהן, ביז ער גייט אַרײַן אין געצעלט. 9
און עס איז געווען, ווי משה איז אַרײַנגעגאַנגען אין געצעלט, פֿלעגט
אַראָפּנידערן דער וואָלקנזײַל, און שטיין בײַם אײַנגאַנג פֿון געצעלט,
און גאָט פֿלעגט רעדן מיט משהן. 10 און דאָס גאַנצע פֿאָלק פֿלעגט
זען דעם וואָלקנזײַל שטיין בײַם אײַנגאַנג פֿון געצעלט, און דאָס

גאַנצע פֿאָלק פֿלעגט אויפֿשטיין, און זיך בוקן איטלעכער בײַם
אײַנגאַנג פֿון זײַן געצעלט.

11 און גאָט פֿלעגט רעדן צו משהן פּנים אֶל פּנים, אַזוי ווי אַ מענטש
רעדט צו זײַן חבֿר. און ער פֿלעגט זיך אומקערן אין לאַגער, אָבער זײַן
באַדינער יהוֹשוּעַ דער זון פֿון נון, אַ יונגער מאַן, פֿלעגט ניט
אָפּטרעטן פֿון געצעלט.

12 און משה האָט געזאָגט צו גאָט: זע, דו זאָגסט צו מיר: ברענג
אויף דאָסדאָזיקע פֿאָלק, אָבער דו האָסט מיך ניט געלאָזט וויסן,
וועמען דו וועסט שיקן מיט מיר. דו האָסט דאָך געזאָגט: איך האָב
דיך דערקענט מיטן נאָמען, און האָסט אויך געפֿונען לײַטזעליקייט
אין מײַנע אויגן. 13 און אַצונד, אויב, איך בעט דיך, איך האָב געפֿונען
לײַטזעליקייט אין דײַנע אויגן, לאָז מיך וויסן, איך בעט דיך, דײַנע
וועגן, אַז איך זאָל דיך קענען, כּדי איך זאָל געפֿינען לײַטזעליקייט אין
דײַנע אויגן; און זע אַז דאָסדאָזיקע פֿאָלק איז דאָך דײַן פֿאָלק.

14 האָט ער געזאָגט: מײַן פּנים וועט מיטגיין, און איך וועל דיך
באַרועז.

15 האָט ער צו אים געזאָגט: אויב דײַן פּנים גייט ניט מיט אונדז,
זאָלסטו אונדז ניט אויפֿברענגען פֿון דאַנען. 16 וואָרום מיט וואָס דען
זאָל דערקענט ווערן, אַז איך האָב געפֿונען לײַטזעליקייט אין דײַנע
אויגן, איך און דײַן פֿאָלק, אויב ניט דורך דײַן גיין מיט אונדז, אַז מיר
זאָלן זײַן אויסגעצייכנט, איך און דײַן פֿאָלק, פֿון אַלעם פֿאָלק וואָס
אויפֿן געזיכט פֿון דער ערד?

17 האָט גאָט געזאָגט צו משהן: אויך די דאָזיקע זאַך וואָס דו האָסט
געזאָגט, וועל איך טאָן, ווײַל דו האָסט געפֿונען לײַטזעליקייט אין
מײַנע אויגן, און איך האָב דיך דערקענט מיטן נאָמען.

18 האָט ער געזאָגט: לאָז מיך זען דײַן פּראַכט, איך בעט דיך.

19 האָט ער געזאָגט: איך וועל מאַכן פֿאַרבײַגיין אַל מײַן גוטסקייט
פֿאַר דײַן פּנים, און איך וועל אויסרופֿן פֿאַר דיר דעם נאָמען יהוה;
און איך וועל לײַטזעליקן וועמען איך וועל לײַטזעליקן, און וועל
דערבאַרימען וועמען איך וועל דערבאַרימען. 20 און ער האָט

געזאָגט: קענסט ניט זען מײַן פּנים, וואָרום אַ מענטש קען מיך ניט
זען און בלײַבן לעבן. 21 און גאָט האָט געזאָגט: אָן איז אַן אָרט בײַ
מיר; זאָלסטו זיך שטעלן אויפֿן פֿעלז. 22 און עס וועט זײַן, ווען מײַן
פּראַכט גייט פֿאַרבײַ, וועל איך דיך אַרײַנטאָן אין אַ שפּאַלט פֿון דעם
פֿעלז, און איך וועל אַרויפֿדעקן מײַן האַנט אויף דיר, ביז איך וועל
פֿאַרבײַגײן. 23 און אַז איך וועל אָפּטאָן מײַן האַנט, וועסטו זען מײַן
רוקן; אָבער מײַן פּנים קען ניט געזען ווערן.

לד

1 און גאָט האָט געזאָגט צו משהן: האַק דיר אויס צוויי
שטײנערנע לוחות אַזוי ווי די ערשטע, און איך וועל
אויפֿשרײַבן אויף די לוחות די ווערטער וואָס זײַנען געווען אויף די
ערשטע לוחות, וואָס דו האָסט צעבראָכן. 2 און זײַ אָנגעברײט אין
דער פֿרי, און גײ אַרויף אין דער פֿרי אויפֿן באַרג סיני, און שטעל זיך
פֿאַר מיר דאָרטן אויפֿן שפּיץ באַרג. 3 און קיין מענטש זאָל ניט
אַרויפֿגײן מיט דיר, און קיין מענטש זאָל אויך ניט געזען ווערן אויפֿן
גאַנצן באַרג; אַפילו די שאָף און די רינדער זאָלן זיך ניט פּיטערן
אַקעגן יענעם באַרג.

4 האָט ער אויסגעהאַקט צוויי שטײנערנע לוחות אַזוי ווי די ערשטע;
און משה האָט זיך געפֿעדערט אין דער פֿרי, און איז אַרויפֿגעגאַנגען
אויפֿן באַרג סיני, אַזוי ווי גאָט האָט אים באַפֿוילן, און ער האָט
גענומען אין זײַן האַנט די צוויי שטײנערנע לוחות. 5 און יהוה האָט
אַראָפּגענידערט אין דעם וואָלקן; און ער האָט זיך געשטעלט מיט
אים דאָרטן; און ער האָט גערופֿן דעם נאָמען יהוה. 6 און יהוה איז
פֿאַרבײַגעגאַנגען פֿאַר זײַן פּנים, און האָט אויסגערופֿן: יהוה, יהוה
איז אַ דערבאַרימדיקער און לײַטזעליקער גאָט, אײַנגעהאַלטן אין
צאָרן, און רײַך אין גענאָד און טרײַשאַפֿט; 7 ער האַלט גענאָד ביזן
טויזנטסטן גליד, ער פֿאַרטראָגט זינד און פֿאַרברעכן און חטאים,
נאָר שענקען שענקט ער ניט; ער רעכנט זיך פֿאַר די זינד פֿון די
פֿאָטערס, מיט די קינדער, און מיט די קינדסקינדער, מיטן דריטן און
מיטן פֿירטן דור.

8 האָט משה זיך גענײַגט אויף גיך צו דער ערד, און זיך געבוקט. 9
און ער האָט געזאָגט: אויב, איך בעט דיך, איך האָב געפֿונען

לײַטזעליקייט אין דײַנע אויגן, גאָט, זאָל, איך בעט דיך, גאָט גיין צווישן אונדז, וואָרום אַ האַרטנעקיק פֿאָלק איז דאָס; און זאָלסט פֿאַרגעבן אונדזער זינד און אונדזער חטא, און אונדז מאַכן פֿאַר דײַן אַרב.

10 האָט ער געזאָגט: זע, איך שליס אַ בונד; אַנטקעגן פֿאַר דײַן גאַנצן פֿאָלק וועל איך טאָן וווּנדער וואָס זײַנען ניט באַשאַפֿן געוואָרן אויף דער גאַנצער ערד, און צווישן אַלע אומות; און דאָס גאַנצע פֿאָלק, וואָס דו ביסט צווישן אים, וועט זען די טוונג פֿון גאָט וואָס איך טו מיט דיר, אַז זי איז פֿאָרכטיק. 11 היט דיר וואָס איך באַפֿעל דיר הײַנט; זע, איך פֿאַרטרײַב פֿון פֿאַר דיר דעם אֱמוֹרִי, און דעם כּנַעֲנִי, און דעם חִתִּי, און דעם פּרִזִי, און דעם חִוִי, און דעם יבוּסִי. 12 היט זיך, זאָלסט ניט שליסן אַ בונד דעם באַווינער פֿון דעם לאַנד וואָס דו קומסט דערויף, כּדי ער זאָל ניט זײַן פֿאַר אַ שטרויכלונג צווישן דיר. 13 נײַערט זייערע מזבחות זאָלט איר צעשטויסן, און זייערע זײַלשטיינער זאָלט איר צעברעכן, און זייערע געצנביימער זאָלט איר אָפּהאַקן. 14 וואָרום טאָרסט זיך ניט בוקן צו אַן אַנדער גאָט, ווײַל יהוה – זײַן נאָמען איז צערענער, אַ צערנדיקער גאָט איז ער. 15 טאָמער וועסטו שליסן אַ בונד די באַווינער פֿון לאַנד, און זיי וועלן זײַן פֿאַרפֿירט נאָך זייערע געטער, און שלאַכטן צו זייערע געטער, וועלן זיי דיך רופֿן, און וועסט עסן פֿון זייער שלאַכטאָפּפֿער; 16 און וועסט נעמען פֿון זייערע טעכטער פֿאַר דײַנע זין, און זייערע טעכטער וועלן זײַן פֿאַרפֿירט נאָך זייערע געטער, און וועלן פֿאַרפֿירן דײַנע זין נאָך זייערע געטער. 17 קיין געגאָסענע געטער זאָלסטו דיר ניט מאַכן.

18 דעם יָום-טוֹב פֿון מצות זאָלסטו היטן: זיבן טעג זאָלסטו עסן מצות, אַזוי ווי איך האָב דיר באַפֿוילן, אין דער געשטעלטער צײַט אין חודש אָביב, וואָרום אין חודש אָביב ביסטו אַרויסגעגאַנגען פֿון מִצרַיִם.

19 איטלעכס וואָס עפֿנט דעם טראַכט געהערט צו מיר; און פֿון אַל דײַן פֿיִ זאָלסטו הייליקן דעם זָכר, דעם ערשטלינג פֿון אָקס און שעפּס. 20 און דעם ערשטלינג פֿון אַן אייזל זאָלסטו אויסלייזן מיט אַ שעפּס; און אויב דו וועסט ניט אויסלייזן, זאָלסטו אים אָפּהאַקן דאָס געניק. יעטוועדער בכָור פֿון דײַנע זין זאָלסטו אויסלייזן.

און מע זאָל זיך ניט ווײַזן פֿאַר מיר מיט ליידיקן.

21 זעקס טעג זאָלסטו אַרבעטן, און אויפֿן זיבעטן טאָג זאָלסטו רוען;
אַפֿילו אין אַקערצײַט און אין שניטצײַט זאָלסטו רוען.

22 און דעם יָום-טוב פֿון שבועות זאָלסטו דיר מאַכן, בײַ די
ערשטצײַטיקע פֿון ווייצשניט; און דעם יָום-טוב פֿון אײַנזאַמלונג
בײַם אומדריי פֿון יאָר.

23 דרײַ מאָל אין יאָר זאָלן אַלע דײַנע מאַנספּאַרשוינען זיך ווײַזן פֿאַר
דעם האַר יהוה, דעם גאָט פֿון ישׂראל. 24 וואָרום איך וועל פֿאַריאָגן
די פֿעלקער פֿון פֿאַר דיר, און וועל דערברייטערן דײַן געמאַרק; און
קיינער וועט ניט גלוסטן דײַן לאַנד, ווען דו גייסט אַרויף זיך ווײַזן
פֿאַר יהוה דײַן גאָט דרײַ מאָל אין יאָר.

25 זאָלסט ניט מקריב זײַן מיט געזײַערטן ברויט דאָס בלוט פֿון מײַן
שלאַכטאָפּפֿער, און דאָס שלאַכטאָפּפֿער פֿון דעם יָום-טוב פֿון פּסח
זאָל ניט איבערנעכטיקן ביז אין דער פֿרי.

26 די ערשטע פֿריצײַטיקע פֿון דײַן ערד זאָלסטו ברענגען אין הויז
פֿון יהוה דײַן גאָט.

זאָלסט ניט קאָכן אַ ציקעלע אין זײַן מוטערס מילך.

27 און גאָט האָט געזאָגט צו משהן: שרײַב דיר אויף די דאָזיקע
ווערטער, וואָרום לויט די דאָזיקע ווערטער האָב איך געשלאָסן אַ
בונד מיט דיר און מיט ישׂראל. 28 און ער איז דאָרטן געווען מיט
גאָט פֿערציק טעג און פֿערציק נעכט; קיין ברויט האָט ער ניט
געגעסן, און קיין וואַסער האָט ער ניט געטרונקען. און ער האָט
אויפֿגעשריבן אויף די לוחות די ווערטער פֿון דעם בונד, די צען
געבאָט.

29 און עס איז געווען, אַז משה האָט אַראָפּגענידערט פֿון באַרג סיני
– און די צוויי לוחות פֿון געזעץ זײַנען געווען אין משהס האַנט, ווען
ער האָט אַראָפּגענידערט פֿון באַרג – האָט משה ניט געוווּסט, אַז די
הויט פֿון זײַן פּנים האָט געשטראַלט פֿון זײַן רעדן מיט אים. 30 און
אַהרן און אַלע קינדער פֿון ישׂראל האָבן געזען משהן, ערשט די הויט

פֿון זײַן פּנים שטראַלט, און זיי האָבן מורא געהאַט צו גענענען צו
אים. 31 האָט זיי משה צוגערופֿן, און אַהרן, און אַלע פֿירשטן פֿון
דער עדה האָבן זיך אומגעקערט צו אים, און משה האָט צו זיי
גערעדט. 32 און דערנאָך האָבן גענענט אַלע קינדער פֿון ישׂראל, און
ער האָט זיי באַפֿוילן אַלץ וואָס גאָט האָט מיט אים גערעדט אויפֿן
באַרג סינַי.

33 און ווי משה האָט געענדיקט רעדן מיט זיי, האָט ער אָנגעטאָן
אויף זײַן פּנים אַ צודעק. 34 און אַז משה איז געקומען פֿאַר גאָט צו
רעדן מיט אים, פֿלעגט ער אָפּטאָן דעם צודעק ביז זײַן אַרויסגיין; און
ער פֿלעגט אַרויסגיין און רעדן צו די קינדער פֿון ישׂראל דאָס וואָס
ער איז באַפֿוילן געוואָרן. 35 און די קינדער פֿון ישׂראל פֿלעגן זען
דעם פּנים פֿון משהן, אַז די הויט פֿון משהס פּנים שטראַלט; און
משה פֿלעגט ווידער אָנטאָן דעם צודעק אויף זײַן פּנים, ביז ער איז
אַרײַנגעגאַנגען צו רעדן מיט אים.

וַיַּקְהֵל

לה 1 און משה האָט אײַנגעזאַמלט די גאַנצע עדה פֿון די קינדער
פֿון ישׂראל, און האָט צו זיי געזאָגט: דאָס זײַנען די ווערטער
וואָס גאָט האָט באַפֿוילן זיי צו טאָן: 2 זעקס טעג זאָל געטאָן ווערן
אַרבעט, אָבער אויפֿן זיבעטן טאָג זאָל אײַך זײַן הייליק, אַ שבת פֿון
רוּונג צו גאָט; איטלעכער וואָס טוט אין אים אַן אַרבעט, זאָל געטייט
ווערן. 3 איר זאָלט ניט אָנצינדן קיין פֿײַער אין אַלע אײַערע
וווינערטער אין טאָג פֿון שבת.

4 און משה האָט געזאָגט צו דער גאַנצער עדה פֿון די קינדער פֿון
ישׂראל, אַזוי צו זאָגן: דאָס איז די זאַך וואָס גאָט האָט באַפֿוילן, אַזוי
צו זאָגן: 5 נעמט אײַך אַן אָפּשיידונג צו גאָט, איטלעכער וואָס זײַן
האַרץ איז וויליק זאָל זי ברענגען, די אָפּשיידונג פֿון גאָט, גאָלד, און
זילבער, און קופּער; 6 און בלאָע וואָל, און פּורפּל, און ווערמילרויט,
און לײַנען און ציגנהאָר; 7 און רויטגעפֿאַרבטע ווידערפֿעלן, און
תּחש־פֿעלן, און שִׁטים־האָלץ; 8 און אייל פֿאַר דער לײַכטונג, און
בשׂמים פֿאַר דעם אייל פֿון זאַלבונג, און פֿאַר דעם ווײַרויך פֿון
שמעקעדיקע געווירצן; 9 און אָניקלשטיינער, און שטיינער צום
אײַנפֿאַסן, פֿאַרן אֵפֿוד און פֿאַרן חושן. 10 און אַלע קלוגהאַרציקע

צווישן אײַך זאָלן קומען און מאַכן אַלץ וואָס גאָט האָט באַפֿוילן: 11
דעם מִשכּן, זײַן געצעלט, און זײַן צודעק, זײַנע האָקן, און זײַנע
ברעטער, זײַנע ריגלען, זײַנע זײַלן, און זײַנע שוועלן; 12 דעם אָרון
און זײַנע שטאַנגען, דעם דעק און דעם פָּרוֹכֶת פֿון צווישנשייד; 13
דעם טיש און זײַנע שטאַנגען, און אַלע זײַנע כּלים, און דאָס ברויט
פֿון אָנגעזיכט; 14 און די מנוֹרה פֿאַר לײַכטונג, און אירע כּלים, און
אירע רערלעך, און דאָס אייל פֿאַר לײַכטונג; 15 און דעם מזבח פֿאַר
װײַרויך און זײַנע שטאַנגען, און דאָס אייל פֿון זאַלבונג, און דעם
װײַרויך פֿון שמעקעדיקע געווירצן; און דעם טירפֿאָרהאַנג צום
אײַנגאַנג פֿון מִשכּן; 16 דעם מזבח פֿאַר בראַנדאָפּפֿער און די
קופּערנע זיפּ וואָס צו אים, זײַנע שטאַנגען, און אַלע זײַנע כּלים;
דעם האַנטפֿאַס און זײַן געשטעל; 17 די אַרומהאַנגען פֿון הויף, זײַנע
זײַלן, און זײַנע שוועלן, און דעם טויערפֿאָרהאַנג פֿון הויף; 18 די
פֿלעקלעך פֿון מִשכּן, און די פֿלעקלעך פֿון הויף, און זייערע שטריק;
19 די געשטריקטע קליידער אויף צו דינען אין הייליקטום, די
הייליקע קליידער פֿאַר אַהרן דעם כֹּהן, און די קליידער פֿון זײַנע זין,
אויף צו טאָן די כּהונה.

20 און די גאַנצע עדה פֿון די קינדער פֿון ישׂראל איז אַרויסגעגאַנגען
פֿון פֿאַר משהן. 21 און זיי זײַנען געקומען, איטלעכער איינער וואָס
זײַן האַרץ האָט אים געטריבן, און איטלעכער וואָס זײַן גײַסט האָט
אים באַוויליקט; זיי האָבן געבראַכט די אָפּשיידונג פֿון גאָט, פֿאַר דער
אַרבעט פֿון אוהל-מוֹעד, און פֿאַר זײַן גאַנצן דינסט, און פֿאַר די
הייליקע קליידער. 22 און עס זײַנען געקומען מענער מיט װײַבער,
איטלעכער וואָס זײַן האַרץ איז געווען וויליק; זיי האָבן געבראַכט
נאָזרינגען, און אוירינגען, און פֿינגערלעך, און האַלדזבענדער –
אַלערליי גילדערנע זאַכן; איטלעכער איינער וואָס האָט אויפֿגעהויבן
אַן אויפֿהייבונג פֿון גאָלד צו גאָט. 23 און איטלעכער איינער וואָס בײַ
אים האָט זיך געפֿונען בלאָע וואָל, און פּורפּל, און ווערמילרויט, און
לײַנען, און ציגנהאָר, און רויטגעפֿאַרבטע ווידערפֿעלן, און תַּחַש-
פֿעלן, האָט געבראַכט. 24 איטלעכער וואָס האָט אָפּגעשיידט אַן
אָפּשיידונג פֿון זילבער און קופּער, האָט געבראַכט די אָפּשיידונג פֿון
גאָט; און איטלעכער וואָס בײַ אים האָט זיך געפֿונען שִׁטים-האָלץ
פֿאַר אַלערליי מלאָכות פֿון דער אַרבעט, האָט געבראַכט. 25 און אַלע
קלוגהאַרציקע װײַבער מיט זייערע הענט געשפּונען, און האָבן
געבראַכט דאָס געשפּינס, די בלאָע וואָל, און דעם פּורפּל, דאָס

ווערמילרויט, און דעם לײַנען. 26 און אַלע ווײַבער וואָס זייער האַרץ
האָט זיי געטריבן מיט חכמה, האָבן געשפּונען די ציגנהאָר. 27 און די
פֿירשטן האָבן געבראַכט די אָניקלשטיינער, און די שטיינער צום
אײַנפֿאַסן, פֿאַרן אֵפֿוֹד און פֿאַרן חושן; 28 און די בשׂמים, און דאָס
אײל, פֿאַר לײַכטונג, און פֿאַר דעם אײל פֿון זאַלבונג, און פֿאַר דעם
ווײַרויך פֿון שמעקעדיקע געווירצן. 29 די קינדער פֿון ישׂראל האָבן
געבראַכט נדבות צו גאָט – איטלעכער מאַן און פֿרוי וואָס זייער
האַרץ האָט זיי באַווויליקט צו ברענגען פֿאַר דער גאַנצער אַרבעט,
וואָס גאָט האָט באַפֿוילן דורך משהן צו מאַכן.

30 און משה האָט געזאָגט צו די קינדער פֿון ישׂראל: זעט, גאָט האָט
גערופֿן מיטן נאָמען בצַלאֵל דעם זון פֿון אורי דעם זון פֿון חורן, פֿון
שבֿט יהודה. 31 און ער האָט אים אָנגעפֿילט מיטן גײַסט פֿון גאָט,
אין חכמה, אין פֿאַרשטאַנדיקייט, און אין קענשאַפֿט, און אין
יעטוועדער מלאָכה; 32 און אויסצוקינצלען קונציקע זאַכן, צו
אַרבעטן אין גאָלד, און אין זילבער, און אין קופּער; 33 און אין
שנײַדונג פֿון שטיינער צום אײַנפֿאַסן, און אין שניצונג פֿון האָלץ, צו
אַרבעטן אין יעטוועדער קונציקער מלאָכה. 34 אויך צו לערנען
אַנדערע האָט ער אַרײַנגעגעבן אין זײַן האַרצן, אים, און אָהליאָב
דעם זון פֿון אַחיסמָכן, פֿון שבֿט דָן. 35 ער האָט זיי אָנגעפֿילט מיט
קלוגהאַרציקייט צו מאַכן יעטוועדער מלאָכה פֿונעם מײַנסטער, און
פֿונעם קינצלער, און פֿונעם שטיקער אין בלאָער וואָל און אין
פּורפּל, אין ווערמילרויט און אין לײַנען און פֿונעם וועבער – פֿון די
וואָס מאַכן אַלערליי מלאָכות, און קינצלען אויס קונציקע זאַכן.

לו

1 און בצַלאֵל און אָהליאָב, און אַלע קלוגהאַרציקע לײַט, וואָס
גאָט האָט אַרײַנגעגעבן חכמה און פֿאַרשטאַנדיקייט אין זיי, צו
וויסן ווי צו טאָן יעטוועדער מלאָכה פֿון דער אַרבעט פֿון הייליקטום,
זאָלן מאַכן אַזוי ווי אַלץ וואָס גאָט האָט באַפֿוילן.

2 און משה האָט גערופֿן בצַלאֵלן, און אָהליאָבן, און איטלעכן
קלוגהאַרציקן מאַן, וואָס גאָט האָט אַרײַנגעגעבן חכמה אין זײַן
האַרצן, איטלעכן וואָס זײַן האַרץ האָט אים געטריבן צו גענענען צו
דער אַרבעט, זי צו טאָן. 3 און זיי האָבן גענומען פֿון משהן די גאַנצע

אָפּשײדונג װאָס די קינדער פֿון ישׂראל האָבן געבראַכט פֿאַר דער
מלאָכה פֿון דער אַרבעט פֿון הײליקטום, כּדי זי צו מאַכן. און די
האָבן נאָך אַלץ געהאַלטן אין ברענגען צו אים נדבות, פֿרימאָרגן אין
פֿרימאָרגן.

4 זײַנען געקומען אַלע קלוגע לײַט װאָס האָבן געמאַכט די גאַנצע
אַרבעט פֿון הײליקטום, איטלעכער מאַן פֿון זײַן אַרבעט װאָס ער
האָט געטאָן, 5 און זײ האָבן געזאָגט צו משהן, אַזױ צו זאָגן: דאָס
פֿאָלק ברענגט מער װי עס איז נײטיק צו דער אַרבעט, פֿאַר דער
מלאָכה װאָס גאָט האָט באַפֿױלן זי צו מאַכן.

6 האָט משה באַפֿױלן, און מע האָט אַרױסגעלאָזט אַן אױסרוף אין
לאַגער, אַזױ צו זאָגן: קײן מאַן און קײן פרוי זאָל מער ניט מאַכן
אַרבעט פֿאַר דער הײליקער אָפּשײדונג. און דאָס פֿאָלק איז
אָפּגעהאַלטן געװאָרן פֿון ברענגען. 7 און דאָס אױסגעאַרבעטע איז
זײ געװען גענוג פֿאַר דער גאַנצער אַרבעט, זי צו מאַכן, און נאָך
איבערצולאָזן.

8 און אַלע קלוגהאַרציקע צװישן די װאָס האָבן געטאָן די אַרבעט,
האָבן געמאַכט דעם מִשכּן אין צען פאָרהאַנגען; פֿון געדרײַטן לײַנען,
און בלאָער װאָל, און פּורפּל, און װערמילרױט; מיט כּרובֿים, קונציק
אױסגעאַרבעט האָט מען זײ געמאַכט. 9 די לענג פֿון איטלעכן
פאָרהאַנג אַכט און צװאַנציק אײלן, און די ברײט פֿון איטלעכן
פאָרהאַנג פֿיר אײלן; אײן מאָס פֿאַר אַלע פֿאָרהאַנגען. 10 און מע
האָט באַהעפֿט פֿינף פֿאָרהאַנגען אײנעם צום אַנדערן, אױך די
אַנדערע פֿינף פֿאָרהאַנגען האָט מען באַהעפֿט אײנעם צום אַנדערן.
11 און מע האָט געמאַכט שלײפֿן פֿון בלאָער װאָל אױף דעם זױם פֿון
אײן פֿאָרהאַנג אין עק פֿון אײן באַהעפֿטונג; אַזױ האָט מען געמאַכט
אױף דעם זױם פֿון דעם עקסטן פֿאָרהאַנג אין דער צװײטער
באַהעפֿטונג. 12 פֿופֿציק שלײפֿן האָט מען געמאַכט אױף דעם אײן
פֿאָרהאַנג, און פֿופֿציק שלײפֿן האָט מען געמאַכט אױף דעם ברעג פֿון
דעם פֿאָרהאַנג װאָס אין דער צװײטער באַהעפֿטונג; די שלײפֿן זײַנען
געװען אײנער קעגן אַנדערן. 13 און מע האָט געמאַכט פֿופֿציק
גילדערנע האָקן, און מע האָט באַהעפֿט די פֿאָרהאַנגען אײנעם צום
אַנדערן מיט די האָקן, און דער מִשכּן איז געװען אײנס.

14 און מע האָט געמאַכט פֿאָרהאַנגען פֿון ציגנהאָר פֿאַר אַ געצעלט
איבערן מִשכּן; עלף פֿאָרהאַנגען האָט מען זיי געמאַכט. 15 די לענג
פֿון איטלעכן פֿאָרהאַנג דרײַסיק אײלן, און די ברייט פֿון איטלעכן
פֿאָרהאַנג פֿיר אײלן; איין מאָס פֿאַר די עלף פֿאָרהאַנגען. 16 און מע
האָט באַהעפֿט פֿינף פֿאָרהאַנגען באַזונדער, און זעקס פֿאָרהאַנגען
באַזונדער. 17 און מע האָט געמאַכט פֿופֿציק שלייפֿן אויף דעם זוים
פֿון דעם עקסטן פֿאָרהאַנג אין איין באַהעפֿטונג, און פֿופֿציק שלייפֿן
האָט מען געמאַכט אויף דעם זוים פֿון דעם פֿאָרהאַנג אין דער
צווייטער באַהעפֿטונג. 18 און מע האָט געמאַכט פֿופֿציק קופּערנע
האָקן צו באַהעפֿטן דאָס געצעלט, אַז עס זאָל זײַן איינס. 19 און מע
האָט געמאַכט אַ צודעק פֿאַר דעם געצעלט, פֿון רויטגעפֿאַרבטע
ווידערפֿעלן, און אַ צודעק פֿון תּחש־פֿעלן פֿון אויבן. 20 און מע האָט
געמאַכט די ברעטער צום מִשכּן, פֿון שִטים־האָלץ, שטייענדיק. 21 צען
אײלן די לענג פֿון אַ ברעט, און אַן אײל און אַ האַלב די ברייט פֿון
איטלעכן ברעט. 22 צוויי צאַפּנס צו איטלעכן ברעט, איינער קעגן
אַנדערן אַזוי ווי שטאַפּלען. אַזוי האָט מען געמאַכט צו אַלע ברעטער
פֿון מִשכּן. 23 און מע האָט געמאַכט די ברעטער פֿאַרן מִשכּן:
צוואַנציק ברעטער פֿאַר דער דָרום־זײַט צו דָרום. 24 און פֿערציק
זילבערנע שוועלן האָט מען געמאַכט אונטער די צוואַנציק ברעטער:
צו צוויי שוועלן אונטער איין ברעט פֿאַר זײַנע צוויי צאַפּנס, צו צוויי
שוועלן אונטער איין ברעט פֿאַר זײַנע צוויי צאַפּנס. 25 און פֿאַר דער
צווייטער זײַט פֿון מִשכּן, צו צָפֿון־זײַט, האָט מען געמאַכט צוואַנציק
ברעטער, 26 און זייערע פֿערציק זילבערנע שוועלן: צו צוויי שוועלן
אונטער איין ברעט, צו צוויי שוועלן אונטער איין ברעט. 27 און פֿאַר
דער הינטערשטער זײַט פֿון מִשכּן, צו מערבֿ, האָט מען געמאַכט
זעקס ברעטער. 28 און צוויי ברעטער האָט מען געמאַכט פֿאַר די
ווינקלען פֿון דעם מִשכּן, אויף דער הינטערשטער זײַט. 29 און זיי
זײַנען געווען אַרײַנגעפּאַסט אונטן, און דעסט גלײַכן זײַנען זיי געווען
אַרײַנגעפּאַסט אויבן ביז צום ערשטן רינג; אַזוי האָט מען געמאַכט
בײַ זיי ביידן, פֿאַר די צוויי ווינקלען. 30 און עס זײַנען געווען אַכט
ברעטער מיט זייערע זילבערנע שוועלן – זעכצן שוועלן: צו צוויי
שוועלן, צו צוויי שוועלן אונטער איין ברעט. 31 און מע האָט
געמאַכט ריגלען פֿון שִטים־האָלץ: פֿינף פֿאַר די ברעטער פֿון איין זײַט
מִשכּן, 32 און פֿינף ריגלען פֿאַר די ברעטער פֿון דער צווייטער זײַט
מִשכּן, און פֿינף ריגלען פֿאַר די ברעטער פֿון מִשכּן אויף דער
הינטערשטער זײַט, צו מערבֿ. 33 און מע האָט געמאַכט דעם

מיטלסטן ריגל דורכצוריגלען אין מיטן פֿון די ברעטער פֿון עק צו
עק. 34 און די ברעטער האָט מען איבערגעצויגן מיט גאָלד, און מע
האָט געמאַכט צו זיי רינגען פֿון גאָלד, אויערן פֿאַר די ריגלען; און מע
האָט איבערגעצויגן די ריגלען מיט גאָלד.

35 און מע האָט געמאַכט דעם פָּרוֹכֶת פֿון בלאָער וואָל, און פּורפּל,
און ווערמילרויט, און געדרייטן לײַנען; קונציק אויסגעאַרבעט האָט
מען אים געמאַכט, מיט כּרובֿים. 36 און מע האָט געמאַכט צו אים
פֿיר זײַלן פֿון שִׂטים־האָלץ, און זיי איבערגעצויגן מיט גאָלד, מיט
זייערע העקלעך פֿון גאָלד; און מע האָט אויסגעגאָסן צו זיי פֿיר
זילבערנע שוועלן.

37 און מע האָט געמאַכט אַ פֿאָרהאַנג פֿאַר דעם אײַנגאַנג פֿון
געצעלט, פֿון בלאָער וואָל, און פּורפּל, און ווערמילרויט, און
געדרייטן לײַנען, געשטיקטע אַרבעט; 38 און פֿינף זײַלן צו אים, מיט
זייערע העקלעך; און מע האָט איבערגעצויגן זייערע קעפּ און זייערע
רייפֿבענדער מיט גאָלד. און זייערע פֿינף שוועלן זײַנען געווען קופּער.

לז

1 און בצַלאֵל האָט געמאַכט דעם אָרון פֿון שִׂטים־האָלץ, צוויי
איילן און אַ האַלב זײַן לענג, און אַן אייל און אַ האַלב זײַן
ברייט, און אַן אייל און אַ האַלב זײַן הייך. 2 און ער האָט אים
איבערגעצויגן מיט ריינעם גאָלד פֿון אינעווייניק און פֿון אויסנווייניק,
און געמאַכט צו אים אַ גילדערנעם קראַנץ רונד אַרום. 3 און ער
האָט אויסגעגאָסן צו אים פֿיר גילדערנע רינגען פֿאַר זײַנע פֿיר פּיס;
צוויי רינגען אויף זײַן איין זײַט, און צוויי רינגען אויף זײַן צווייטער
זײַט. 4 און ער האָט געמאַכט שטאַנגען פֿון שִׂטים־האָלץ, און זיי
איבערגעצויגן מיט גאָלד. 5 און ער האָט אַרײַנגעצויגן די שטאַנגען
אין די רינגען אויף די זײַטן פֿון אָרון, צו טראָגן דעם אָרון.

6 און ער האָט געמאַכט אַ דעק פֿון ריינעם גאָלד, צוויי איילן און אַ
האַלב זײַן לענג, און אַן אייל און אַ האַלב זײַן ברייט. 7 און ער האָט
געמאַכט צוויי כּרובֿים פֿון גאָלד; געהאַמערט האָט ער זיי געמאַכט,
אויף ביידע עקן פֿון דעק: 8 איין כּרובֿ בײַם עק פֿון דער זײַט, און איין
כּרובֿ בײַם עק פֿון דער אַנדער זײַט; פֿון דעק גופֿא האָט ער
געמאַכט די כּרובֿים אויף זײַנע ביידע עקן. 9 און די כּרובֿים האָבן

אויסגעשפּרייט זייערע פֿליגלען צו דער הייך, שירעמענדיק מיט
זייערע פֿליגלען איבער דעם דעק, מיט זייערע פּנימער איינער קעגן
אַנדערן; צום דעק צו זײַנען געווען די פּנימער פֿון די כּרובֿים.

10 און ער האָט געמאַכט דעם טיש פֿון שִׁטים-האָלץ, צוויי איילן זײַן
לענג, און אַן איל זײַן ברייט, און אַן איל און אַ האַלב זײַן הייך. 11
און ער האָט אים איבערגעצויגן מיט ריינעם גאָלד, און געמאַכט צו
אים אַ גילדערנעם קראַנץ רונד אַרום. 12 און ער האָט געמאַכט צו
אים אַ לײַסט פֿון אַ האַנטברייט רונד אַרום, און געמאַכט אַ
גילדערנעם קראַנץ צו זײַן לײַסט רונד אַרום. 13 און ער האָט
אויסגעגאָסן פֿאַר אים פֿיר גילדערנע רינגען, און אַרויפֿגעטאָן די
רינגען אויף די פֿיר ווינקלען וואָס אויף זײַנע פֿיר פֿיס. 14 לעבן דעם
לײַסט זײַנען געווען די רינגען, אויערן פֿאַר די שטאַנגען, צו טראָגן
דעם טיש. 15 און ער האָט געמאַכט די שטאַנגען פֿון שִׁטים-האָלץ,
און זיי איבערגעצויגן מיט גאָלד, צו טראָגן דעם טיש 16 און ער האָט
געמאַכט די כּלים וואָס אויפֿן טיש, זײַנע שיסלען, זײַנע שאָלן,
און זײַנע בעכערס, און די קאַנען וואָס מיט זיי ווערט געגאָסן, פֿון
ריינעם גאָלד.

17 און ער האָט געמאַכט די מנוֹרה פֿון ריינעם גאָלד: געהאַמערט
האָט ער געמאַכט די מנוֹרה, איר פֿוסגעשטעל, און איר שטאַם; אירע
בעכערלעך – אירע קנעפּ און אירע בלומען – זײַנען געווען פֿון איר
גופֿא. 18 און זעקס רערן זײַנען אַרויסגעגאַנגען פֿון אירע זײַטן, דרײַ
רערן פֿון דער מנוֹרה פֿון איר איין זײַט, און דרײַ רערן פֿון דער מנוֹרה
פֿון איר צווייטער זײַט; 19 דרײַ מאַנדלקווייטיקע בעכערלעך פֿון אַ
קנאָפּ מיט אַ בלום אויף איין רער, און דרײַ מאַנדלקווייטיקע
בעכערלעך פֿון אַ קנאָפּ מיט אַ בלום אויפֿן אַנדער רער; אַזוי פֿאַר די
זעקס רערן וואָס זײַנען אַרויסגעגאַנגען פֿון דער מנוֹרה. 20 און אויף
דער מנוֹרה אַליין פֿיר מאַנדלקווייטיקע בעכערלעך – אירע קנעפּ און
אירע בלומען; 21 און אַ קנאָפּ אונטער צוויי רערן פֿון איר, און אַ
קנאָפּ אונטער צוויי רערן פֿון איר, און אַ קנאָפּ אונטער צוויי רערן
פֿון איר, פֿאַר די זעקס רערן וואָס זײַנען אַרויסגעגאַנגען פֿון איר. 22
אירע קנעפּ און אירע רערן זײַנען געווען פֿון איר גופֿא, אין גאַנצן
איין אויסהאַמערונג פֿון ריינעם גאָלד. 23 און ער האָט געמאַכט אירע
זיבן רערלעך, און אירע צווענגלעך, און אירע אַשפּענדלעך, פֿון

ריינעם גאָלד. 14 פֿון אַ צענטנער ריינעם גאָלד האָט ער זי געמאַכט
מיט אַלע אירע כּלים.

25 און ער האָט געמאַכט דעם מזבח פֿאַר ווייַרויך, פֿון שִׁטים-האָלץ,
אַן איל זייַן לענג, און אַן איל זייַן ברייט, פֿירעקעכדיק, און צוויי
איילן זייַן הייך; פֿון אים גופֿא זיינען געווען זייַנע הערנער. 26 און ער
האָט אים איבערגעצויגן מיט ריינעם גאָלד, זייַן אויבערדעק, און
זייַנע ווענט רונד אַרום, און זייַנע הערנער; און ער האָט געמאַכט
צו אים אַ גילדערנעם קראַנץ רונד אַרום. 27 און צוויי גילדערנע
רינגען האָט ער געמאַכט צו אים אונטער זייַן קראַנץ אויף זייַנע צוויי
פֿלאַנקען – אויף זייַנע צוויי זייַטן, פֿאַר אויערן פֿאַר די שטאַנגען,
אים צו טראָגן אויף זיי. 28 און ער האָט געמאַכט די שטאַנגען פֿון
שִׁטים-האָלץ, און זיי איבערגעצויגן מיט גאָלד.

29 און ער האָט געמאַכט דאָס הייליקע איל פֿון זאַלבונג, און דעם
ריינעם ווייַרויך פֿון שמעקעדיקע געווירצן, אַזוי ווי דער בשׂמים-
מישער מאַכט.

לח

1 און ער האָט געמאַכט דעם מזבח פֿאַר בראַנדאָפּפֿער, פֿון
שִׁטים-האָלץ, פֿינף איילן זייַן לענג, און פֿינף איילן זייַן ברייט,
פֿירעקעכדיק, און דרייַ איילן זייַן הייך. 2 און ער האָט געמאַכט זייַנע
הערנער אויף זייַנע פֿיר ווינקלען; פֿון אים גופֿא זיינען געווען זייַנע
הערנער; און ער האָט אים איבערגעצויגן מיט קופּער. 3 און ער האָט
געמאַכט אַלע כּלים פֿון מזבח, די טעפּ, און די שופֿלען, און די
שפּרענגבעקנס, די גאָפּלען, און די פֿייַערפֿאַנען; אַלע זייַנע כּלים
האָט ער געמאַכט פֿון קופּער. 4 און ער האָט געמאַכט צום מזבח אַ
קופּערנע זיפּ פֿון נעצאַרבעט אונטער זייַן געזימס, פֿון אונטן ביז זייַן
העלפֿט. 5 און ער האָט אויסגעגאָסן פֿיר רינגען פֿאַר די פֿיר עקן פֿון
דער קופּערנער זיפּ, אויערן פֿאַר די שטאַנגען. 6 און ער האָט
געמאַכט די שטאַנגען פֿון שִׁטים-האָלץ, און זיי איבערגעצויגן מיט
קופּער. 7 און ער האָט אַרייַנגעצויגן די שטאַנגען אין די רינגען אויף
די זייַטן פֿון מזבח, אים צו טראָגן אויף זיי; הויל אינעווייניק, פֿון
ברעטער, האָט ער אים געמאַכט.

8 און ער האָט געמאַכט דעם האַנטפֿאַס פֿון קופּער, און זײַן געשטעל
פֿון קופּער, פֿון די שפּיגלען פֿון די ווײַבער וואָס פֿלעגן זיך
אײַנזאַמלען בײַם אײַנגאַנג פֿון אוהל-מועד.

9 און ער האָט געמאַכט דעם הויף: פֿאַר דער דָרום-זײַט צו דָרום,
אַרומהאַנגען פֿון הויף פֿון געדרייַטן לײַנען, הונדערט איילן; 10 די
זײַלן דערצו צוואַנציק, און זייערע שוועלן צוואַנציק, פֿון קופּער; די
העקלעך פֿון די זײַלן, און זייערע רייפֿבענדער, פֿון זילבער. 11 און
פֿאַר דער צפֿון-זײַט, הונדערט איילן; די זײַלן דערצו צוואַנציק, און
זייערע שוועלן צוואַנציק, פֿון קופּער; די העקלעך פֿון די זײַלן, און
זייערע רייפֿבענדער, פֿון זילבער. 12 און פֿאַר דער מערבֿ-זײַט,
אַרומהאַנגען פֿון פֿופֿציק איילן; די זײַלן דערצו צען, און זייערע
שוועלן צען; די העקלעך פֿון די זײַלן, און זייערע רייפֿבענדער, פֿון
זילבער. 13 און פֿאַר דער מזרח-זײַט צו זונאויפֿגאַנג, פֿופֿציק איילן.
14 אַרומהאַנגען פֿאַר איין זײַט פֿון טויער , פֿופֿצן איילן; די זײַלן
דערצו דרײַ, און זייערע שוועלן דרײַ. 15 און אַזוי אויף דער צווייטער
זײַט; אי אויף דער זײַט אי אויף דער אַנדער זײַט פֿון טויער פֿון הויף
אַרומהאַנגען פֿופֿצן איילן; די זײַלן דערצו דרײַ, און זייערע שוועלן
דרײַ. 16 אַלע אַרומהאַנגען פֿון הויף רונד אַרום, פֿון געדרייַטן לײַנען.
17 און די שוועלן צו די זײַלן, פֿון קופּער: די העקלעך פֿון די זײַלן,
און זייערע רייפֿבענדער, פֿון זילבער; און דער איבערצוג פֿון זייערע
קעפּ, פֿון זילבער; און זיי זײַנען געווען אַרומגערייפֿט מיט זילבער,
אַלע זײַלן פֿון הויף. 18 און דער טויערפֿאָרהאַנג פֿון הויף איז געווען
געשטיקטע אַרבעט, פֿון בלאָער וואָל, און פּורפּל, און ווערמילרויט,
און געדרייַטן לײַנען; און צוואַנציק איילן די לענג, און די הייך – פֿאַר
ברייט – פֿינף איילן, גלײַך מיט די אַרומהאַנגען פֿון הויף. 19 און די
זײַלן דערצו פֿיר, און זייערע שוועלן פֿיר, פֿון קופּער; זייערע העקלעך,
פֿון זילבער, דער איבערצוג פֿון זייערע קעפּ, און זייערע רייפֿבענדער,
פֿון זילבער; און אַלע פּלעקלעך פֿון מִשכּן און פֿון הויף רונד אַרום,
פֿון קופּער.

פְּקוּדֵי

21 דאָס זײַנען די איבערציילונגען פֿון מִשכּן, דעם מִשכּן פֿון געזעץ,
וואָס זײַנען איבערגעציילט געוואָרן לויט דעם מויל פֿון משהן דורך

דער אַרבעט פֿון די לוִיִים אונטער דער האַנט פֿון איתָמָר דעם זון פֿון
אַהרן דעם כֹּהן. – 22 און בצַלאֵל דער זון פֿון אורי דעם זון פֿון חורן,
פֿון שבֿט יהודה, האָט געמאַכט אַלץ וואָס גאָט האָט באַפֿוילן משהן.
23 און מיט אים איז געווען אָהליאָב דער זון פֿון אַחיסָמָכן, פֿון שבֿט
דָן, אַ מײַנסטער, און אַ קינצלער, און אַ שטיקער אין בלאָער וואָל,
און אין פּורפּל, און אין ווערמילרויט, און אין לײַנען. – 24 דאָס
גאַנצע גאָלד וואָס איז פֿאַרטאָן געוואָרן אויף דער אַרבעט בײַ דער
גאַנצער אַרבעט פֿון הייליקטום, דאָס גאָלד פֿון דער אויפֿהייבונג, איז
געווען נײַן און צוואַנציק צענטנער, און זיבן הונדערט און דרײַסיק
שֶקל, אויפֿן הייליקן שֶקל. 25 און דאָס זילבער פֿון דער ציילונג פֿון
דער עדה איז געווען הונדערט צענטנער, און טויזנט און זיבן
הונדערט און פֿינף און זיבעציק שֶקל, אויפֿן הייליקן שֶקל. 26 אַ בקַע
אויף אַ קאָפּ, אַ האַלבער שֶקל, אויפֿן הייליקן שֶקל, פֿאַר איטלעכן
וואָס איז אַרײַנגעגאַנגען אין דער ציילונג, פֿון צוואַנציק יאָר אַלט און
העכער, פֿאַר זעקס הונדערט טויזנט און דרײַ טויזנט און פֿינף
הונדערט און פֿופֿציק. 27 און די הונדערט צענטנער זילבער זײַנען
געווען אויף אויסצוגיסן די שוועלן פֿון הייליקטום, און די שוועלן פֿון
פָּרוֹכֶת; הונדערט שוועלן פֿון הונדערט צענטנער, אַ צענטנער אויף אַ
שוועל. 28 און פֿון די טויזנט און זיבן הונדערט און פֿינף און זיבעציק
האָט מען געמאַכט העקלעך צו די זײַלן, און איבערגעצויגן זייערע
קעפּ, און זיי אַרומגערייפֿט. 29 און דאָס קופּער פֿון דער אויפֿהייבונג
איז געווען זיבעציק צענטנער, און צוויי טויזנט און פֿיר הונדערט
שֶקל. 30 און מע האָט דערפֿון געמאַכט די שוועלן פֿון דעם אײַנגאַנג
פֿון אוהל-מוֹעד, און דעם קופּערנעם מזבח, און די קופּערנע זיף וואָס
צו אים, און אַלע כּלים פֿון מזבח, 31 און די שוועלן פֿון הויף רונד
אַרום,
און די שוועלן פֿון דעם טויער פֿון הויף, און אַלע פֿלעקלעך פֿון
מִשכּן, און אַלע פֿלעקלעך פֿון הויף רונד אַרום.

לט

1 און פֿון דער בלאָער וואָל, און דעם פּורפּל, און דעם
ווערמילרויט, האָט מען געמאַכט די געשטריקטע קליידער
אויף צו דינען אין הייליקטום, און געמאַכט די הייליקע קליידער
וואָס פֿאַר אהרֹנען, אַזוי ווי גאָט האָט באַפֿוילן משהן.

2 און מע האָט געמאַכט דעם אֵפֿוֹד פֿון גאָלד, בלאָער וואָל, און
פּורפּל, און ווערמילרויט, און געדרייַטן לייַנען. 3 און מע האָט
אויסגעשלאָגן בלעכן פֿון גאָלד, און צעהאַקט אויף פֿעדים, אויף
אַרייַנצואַרבעטן אין דער בלאָער וואָל, און אין דעם פּורפּל, און אין
דעם ווערמילרויט, און אין דעם לייַנען, מיט קונציקער אַרבעט. 4
אַקסלבענדער האָט מען צו אים געמאַכט, באַהעפֿטע; בייַ זייַנע בײדע
עקן איז ער געווען באַהעפֿט. 5 און זייַן גאַרטלבאַנד וואָס אויף אים,
איז געווען פֿון אים גופֿא, אַזוי ווי זייַן אַרבעט, פֿון גאָלד, בלאָער
וואָל, און פּורפּל, און ווערמילרויט, און געדרייַטן לייַנען, אַזוי ווי גאָט
האָט באַפֿוילן משהן. 6 און מע האָט געמאַכט די אָניקלשטיינער
אייַנגעראַמט אין אייַנפֿאַסונגען פֿון גאָלד, אויסגעקריצט ווי
אויסקריצונגען פֿון אַ זיגל, לויט די נעמען פֿון די קינדער פֿון ישׂראל.
7 און מע האָט זיי אַרויפֿגעטאָן אויף די אַקסלבענדער פֿון אֵפֿוֹד –
שטיינער פֿון דערמאָנונג פֿאַר די קינדער פֿון ישׂראל, אַזוי ווי גאָט
האָט באַפֿוילן משהן.

8 און מע האָט געמאַכט דעם חושן קונציק אויסגעאַרבעט, אַזוי ווי
די אַרבעט פֿון אֵפֿוֹד, פֿון גאָלד, בלאָער וואָל, און פּורפּל, און
ווערמילרויט, און געדרייַטן לייַנען. 9 פֿירעקעכדיק איז ער געווען;
געטאָפּלט האָט מען געמאַכט דעם חושן, אַ שפּאַן זייַן לענג, און אַ
שפּאַן זייַן ברייט, געטאָפּלט. 10 און מע האָט אַרייַנגעזעצט אין אים
פֿיר ציילן שטיינער: אַ צייל פֿון רובין, טאָפּאַז, און שמאָראַק, איין
צייל; 11 און די צווייטע צייל: גאַרפֿונקל, סאַפּירשטיין, און דימענט;
12 און די דריטע צייל: יאַכצום, אַגאַט, און אַמעטיסט; 13 און די
פֿירטע צייל: גאָלדשטיין, אָניקל, און יאַשפּיז; אייַנגעראַמט אין
אייַנפֿאַסונגען פֿון גאָלד אין זייערע אייַנזעצונגען. 14 און די שטיינער
זייַנען געווען לויט די נעמען פֿון די קינדער פֿון ישׂראל, צוועלף, לויט
זייערע נעמען, ווי אויסקריצונגען פֿון אַ זיגל, איטלעכער לויט זייַן
נאָמען, אַקעגן די צוועלף שבֿטים. 15 און מע האָט געמאַכט צום
חושן געדרייַטע קייטן, פֿלעכטאַרבעט, פֿון ריינעם גאָלד. 16 און מע
האָט געמאַכט צוויי אייַנפֿאַסונגען פֿון גאָלד, און צוויי גילדערנע
רינגען, און מע האָט אַרויפֿגעטאָן די צוויי רינגען אויף די צוויי עקן
פֿון חושן. 17 און מע האָט אַרייַנגעטאָן די צוויי גילדערנע פֿלעכטן
אין די צוויי רינגען אויף די עקן פֿון חושן. 18 און די צוויי עקן פֿון די
צוויי פֿלעכטן האָט מען אַרויפֿגעטאָן אויף די צוויי אייַנפֿאַסונגען, און
זיי אַרויפֿגעטאָן אויף די אַקסלבענדער פֿון אֵפֿוֹד, אויף זייַן

פֿאָדערזײַט. 19 און מע האָט געמאַכט צװײ גילדערנע רינגען, און
אַרױפֿגעזעצט אױף די צװײ עקן פֿון חושן, בײַ זײַן זױם װאָס צו דער
זײַט פֿון אֵפוֹד, אינעװײניק צו. 20 און מע האָט געמאַכט צװײ
גילדערנע רינגען, און זײ אַרױפֿגעטאָן אױף די צװײ אַקסלבענדער פֿון
אֵפוֹד, פֿון אונטן, אױף זײַן פֿאָדערזײַט, בײַ זײַן באַהעפֿטונג, איבער
דעם אַרומבאַנד פֿון אֵפוֹד. 21 און מע האָט צוגעשנירט דעם חושן
דורך זײַנע רינגען צו די רינגען פֿון אֵפוֹד, מיט אַ שנור פֿון בלאָער
װאָל, כּדי ער זאָל זײַן אױף דעם אַרומבאַנד פֿון אֵפוֹד, און דער חושן
זאָל זיך ניט אַראָפּרוקן פֿון אֵפוֹד; אַזױ װי גאָט האָט באַפֿױלן משהן.

22 און מע האָט געמאַכט דעם מאַנטל פֿון אֵפוֹד, װעבאַרבעט, פֿון
לױטער בלאָער װאָל. 23 און די עפֿענונג פֿון דעם מאַנטל איז געװען
אין זײַן מיטן, אַזױ װי די עפֿענונג פֿון אַ פּאַנצערהעמד, מיט אַ זױם
בײַ זײַן עפֿענונג רונד אַרום, ער זאָל זיך ניט צערײַסן. 24 און מע
האָט געמאַכט אױף די ברעגן פֿון דעם מאַנטל מילגרױמען פֿון
בלאָער װאָל, און פּורפּל, און װערמילרױט, געצװערנט. 25 און מע
האָט געמאַכט גלעקלעך פֿון רײנעם גאָלד, און אַרױפֿגעטאָן די
גלעקלעך צװישן די מילגרױמען אױף די ברעגן פֿון דעם מאַנטל רונד
אַרום, צװישן די מילגרױמען: 26 אַ גלעקל און אַ מילגרױם, אַ גלעקל
און אַ מילגרױם, אױף די ברעגן פֿון דעם מאַנטל רונד אַרום, אױף צו
דינען; אַזױ װי גאָט האָט באַפֿױלן משהן.

27 און מע האָט געמאַכט לײַנענע העמדלעך, װעבאַרבעט, פֿאַר
אַהרֹנען און פֿאַר זײַנע זין; 28 און די לײַנענע הױב, און די שײנע
היטלען פֿון לײַנען, און די לײַנענע הױזן פֿון געדרײַטן לײַנען; 29 און
דעם גאַרטל פֿון געדרײַטן לײַנען, און בלאָער װאָל, און פּורפּל, און
װערמילרױט, געשטיקטע אַרבעט, אַזױ װי גאָט האָט באַפֿױלן משהן.

30 און מע האָט געמאַכט דאָס שטערנבלעך, די הײליקע קרױן, פֿון
רײנעם גאָלד, און אױפֿגעשריבן אױף אים אַ געשריפֿטס, װי
אױסקריצונגען פֿון אַ זיגל ”הײליק צו גאָט“. 31 און מע האָט
אַרױפֿגעטאָן אױף אים אַ שנור פֿון בלאָער װאָל, כּדי אים אָנצוטאָן
אױף דער הױב פֿון אױבן, אַזױ װי גאָט האָט באַפֿױלן משהן.

32 אַזוי איז פֿאַרענדיקט געוואָרן די גאַנצע אַרבעט פֿון דעם מִשכּן
פֿון אוֹהל-מוֹעד; און די קינדער פֿון ישׂראל האָבן געטאָן אַזוי ווי אַלץ
וואָס גאָט האָט באַפֿוילן משהן; גענוי אַזוי האָבן זיי געטאָן.

33 און זיי האָבן געבראַכט דעם מִשכּן צו משהן: דאָס געצעלט און
אַלע זײַנע זאַכן, זײַנע האָקן, זײַנע ברעטער, זײַנע ריגלען, און זײַנע
זײַלן, און זײַנע שוועלן; 34 און דעם צודעק פֿון רויטגעפֿאַרבטע
ווידערפֿעלן, און דעם צודעק פֿון תַּחַש-פֿעלן, און דעם פָּרוֹכֶת פֿון
צווישנשייד; 35 דעם אָרון פֿון געזעץ, און זײַנע שטאַנגען, און דעם
דעק; 36 דעם טיש אַלע זײַנע כּלים, און דאָס ברויט פֿון אָנגעזיכט;
37 די ריינע מנוֹרה, אירע רערלעך – די רערלעך אויף אָנצוריכטן –
און אַלע אירע כּלים, און דאָס אייל פֿאַר לײַכטונג; 38 און דעם
גילדערנעם מזבח, און דאָס אייל פֿון זאַלבונג, און דעם ווײַרויך פֿון
שמעקעדיקע געווירצן, און דעם טירפֿאָרהאַנג פֿון געצעלט; 39 דעם
קופּערנעם מזבח, און די קופּערנע זיפּ וואָס צו אים, זײַנע שטאַנגען,
און אַלע זײַנע כּלים; דעם האַנטפֿאַס און זײַן געשטעל; 40 די
אַרומהאַנגען פֿון הויף, זײַנע זײַלן, און זײַנע שוועלן, און דעם
פֿאָרהאַנג צום טויער פֿון הויף, זײַנע שטריק, און זײַנע פּלעקלעך, און
אַלע אַרבעטגעצײַג פֿון דעם מִשכּן פֿון אוֹהל-מוֹעד; 41 די
געשטריקטע קליידער אויף צו דינען אין הייליקטום, די הייליקע
קליידער פֿאַר אהרן דעם כּהן, און די קליידער פֿון זײַנע זין, אויף צו
טאָן די כּהונה.

42 אַזוי ווי אַלץ וואָס גאָט האָט באַפֿוילן משהן, אַזוי האָבן די
קינדער פֿון ישׂראל געמאַכט די גאַנצע אַרבעט. 43 און משה האָט
געזען די גאַנצע אַרבעט, אַז זיי האָבן זי געמאַכט; אַזוי ווי גאָט האָט
באַפֿוילן, אַזוי האָבן זיי געמאַכט; און משה האָט זיי געבענטשט.

מ 1 און גאָט האָט גערעדט צו משהן, אַזוי צו זאָגן: 2 אין ערשטן
טאָג פֿון ערשטן חוֹדש זאָלסטו אויפֿשטעלן דעם מִשכּן פֿון
אוֹהל-מוֹעד. 3 און זאָלסט אַרײַנטאָן אַהין דעם אָרון פֿון געזעץ, און
פֿאַרהענגען דעם אָרון מיטן פָּרוֹכֶת. 4 און זאָלסט אַרײַנברענגען דעם
טיש, און אויסלייגן זײַן אויסלייגונג; 5 און זאָלסט אַרײַנברענגען די
מנוֹרה, און אָנצינדן אירע רערלעך. און זאָלסט אַוועקשטעלן דעם

גילדערנעם מזבח פֿאַר ווייַרויך, פֿאַר דעם אָרון פֿון געזעץ, און
אַרויפֿטאָן דעם טירפֿאָרהאַנג צום מִשכּן. 6 און זאָלסט אַוועקשטעלן
דעם מזבח פֿאַר בראַנדאָפּפֿער, פֿאַר דעם אייַנגאַנג פֿון דעם מִשכּן
פֿון אֹהל-מוֹעד. 7 און זאָלסט אַוועקשטעלן דעם האַנטפֿאַס צווישן
אֹהל-מוֹעד און צווישן מזבח, און אַרייַנטאָן אַהין וואַסער. 8 און
זאָלסט אויפֿשטעלן דעם הויף רונד אַרום, און אַרויפֿטאָן דעם
טויערפֿאָרהאַנג פֿון הויף.

9 און זאָלסט נעמען דאָס אייל פֿון זאַלבונג, און זאַלבן דעם מִשכּן,
און אַלץ וואָס אין אים, און הייליקן אים און אַלע זייַנע זאַכן, און ער
זאָל זייַן הייליק. 10 און זאָלסט זאַלבן דעם מזבח פֿאַר בראַנדאָפּפֿער,
און אַלע זייַנע כּלים, און הייליקן דעם מזבח; און דער מזבח זאָל זייַן
אַ הייליקסטע הייליקייט. 11 און זאָלסט זאַלבן דעם האַנטפֿאַס און
זייַן געשטעל, און אים הייליקן.

12 און זאָלסט מאַכן גענענען אַהרֹנען און זייַנע זין צום אייַנגאַנג פֿון
אֹהל-מוֹעד, און זיי וואַשן מיט וואַסער. 13 און זאָלסט אָנטאָן
אַהרֹנען די הייליקע קליידער, און זאָלסט אים זאַלבן, און אים
הייליקן, אַז ער זאָל זייַן אַ כֹּהן צו מיר. 14 און זאָלסט מאַכן גענענען
זייַנע זין, און זיי אָנטאָן העמדלעך. 15 און זאָלסט זיי זאַלבן, אַזוי ווי
דו האָסט געזאַלבט זייער פֿאָטער, אַז זיי זאָלן זייַן כֹּהנים צו מיר; און
זייער זאַלבונג זאָל זיי זייַן פֿאַר אַן אייביקער כּהונה אויף זייערע דור-
דורות.

16 און משה האָט דאָס געטאָן; אַזוי ווי אַלץ וואָס גאָט האָט אים
באַפֿוילן, אַזוי האָט ער געטאָן.

17 און עס איז געווען אין ערשטן חודש אין צווייטן יאָר, אין ערשטן
טאָג פֿון חודש, איז אויפֿגעשטעלט געוואָרן דער מִשכּן. 18 און משה
האָט אויפֿגעשטעלט דעם מִשכּן: ער האָט אַוועקגעלייגט זייַנע
שוועלן, און אַרייַנגעטאָן זייַנע ברעטער, און אַרייַנגעצויגן זייַנע
ריגלען, און אויפֿגעשטעלט זייַנע זייַלן. 19 און ער האָט פֿאַרשפּרייט
דאָס געצעלט איבערן מִשכּן, און אַרויפֿגעטאָן דעם צודעק פֿון
געצעלט אויבן איבער אים, אַזוי ווי גאָט האָט משהן באַפֿוילן.

20 און ער האָט גענומען און אַרייַנגעלייגט דאָס געזעץ אין דעם
אָרון, און אַרויפֿגעטאָן די שטאַנגען אויפֿן אָרון, און אַרויפֿגעלייגט

דעם דעק אויבן איבערן אָרון. 21 און ער האָט אַרײַנגעבראַכט דעם
אָרון אין מִשכּן, און אַרויפֿגעטאָן דעם פָּרוֹכֶת פֿון צווישנשייד, און
פֿאַרהאַנגען דעם אָרון פֿון געזעץ, אַזוי ווי גאָט האָט משהן באַפֿוילן.

22 און ער האָט אַרײַנגעשטעלט דעם טיש אין אוֹהל-מוֹעד, אין צפֿון-
זײַט מִשכּן, דרויסן פֿון פָּרוֹכֶת. 23 און ער האָט אויסגעלייגט אויף
אים אַן אויסלייגונג פֿון ברויט, פֿאַר גאָט, אַזוי ווי גאָט האָט משהן
באַפֿוילן.

24 און ער האָט אַוועקגעשטעלט די מנוֹרה אין אוֹהל-מוֹעד אַקעגן
דעם טיש אין דָרום-זײַט מִשכּן. 25 און ער האָט אָנגעצונדן די
רערלעך פֿאַר גאָט, אַזוי ווי גאָט האָט משהן באַפֿוילן.

26 און ער האָט אַוועקגעשטעלט דעם גילדערנעם מזבח אין אוֹהל-
מוֹעד פֿאַרן פָּרוֹכֶת. 27 און ער האָט גערייכערט אויף אים ווײַרויך פֿון
שמעקעדיקע געווירצן, אַזוי ווי גאָט האָט משהן באַפֿוילן.

28 און ער האָט אַרויפֿגעטאָן דעם טירפֿאָרהאַנג צום מִשכּן. 29 און
דעם מזבח פֿאַר בראַנדאָפּפֿער האָט ער אַוועקגעשטעלט בײַם
אײַנגאַנג פֿון דעם מִשכּן פֿון אוֹהל-מוֹעד, און אויפֿגעבראַכט אויף
אים דאָס בראַנדאָפּפֿער און דאָס שפּײַזאָפּפֿער, אַזוי ווי גאָט האָט
משהן באַפֿוילן.

30 און ער האָט אַוועקגעשטעלט דעם האַנטפֿאַס צווישן אוֹהל-מוֹעד
און צווישן מזבח, און אַרײַנגעטאָן אַהין וואַסער, זיך צו וואַשן – 31
כּדי משה און אַהרן און זײַנע זין זאָלן דערפֿון וואַשן זייערע הענט
און זייערע פֿיס; 32 ווען זיי קומען אין אוֹהל-מוֹעד, און ווען זיי
גענענען צום מזבח, זאָלן זיי זיך וואַשן – אַזוי ווי גאָט האָט משהן
באַפֿוילן.

33 און ער האָט אויפֿגעשטעלט דעם הויף רונד אַרום דעם מִשכּן און
דעם מזבח, און אַרויפֿגעטאָן דעם טויערפֿאָרהאַנג פֿון הויף.

און משה האָט געענדיקט די אַרבעט.

34 און דער וואָלקן האָט אײַנגעדעקט דעם אוֹהל-מוֹעד, און די
פּראַכט פֿון גאָט האָט אָנגעפֿילט דעם מִשכּן. 35 און משה האָט ניט

געקענט אַרײַנגײן אין אוֹהל-מוֹעד, ווײַל דער וואָלקן האָט אויף אים גערוט, און די פּראַכט פֿון גאָט האָט אָנגעפֿילט דעם מִשכּן.

36 און ווען דער וואָלקן האָט זיך אויפֿגעהויבן פֿון מִשכּן, פֿלעגן די קינדער פֿון ישׂראל ציען אויף אַלע זײערע ציִונגען. 37 און אַז דער וואָלקן פֿלעגט זיך ניט אויפֿהייבן, פֿלעגן זײ ניט ציען, ביז דעם טאָג וואָס ער האָט זיך אויפֿגעהויבן. 38 וואָרום דער וואָלקן פֿון גאָט איז געווען אויפֿן מִשכּן בײַ טאָג, און אַ פֿײַער פֿלעגט זײַן דרינען בײַ נאַכט, פֿאַר די אויגן פֿון דעם גאַנצן הויז פֿון ישׂראל, אין אַלע זײערע ציִונגען.

© 2004 Dworkins and Leonard Prager. All Rights Reserved.